

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏ. ՊԱՏՄ. ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ

ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՀԻՆ ՀՐԵՏՈՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

№ 361

Հրատարակ. տարին

1809

1/13125

Տպագրութ. տեղը

Մարտի

Վերնագիր

տեղի պրոբեշան

Հեղինակ

Handwritten mark resembling a stylized 'A' or 'X'.

Handwritten scribbles and marks.

Handwritten scribbles and marks.

Handwritten scribbles and marks.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document. The text is written in a dark ink on aged, yellowed paper. The lines are somewhat irregular and the script is dense.

1829. October 11:

Handwritten text, possibly a signature or a specific line of a letter, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a signature or a specific line of a letter, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a signature or a specific line of a letter, written in a cursive script. The text is very dense and overlaps significantly with other lines.

Handwritten text at the top of the page, appearing to be a list or index of items, possibly in a non-Latin script.

Handwritten text on the right side of the page, possibly a date or a reference number.

Handwritten text, possibly a name or a title, located below the top section.

Handwritten text, possibly a name or a title, located below the top section.

16

ՄԱՐ ԻՍԿԱՊԵՍ ՉԵՒ ՈՒՓՈՐՍԳԻՒ
ՏՈՒՆԱՆՍԻՆՆԷՆ ՍԱՐԴԻՍ ԾԱՏՈՒ
1809.

Հոր

ՏԵՏՐԱԿ

ԱՅԲՈՒԻՆՆԱԿԱՆ

Այս երեսը կարգու դասաւորեալ, և պետպէս իրօք ճշ-
խացուցեալ, ՚ի յուսուածն մանկանց մխալից :

Յընորոթեան ՚ի Հայրապետութի Քրիստոսահիմն
Արքայ Աթոռոյն Իջմիածնի ամենից Հայոց Տեառն
ԵՓՐԵՄ Շնորհազարդ Աբեղայիսկոպոսի, և
նարդենիս Գեղգզն Աւաջնորդի ամենայն Հայոցն սրբ
՚ի Ռուսաստան :

Եւ ՚ի Աւաջնորդութեան Աբեղայիսկոպոսի Տեառն
Աբեղայիսկոպոսի և Քաջհոլովի Գրչոյ սր ՚ի Երևն Գրչոյ :

Յի Տեառն - - - - 1809 :
Եւ ՚ի Երևն Հայոց - - - - 1257 :

Արդեամբք և Շախիւբ Պարոն Մարգիս Շատուր
Ազայիլեանց կոչեցելոյ, և ՚ի նորին իսկ նորահաստատ

ՏՊԵՐԱՆԻ

ՈՐ

ԴՄԱԴՐԱՍ

v. 10 544

ղուծիք ՚ի վաղուց հետեւ զգօնամիտ և սղգասէր Պարոն Սարգիս Ծատուր Աղայվէլեանն, անծկայր կաթիլին փախակամայ յաջողիլ ինքեան ձեռնարկել ՚ի սոյն սղգասօզուտ գործ, թէ և երկար ժամանակ ոչ կորսոյ հասանիլ փախականաց իւրոց, քանզի չևէր կամք ամենակարողն յօժարեալ, ըստ այնմ թէ՛ առանց իմ ոչ ինչ կարեք առնել, բայց սակայն ՚ի վաղձանի ակն ածեալ Տննայ ՚ի նա, և քաղցր ակամք հայեցել ՚ի բարի կամս նորա, կատարեաց զինդիրս նորա, յառաջ ածելով նմա՝ զհնուտն այսմ սրհետաի, Պրն Խաչիկ Ծատուր Օարիճեանն, որ իւրով ճարտարամիտ և քաջաջան սրիութեան ձեռն ՚ի գործ եղեալ, հիանալի արագութիւն ՚ի փութութեամս նակի ՚ի մէջ քանի ամսոց շինեալ յարդարեաց նոր ՚ի նորոց սպագրատունս այս, որ թէպէտ տակաւին բնորում զարգուց հարկաւորի մինչ ՚ի կատարելու թիւն հասանիլ, սակայն եթէ Տէր յաջողեալի, ամ ինչ զիւրեաւ յաջողի ՚ի ձեռն նորա յայտմ հետեւ օր աւուր յառաջածմամբ, ուր ակնբեր տեսանեմք զփորձն ։

Սակայն որքան առ այժմ, յուսամք զի ընթերցողք տեսորակիս երկայնամտութեամբ անբարեի զիւր թողցեն, քանզի որդէս ասացաք, մինչչև էր ամ ստրագայ իւր լրացեալ և ճոխաց՝ ու գործարանս, վաղվաղեալ փութացաք և ձեռն արկաք ստրագրումս տեսորակիս, առ ՚ի յոյց ինչ և ճաշակ քաղցրութեան գործարանիս, և ևս յաւելա յաղագս անծկութեան և փախականաց հոգւոյ ազգասէր Պրն Սարգիս Ծատուր Աղայվէլեանին, որ կարի իմս անհանդուրժարար ըղձայր զըսկսուած գործոյս տեսանել, բայց ակն ունիմք սցսուհետ՝ կամօք և աջողութիւն Ատուածոյ, ըստ ամի զարգարուն և շեղ կատարելաք ործել, ՚ի փառս մերայնեկոց, և ՚ի հրճուանս

Համայն զդճուսմիտ աղգասիրատ , և յարդիւնն և 'ի մշտն ջենական յիշատակ նորին իսկ խոհական մտօք պանծալ լիս զայս գործարանս կառուցեալ կանգնողի :

Արդ՝ սրովհետև միտք և զիտաւորութիւն շինողի գործարանիս միտեալ է միայն և է թ . 'ի լուսաւորութի և 'ի պղծառութի ազգիս մերոյ , վի՛յ թողեալ է արծակ և ծրի տպարանս այս վն ամենեցուն , զի ո՛վ էք և հաճեացի տպեցուցանել գիրք ինչ , թ է մեծ և թ է փոքր , միայն թ է չիցէ յայնս բան ինչ ընդգէմ **Արքայ Կէկեցեոյ** , կամ պատճոյ և հարաւայ ումէք , կարող է տպել յայսմ տպագրատան , զթուղթն և զփորձ գործաւորացն միայն վճարելով : և ևս առաւել է թ է գիրքն այն իցէ արժանաւոր ինչ՝ որ կարիցէ նորաշիւտ իմաստ իմն ընծայել ազգի մերոյ , և տպագրողն չիցէ բաւական 'ի վեր ասացեալ ծախն հատուցանել , յայնժամ ասացեալ **Աստուծոյ Արարչի Գառուր Ազգայնէլեանն** , ըստ արժանաւորութեան գործոյն օգնականէ վնելոց ծախուցն :

Ի վաղճանի կարևոր համարեցաք և յաղագս դրից տեսարակիս համարուաիւք ի օսել . **Քանզի** զիտումն մեր փոխոխելու զկարգ տեսարակիս 'ի նստեկնական դրից իւրոց , ոչ ալ ինչ էր , եթ է ոչ յաւելլուլ զվանկի և զբառս , և 'ի միջ բերել զպէտպէս զիւրընկալ մանկաց բանս և սոսանաւորս , բազէսլ 'ի զանազան գրեանց մերոց , կամ թարգմանեալ յարազգաց . յաղագս զիւրացուցանելոյ , և ախորժելի առնելոյ զուսումն դեռահասակ տղայոց , և բաջպերելոյ զնոսա 'ի բառազիտութիս : **Ա**ռախ չորերբասից մանկուեր ուր մտանեն 'ի դպրոց , զեպելելով 'ի բազմութիս վանկից և բառից , հեպելլով զայնս զանազան կարգու , և կերպ կերպ ի աղացմանս , ըստ բարւոք անօրինման և առաջնորդութի վարժապետին , և

Տեսնուողն մնաւ մասիւ զհամաօրորութիւն իրաւականս բանից եղելոց յայտմ, մինչև հեծթն կամ դուժ ամ հասակի իւրեանց, անտանօր առանց իրիք դժուարութեանս անլծար ընթանուլ կարեն զամ որ ինչ և իցէ գիւրաոճ գրեանս՝ ուղիղ փաղառութիւն: Մին իրի բաղում անընտիր և աշխարհական բաւս, այլ և զհարմեալս, զլծարդեալս, զբարդեալս, և զածանցեալս, անխորաբար մուծաք յայտմ: և այսոքիկ ոչ յարագս ուսման ընդհանրանց ամ մանկանց՝ յորում հատակի և իցէ, այլ ուր աստղաք վասն փոքրահասակ մանկանց և եթ: իսկ յայտագս հասակաւորաց որք անազան ուրեմն մտանեն ՚ի վարժարանս, գիտելի է, զի ընտրում զարդարեալ են նոքա մտօք և հասակաւ, վն ոչ է հարկ յապագել զնոսա յայտոսիկ ընդ վայր ծախելով ըզժամանակն, այլ ցանցաւակի քաղելով զհարկաւորն միայն, ըստ ընդունակութիւն մտաց իւրաքանչիւր մանկանց. և զայս ամ հանձարեղ վարժարեանս սահմանադրեցէ ըստ պատկանաւորութեանն:

Եւ բաժանեցաք ՚ի զանազան հատորս, որոց Առաջինն այսէ զոր աւարտեալ ընծայելք, և մնացեալն եթէ Տեր աղողեսցի հետ զհետեւ ունիմք ՚ի լոյս ամել:

Այլ եթէ սրով եզանակաւ հարկէ ուսուցանել ըմ մանկունս, յայտնի իսկէ աննեցուն նոցա՝ որք վարեն զայս պաշտօն, և կամ ճանաչեալ գիտեն զբնութիւնս և զբարս մանկանց տղայոց, և զկերպ վարելոյ ընդ նոսա:

Քանզի՛ ըստրում բնութի, միտք, և զգացութի նոցա, է յոյժ գալար և մատաղ, վն ոչ է պարտ կարի խոսարար վարելով ընդ նոսա, յաճախել ՚ի ծաղանս, ՚ի գանս, և ՚ի պատիժս. նմանապէս և ոչ զանգրագարձն՝ յաւետ զանցաւորութիւն զտղարմօք նոյիս, ծաղրալի և ծրծաղալի երեսօք, մեծ գոյթ և սէր ցուցանել նոցա. քանզի

քանցի մինն ապականե զզուտս և զսրբկեշտ վարս, և միւսն փտասեալ խանգարե զորամուտի, և զգտտու թիւ գարգացու մն նոց բանաւորացէ ս առ իրս պիտանիս և օգտաւետս . վն հարկե հանձարեղարար միջասհաման իմն եղանակս քաջայլերելով, և ընդ միմեանս նախանձ շորժելով, ածել զնս ինքնայօժար հանու թիւ 'ի վարժ մուսնս ուսմանց . քանզի բնական նախանձ նոցա առաւել զօրե 'ի նոսա՝ քան զնա ինչ :

Իսկ արդ այսքան ինչ մեք ըստ սկար կարծեաց և փորձառութե մերոյ գիտացեալ, համաօտարար դժազրեցոք իբր ընդ բարեկամաց խորհրդակցելով, այլ իւրաքանչիւր որ 'ի կամս ազատութեան իւրոյ զօրով, ըստ բերման ժամանակին և տեղւոյ առնելով, անբարե լին ըզմեզ թողուլ ազայլմք :

Ախչ քծւյ գկջ դհոն եծս զդվ. Եծա ըմբ
Թյց Ժնւ Իշի Լոք Լօֆ:

Ախս ճչտ բըծ մար գթի յջց գԺհ նու
Եիճ շսի գլլ ռվ.բ Լօֆ:

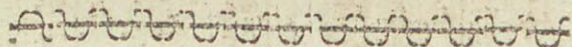
ԱԺճու բիմս գլյվ գխնտ Եծշր զկոց
Եհչւ ըծւյի Թղջ.բ Լօֆ:

Բադդ գեըէ Ժթլի ծխհկ զծմծ նյոն
պչնջ վորտ Լց.բի Լօֆ:

Երեւոս-Վեկի :

Բա	բե	բէ	բը	բի	բո	բօ	բու
Գա	գե	գէ	գը	գի	գո	գօ	գու
Դա	դե	դէ	դը	դի	դո	դօ	դու
Ջա	ճե	ճէ	ճը	ճի	ճո	ճօ	ճու
Թա	թե	թէ	թը	թի	թո	թօ	թու
Ժա	ժե	ժէ	ժը	ժի	ժո	ժօ	ժու
Լա	լե	լէ	լը	լի	լո	լօ	լու
Խա	խե	խէ	խը	խի	խո	խօ	խու
Տա	տե	տէ	տը	տի	տո	տօ	տու
Կա	կե	կէ	կը	կի	կո	կօ	կու
Հա	հե	հէ	հը	հի	հո	հօ	հու
Ձա	ձե	ձէ	ձը	ձի	ձո	ձօ	ձու
Ղա	ղե	ղէ	ղը	ղի	ղո	ղօ	ղու
Ճա	ճե	ճէ	ճը	ճի	ճո	ճօ	ճու
Մա	մե	մէ	մը	մի	մո	մօ	մու

ԱՃ	ԷՃ	ԷՃ	ըՃ	ԻՃ	ոՃ	օՃ	ուՃ
ԱԾ	ԷԾ	ԷԾ	ըԾ	ԻԾ	ոԾ	օԾ	ուԾ
ԱԵ	ԷԵ	ԷԵ	ըԵ	ԻԵ	ոԵ	օԵ	ուԵ
ԱԶ	ԷԶ	ԷԶ	ըԶ	ԻԶ	ոԶ	օԶ	ուԶ
ԱՅ	ԷՅ	ԷՅ	ըՅ	ԻՅ	ոՅ	օՅ	ուՅ
ԱԿ	ԷԿ	ԷԿ	ըԿ	ԻԿ	ոԿ	օԿ	ուԿ
ԱՁ	ԷՁ	ԷՁ	ըՁ	ԻՁ	ոՁ	օՁ	ուՁ
ԱՂ	ԷՂ	ԷՂ	ըՂ	ԻՂ	ոՂ	օՂ	ուՂ
ԱՃ	ԷՃ	ԷՃ	ըՃ	ԻՃ	ոՃ	օՃ	ուՃ
ԱԾ	ԷԾ	ԷԾ	ըԾ	ԻԾ	ոԾ	օԾ	ուԾ
ԱԵ	ԷԵ	ԷԵ	ըԵ	ԻԵ	ոԵ	օԵ	ուԵ
ԱԶ	ԷԶ	ԷԶ	ըԶ	ԻԶ	ոԶ	օԶ	ուԶ
ԱՅ	ԷՅ	ԷՅ	ըՅ	ԻՅ	ոՅ	օՅ	ուՅ
ԱԿ	ԷԿ	ԷԿ	ըԿ	ԻԿ	ոԿ	օԿ	ուԿ
ԱՁ	ԷՁ	ԷՁ	ըՁ	ԻՁ	ոՁ	օՁ	ուՁ
ԱՂ	ԷՂ	ԷՂ	ըՂ	ԻՂ	ոՂ	օՂ	ուՂ
ԱՃ	ԷՃ	ԷՃ	ըՃ	ԻՃ	ոՃ	օՃ	ուՃ
ԱԾ	ԷԾ	ԷԾ	ըԾ	ԻԾ	ոԾ	օԾ	ուԾ
ԱԵ	ԷԵ	ԷԵ	ըԵ	ԻԵ	ոԵ	օԵ	ուԵ
ԱԶ	ԷԶ	ԷԶ	ըԶ	ԻԶ	ոԶ	օԶ	ուԶ
ԱՅ	ԷՅ	ԷՅ	ըՅ	ԻՅ	ոՅ	օՅ	ուՅ
ԱԿ	ԷԿ	ԷԿ	ըԿ	ԻԿ	ոԿ	օԿ	ուԿ
ԱՁ	ԷՁ	ԷՁ	ըՁ	ԻՁ	ոՁ	օՁ	ուՁ
ԱՂ	ԷՂ	ԷՂ	ըՂ	ԻՂ	ոՂ	օՂ	ուՂ

Միակնի Բառի, Նշանակնի և աննշանի :

Ա, Ե	անք	անճ	արդ	երգ	եղի
ազբ	այդ	անքք	արտ	երգ	եղն
ազբ	այդմ	աքք	Ե	երթ	եղթ
ազբ	ալ	առջ	Ելն	երկն	երգ
ախտ	աջ	առք	եղն	երկք	Եթն
անն	այան	առտղ	Եռք	ելք	Ենս
ամն	այր	առտ	երք	եկք	

Է	որն	բալ	բարձ	բեւ	բեռ
Էգն	երբ	բախտ	բարբ	բեզ	բեւ
Էըն	ոստ	բած	բարդ	բեւ	բեզ
Էլք	ոսկ	բալ	բաւ	բեր	բեո
Էճն	ուղտ	բախ	բախ	բերդ	բեր
Էնն	ուռնի	բախ	բաք	բեց	բեց
Էըն	ուս	բահ	բաք	բեփ	բեփ
Էստ	ուռն	բահ	բե	բեք	բեք
Ը	ուստ	բած	բեբ	բե	բը
Ըգն	ուրտ	բադդ	բեգ	բեբ	բըբ
Ըկւ	Ի	բադք	բեդ	բեգ	բըգ
Ընկ	Ին	բած	բեզ	բեդ	բըդ
Ընչ	Ին	բածք	բեթ	բեզ	բըզ
Ըստ	Ին	բամ	բեժ	բեթ	բըժ
Ի	Ին	բայ	բել	բեթ	բըժ
Իբք	Ին	բայց	բելն	բել	բըն
Իծք	Ինք	բան	բեծ	բելն	բըն
Իդն	Օ	բանգ	բեկ	բեծ	բըծ
Ինն	Օրն	բանտ	բեկ	բեկ	բըկ
Իքք	Օրք	բաչ	բեկ	բեկ	բըկ
Ինչ	Օրք	բաչք	բեծ	բեկ	բըկ
Ինչք	Օրն	բաչն	բեծ	բեկ	բըկ
Իսկ	Օրն	բաչ	բեծ	բեկ	բըկ
Իքք	Օրն	բաչ	բեծ	բեկ	բըկ
Ինն	Օրն	բաչ	բեծ	բեկ	բըկ
Իւս	Օրն	բաչ	բեծ	բեկ	բըկ
Իւքք	Օրն	բաչ	բեծ	բեկ	բըկ
Ո	Օրն	բաչ	բեծ	բեկ	բըկ
Ոգն	Օրն	բաչ	բեծ	բեկ	բըկ
Ոսն	Օրն	բաչ	բեծ	բեկ	բըկ

q'f'4	q'of	q'of	q'of	q'af'f	Q'f
q'f'5	q'of	q'ofu	q'ofu	q'af'f	Q'f'f
q'f'7	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'8	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'9	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'10	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'11	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'12	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'13	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'14	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'15	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'16	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'17	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'18	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'19	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'20	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'21	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'22	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'23	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'24	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'25	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'26	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'27	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'28	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'29	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'30	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'31	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'32	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'33	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'34	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'35	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'36	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'37	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'38	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'39	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'40	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'41	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'42	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'43	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'44	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'45	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'46	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'47	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'48	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'49	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f
q'f'50	q'of	q'of	q'of	q'af'f	q'f'f

զծտ	Չու	զուժ	զուճ	զուչ	զուվ
զօր	Չուբ	զուլ	զուղ	զուպ	զուս
զօյ	զուգ	զուխ	զուճ	զուջ	զուբ
զօի	զուդ	զուծ	զում	զուռ	զուց
զօբ	զուզ	զուկ	զուն	զուս	զուի
զօբ	զուժ	զուհ	զուշ	զուսոյ	զուբ

Մինչ ցայս վայր վարժին լեզուք մանկանց ուղղապէս
 'ի Բենէ սկսեալ մինչև 'ի Բէն Տեղմանք, ուստի այսու
 հետ ոչ մտառութեամբ եթէ ոչ այնու վարժողութիւն
 միայն ընծեռնուն, մանկաց հարկէ աստանօր փոփոխել
 զկարգն պէսպէս եղանակաւ և որպէս յառնջիկայդ ։

Թա	Թաշ	Թախ	Թեգ	Թեբ	Թեդ
Թաբա	Թան	Թախա	Թեչ	Թեհ	Թեբ
Թաբ	Թանգ	Թալ	Թեդ	Թեց	Թեզ
Թաի	Թանձր	Թած	Թեպ	Թեճ	Թես
Թան	Թանչ	Թաժ	Թեթ	Թեճ	Թեժ
Թաց	Թամ	Թազ	Թեչ	Թեղ	Թեվ
Թար	Թանբ	Թադ	Թեժ	Թեի	Թեժ
Թատ	Թած	Թագ	Թեռ	Թեճ	Թես
Թաոր	Թաղ	Թաբ	Թել	Թեբ	Թել
Թալ	Թաղճ	Թե	Թես	Թե	Թեռ
Թաս	Թաղո	Թեմ	Թեխ	Թեբ	Թեխ
Թառ	Թած	Թեբ	Թեվ	Թեբ	Թեչ
Թաջ	Թահ	Թեի	Թեժ	Թեի	Թեժ
Թապ	Թակ	Թեդ	Թեո	Թեդ	Թեպ
Թաշ	Թած	Թեշ	Թեկ	Թեց	Թեկ

Թեչ

Ծուխ	կառ	կեծ	կես	կու	կր
Ծուռ	կախ	կեռ	կեռ	կըլ	կիյ
Ծուծ	կաս	կեխ	կել	կըռ	կիմ
Ծուջ	կած	կեջ	կեխ	կըես	կիծ
Ծուկ	կալ	կել	կեջ	կըը	կիշ
Ծուկ	կակ	կեսյ	կեսյ	կըծ	կիծ
Ծուհ	կատ	կեժ	կեծ	կըսյ	կիհ
Ծուհ	կահ	կեչ	կեկ	կըկ	կիկ
Ծուճ	կահ	կեչ	կեչ	կըչ	կիծ
Ծուճ	կարդ	կեթ	կեչ	կըհ	կիե
Ծուշ	կած	կեշ	կեշ	կըհ	կիե
Ծուշ	կաց	կեշ	կեհ	կըհ	կիե
Ծուտ	կաղ	կես	կեծ	կըծ	կիժ
Ծուծ	կափ	կեդ	կես	կըն	կիթ
Ծույ	կամ	կեյ	կեյ	կըռ	կիշ
Ծում	կաբ	կեդ	կեմ	կըյ	կիդ
Կա	կազ	կեմ	կեշ	կըծ	կիդ
Կամ	Կե	կեր	Կե	Կը	Կի
Կաբ	Կեբ	Կե	Կըբ	Կիբ	Կո
Կայ	Կեի	Կեբ	Կըբ	Կիի	Կոմ
Կադ	Կեճ	Կեի	Կըբ	Կից	Կոբ
Կան	Կեց	Կեբ	Կըբ	Կիթ	Կոյ
Կադ	Կեղ	Կեբ	Կըբ	Կիթ	Կոգ
Կաշ	Կեղտ	Կեց	Կըց	Կիտ	Կոդ
Կազմ	Կեր	Կեբ	Կըբ	Կիլ	Կոն
Կահ	Կեծ	Կեդ	Կըբ	Կիս	Կոդ
Կաթ	Կետ	Կեզ	Կըզ	Կիռ	Կոշտ
Կաս	Կեհ	Կես	Կըտ	Կիը	Կոզ
Կաժ	Կել	Կեմ	Կըթ	Կիւ	Կոչ
Կազ	Կեկ	Կեթ	Կըլ	Կիւ	Կոթ
Կալ	Կես	Կեժ	Կըլ	Կիւ	Կոպ

ձուգ	Ղա	Ղե	Ղխ	Ղբ	Ղլբ
ձույ	Ղաբ	Ղեր	Ղեմ	Ղբբ	Ղլբ
ձուդ	Ղագ	Ղեր	Ղեր	Ղբբ	Ղլբ
ձուե	Ղադ	Ղեգ	Ղեյ	Ղբփ	Ղլդ
ձուզ	Ղաբ	Կեփ	Ղեգ	Ղբձ	Ղլբ
ձուշ	Ղափ	Ղեդ	Ղեն	Ղբց	Ղլփ
ձութ	Ղաց	Ղեւ	Ղեդ	Ղբշ	Ղլց
ձուչ	Ղազ	Ղեզ	Ղեշ	Ղբլ	Ղլզ
ձուծ	Ղաթ	Ղեց	Ղեզ	Ղբձ	Ղլթ
ձուա	Ղաժ	Ղեթ	Ղեչ	Ղբտ	Ղլժ
ձուլ	Ղար	Ղեր	Ղեթ	Ղբզ	Ղլր
ձուջ	Ղատ	Ղեժ	Ղեւ	Ղբլ	Ղլտ
ձուխ	Ղալ	Ղետ	Ղեժ	Ղբհ	Ղլլ
ձուռ	Ղալ	Ղել	Ղեշ	Ղբս	Ղլլ
ձուծ	Ղարս	Ղեվ	Ղել	Ղբկ	Ղլտ
ձուս	Ղախ	Ղեխ	Ղեռ	Ղբա	Ղլծ
ձուկ	Ղառ	Ղես	Ղեխ	Ղբծ	Ղլս
ձուկն	Ղաջ	Ղեծ	Ղես	Ղբջ	Ղլռ
ձուվ	Ղած	Ղեռ	Ղեծ	Ղբխ	Ղլջ
ձուհ	Ղակ	Ղեկ	Ղեվ	Ղբւ	Ղլկ
ձուտ	Ղահ	Ղեջ	Ղեկ	Ղբլ	Ղլհ
ձուձ	Ղաս	Ղեհ	Ղետ	Ղբլ	Ղլտ
ձուր	Ղաչ	Ղեւ	Ղեհ	Ղբժ	Ղլւ
ձուղ	Ղաշ	Ղեձ	Ղեր	Ղբշ	Ղլշ
ձուց	Ղած	Ղեչ	Ղեձ	Ղբթ	Ղլշ
ձուձ	Ղաղ	Ղեզ	Ղեց	Ղբն	Ղլն
ձուփ	Ղաձ	Ղեշ	Ղեղ	Ղբա	Ղլղ
ձուբ	Ղանդ	Ղեձ	Ղեփ	Ղբդ	Ղլձ
ձում	Ղայ	Ղեն	Ղեձ	Ղբգ	Ղլմ
ձուֆ	Ղամ	Ղեմ	Ղեբ	Ղբբ	Ղլյ

մուս	յաջ	յեծ	յեծ	յրոճ	յիկ
մուծ	յապ	յել	յեպ	յըձ	յիս
մուչ	յակ	յեկ	յեկ	յըհ	յիհ
մուխ	յահ	յետ	յեչ	յըլ	յիլ
մուղ	յաձ	յեհ	յեհ	յըծ	յիձ
մուղ	յաչ	յեր	յեչ	յըս	յիտ
մուն	յաշ	յեձ	յեձ	յըլ	յիղ
մուդ	յան	յեց	յեն	յըք	յիր
մույ	յայ	յեղ	յեղ	յըթ	յիճ
մուդ	յաղ	յեփ	յեյ	յըռ	յից
մում	յաճ	յեճ	յեճ	յըռ	յիփ
մուբ	յամ	յեբ	յեմ	յըգ	յիբ
Յա	Յե	Յե	Յը	Յի	Յո
Յաբ	Յեմ	Յեբ	Յըբ	Յիբ	Յոբ
յադ	յեբ	յեբ	յըթ	յիմ	յոդ
յադ	յեյ	յեի	յըց	յիգ	յոդ
յաբ	յեդ	յեգ	յըս	յիդ	յոբ
յաի	յեն	յեց	յըտ	յին	յոփ
յաց	յեր	յեր	յըլ	յիզ	յոց
յազ	յեչ	յեր	յըս	յիշ	յոզ
յաթ	յեղ	յեզ	յըռ	յիթ	յոթ
յած	յեչ	յետ	յըշ	յիչ	յոժ
յար	յեթ	յեթ	յըպ	յիք	յոր
յատ	յեպ	յել	յըչ	յիպ	յոտ
յալ	յեք	յեք	յըլ	յիլ	յոլ
յալ	յեշ	յես	յըն	յիշ	յոլ
յախ	յեղ	յեղ	յըմ	յին	յոս
յած	յեռ	յեռ	յըմ	յիռ	յոխ
յաս	յես	յես	յըճ	յիծ	յոծ
յառ	յես	յեչ	յըչ	յիշ	յոկ

յոռ	յօւզ	յոռկ	նակ	նեծ	նեծ
յոջ	յօժ	յոռայ	նահ	նես	նեխ
յոհ	յօչ	յոռհ	նաձ	նեկ	նես
յոձ	յօթ	յոռչ	նաջ	նել	նել
յող	յօշ	յոռծ	նապ	նեհ	նել
յոչ	յօղ	յոռշո	նաչ	նեստ	նեժ
յոշ	յօն	յոռղ	նաղտ	նեծ	նետ
յոն	յօդ	յոռն	նաձ	ներս	նեթ
յոձ	յօգ	յոռձ	նաշխ	նեղ	ներ
յոմ	յօյ	յոռյ	նան	նեց	նեզ
յոյժ	յօբ	յոռմ	նամ	նեճ	նեց
Յօ	Յոռ	Նա	Նե	նեփ	նեդ
Յօմ	Յոռբ	Նար	Նեմ	նեբ	նեփ
յօբ	յոռբ	նար	նեբ	նեգ	նեգ
յօձ	յոռգ	նար	նեյ	Նե	նեբ
յօի	յոռի	նար	նեդ	Նեմ	նեբ
յօղ	յոռդ	նաճատ	նենդ	նեճ	Նբ
յօց	յոռց	նաի	նեդ	նեյ	Նբմ
յօձ	յոռղ	նաղ	նեչ	նեղ	նբբ
յօբ	յոռր	նաթ	նեզ	նես	նբձ
յօհ	յոռթ	նաժ	նեդ	նեծ	նբփ
յօլ	յոռտ	նաց	նեթ	նեչ	նբշ
յօկ	յոռժ	նար	նեզ	նեհ	նբց
յօկն	յոռլ	նատ	նեժ	նեչ	նբձ
յօս	յոռլ	նալ	նեչ	նեկ	նբո
յօծ	յոռւ	նախ	նես	նեպ	նբհ
յօռ	յոռխ	նած	նել	նեհ	նբհ
յօիս	յոռռ	նալ	նեջ	նեհ	նբո
յօշ	յոռծ	նաս	նել	նեչ	նբկ
յօլ	յոռջ	նաս	նեռն	նեռ	նբլ

26L	26uy	26z	26a	26b	26c
26u	26d	26uy	26z	26uy	26uy
26fu	26e	26z	26L	26d	26d
26u	26fu	26b	26fu	26e	26e
26d	26n	26J	26d	26L	26fu
26e	26L	26f	26uy	26n	26n
26g	26u	26k	26e	26fu	26L
26uy	26f	26q	26n	26u	26u
26s	26L	26d	26g	26d	26d
26z	26f	26s	26s	26q	26q
26d	26m	26g	26d	26g	26f
26z	26q	26d	26u	26m	26m
26q	26p	26b	26L	26s	26q
26q ^u	26q	26L	26m	26p	26p
26q ^d	26g	26f	26q	26d	26q
26b	26q	26f	26d	26g	26g
26d	26f	26q	26p	26q	26q
26f	26p	26q	26g	26f	26f
26f	26p	26q	26f	26d	26p
26fp	26p	26p	26p	26p	26p
Ct	Cp	Cf	Ca	Co	Cnl
Ct ^u	Cp ^u	Cf ^u	Ca ^u	Co ^u	Cnl ^u
26d	26p	26q	26p	26d	26p
26q	26f	26q	26f	26f	26q
26b	26p	26u	26q	26q	26f
26d	26m	26b	26b	26b	26q
26z	26L	26q	26q	26d	26g
26s	26u	26f	26z	26z	26q
26z	26n	26f	26q	26s	26p
26g	26e	26z	26z	26z	26f

չորևտ	չած	չեւ	չել	չով	չւլ
չուեժ	չաւ	չեժ	չէլ	չոժ	չել
չուլ	չախ	չեջ	չէս	չոս	չխս
չուլ	չաս	չել	չէխ	չոխ	չեժ
չուս	չալ	չեռ	չէռ	չոր	չիջ
չուխ	չառ	չէխ	չէժ	չու	չիւ
չուռթ	չած	չէս	չէջ	չով	չես
չուժ	չաջ	չեժ	չէկ	չոժ	չիկ
չուջ	չաթ	չել	չեւ	չու	չիհ
չուկ	չաս	չեկ	չէհ	չութ	չիհ
չուկ	չազ	չետ	չէչ	չւչ	չիլ
չուհ	չաչ	չեհ	չէձ	չու	չիտ
չուչ	չադ	չեր	չէշ	չւշ	չիք
չուձ	չաշ	չեձ	չէղ	չու	չիղ
չուշ	չագ	չեց	չէն	չուն	չիձ
չուղ	չան	չեղ	չէժ	չու	չիթ
չուն	չաք	չեփ	չէյ	չու	չիք
չուժ	չամ	չեժ	չէմ	չու	չիփտ
Չա	Չե	Չե	Չը	Չի	Չո
Չած	Չեմ	Չեք	Չում	Չիք	Չում
չաք	չեք	չեք	չուք	չիք	չոք
չաղ	չեյ	չեդ	չոժ	չիդ	չոյ
չափ	չեդ	չեփ	չուփ	չիդ	չուդ
չաձ	չեն	չեդ	չուղ	չիթ	չուն
չաց	չենչ	չեց	չոց	չիմ	չուդ
չահ	չեդ	չեզ	չոձ	չեյ	չուշ
չար	չեշ	չեր	չուր	չեն	չուղ
չարխ	չեզ	չէթ	չուհ	չեշ	չուչ
չարք	չեչ	չետ	չում	չեթ	չութ
չակ	չիթ	չեժ	չուկ	չեչ	չուլ

չոԺ	չօտ	չուտ	պարդ	պեթ	պետ
չոշ	չօԺ	չուկ	պարս	պեպ	պեԺ
չոԼ	չօվ	չուվ	պարտ	պեԺ	պեվ
չոռ	չօլ	չուԺ	պատ	պեջ	պել
չոխ	չօս	չուս	պալ	պել	պես
չոս	չօխ	չուխ	պախ	պեռ	պեխ
չոծ	չօռ	չուռ	պած	պելս	պեռ
չոԼ	չօԺ	չուլ	պաս	պես	պեԺ
չոկ	չօջ	չուջ	պառկ	պեԺ	պեջ
չոտ	չօկ	չուԺ	պաջ	պեվ	պել
չոհ	չօպ	չուպ	պակ	պեկ	պեպ
չոբ	չօհ	չուԺ	պահ	պետ	պեհ
չոձ	չօհ	չուձ	պած	պեհ	պեձ
չոց	չօձ	չուձ	պաս	պեր	պեձ
չոշ	չօշ	չուշ	պաշ	պեձ	պեշ
չու	չօշ	չուդ	պան	պեց	պեշ
չուի	չօն	չուն	պան	պեղ	պեն
չոճ	չօճ	չուդ	պաղ	պեփ	պեճ
չոք	չօլ	չուք	պած	պեճ	պեշ
չոփ	չօմ	չում	պամ	պեք	պեժ
Չօ	Չու	Պա	Պե	Պե	Պք
Չօբ	Չում	Պաք	Պեմ	Պեք	Պքմ
չօբ	չուք	պագ	պեք	պեք	պլք
չօգ	չում	պադ	պել	պեդ	պլճ
չօԺ	չուի	պաբ	պեդ	պեի	պլփ
չօդ	չուշ	պախ	պեն	պեդ	պլշ
չօց	չուց	պաց	պեդ	պեց	պլց
չօղ	չում	պաղ	պել	պեղ	պլճ
չօր	չուբ	պաղ	պել	պեր	պլժ
չօԺ	չուհ	պար	պել	պեթ	պլհ

պլտ

268	268	262	264	261	262
269	269	263	265	262	263
26a	26L	264	266	263	264
26n	26n	265	267	264	265
26L	26m	266	268	265	266
26u	26u	267	269	266	267
26t	26t	268	270	267	268
264	26q	269	271	268	269
267	26h	270	272	269	270
26m	26n	271	273	270	271
26q	26s	272	274	271	272
26r	26p	273	275	272	273
267	26z	274	276	273	274
26g	269	275	277	274	275
267	267	276	278	275	276
26h	26b	277	279	276	277
26r	26x	278	280	277	278
26p	26e	279	281	278	279
26t	26e	280	282	279	280
26d	26e	281	283	280	281
26a	26b	282	284	281	282
26j	26g	283	285	282	283
267	26p	284	286	283	284
26u	26m	285	287	284	285
267	26l	286	288	285	286
26z	26u	287	289	286	287
269	26n	288	290	287	288
26z	26z	289	291	288	289
267	269	290	292	289	290
267	26u	291	293	290	291
267	26z	292	294	291	292
267	26z	293	295	292	293
267	26z	294	296	293	294
267	26z	295	297	294	295
267	26z	296	298	295	296
267	26z	297	299	296	297
267	26z	298	300	297	298
267	26z	299	301	298	299
267	26z	300	302	299	300
267	26z	301	303	300	301
267	26z	302	304	301	302
267	26z	303	305	302	303
267	26z	304	306	303	304
267	26z	305	307	304	305
267	26z	306	308	305	306
267	26z	307	309	306	307
267	26z	308	310	307	308
267	26z	309	311	308	309
267	26z	310	312	309	310
267	26z	311	313	310	311
267	26z	312	314	311	312
267	26z	313	315	312	313
267	26z	314	316	313	314
267	26z	315	317	314	315
267	26z	316	318	315	316
267	26z	317	319	316	317
267	26z	318	320	317	318
267	26z	319	321	318	319
267	26z	320	322	319	320
267	26z	321	323	320	321
267	26z	322	324	321	322
267	26z	323	325	322	323
267	26z	324	326	323	324
267	26z	325	327	324	325
267	26z	326	328	325	326
267	26z	327	329	326	327
267	26z	328	330	327	328
267	26z	329	331	328	329
267	26z	330	332	329	330
267	26z	331	333	330	331
267	26z	332	334	331	332
267	26z	333	335	332	333
267	26z	334	336	333	334
267	26z	335	337	334	335
267	26z	336	338	335	336
267	26z	337	339	336	337
267	26z	338	340	337	338
267	26z	339	341	338	339
267	26z	340	342	339	340
267	26z	341	343	340	341
267	26z	342	344	341	342
267	26z	343	345	342	343
267	26z	344	346	343	344
267	26z	345	347	344	345
267	26z	346	348	345	346
267	26z	347	349	346	347
267	26z	348	350	347	348
267	26z	349	351	348	349
267	26z	350	352	349	350
267	26z	351	353	350	351
267	26z	352	354	351	352
267	26z	353	355	352	353
267	26z	354	356	353	354
267	26z	355	357	354	355
267	26z	356	358	355	356
267	26z	357	359	356	357
267	26z	358	360	357	358
267	26z	359	361	358	359
267	26z	360	362	359	360
267	26z	361	363	360	361
267	26z	362	364	361	362
267	26z	363	365	362	363
267	26z	364	366	363	364
267	26z	365	367	364	365
267	26z	366	368	365	366
267	26z	367	369	366	367
267	26z	368	370	367	368
267	26z	369	371	368	369
267	26z	370	372	369	370
267	26z	371	373	370	371
267	26z	372	374	371	372
267	26z	373	375	372	373
267	26z	374	376	373	374
267	26z	375	377	374	375
267	26z	376	378	375	376
267	26z	377	379	376	377
267	26z	378	380	377	378
267	26z	379	381	378	379
267	26z	380	382	379	380
267	26z	381	383	380	381
267	26z	382	384	381	382
267	26z	383	385	382	383
267	26z	384	386	383	384
267	26z	385	387	384	385
267	26z	386	388	385	386
267	26z	387	389	386	387
267	26z	388	390	387	388
267	26z	389	391	388	389
267	26z	390	392	389	390
267	26z	391	393	390	391
267	26z	392	394	391	392
267	26z	393	395	392	393
267	26z	394	396	393	394
267	26z	395	397	394	395
267	26z	396	398	395	396
267	26z	397	399	396	397
267	26z	398	400	397	398
267	26z	399	401	398	399
267	26z	400	402	399	400
267	26z	401	403	400	401
267	26z	402	404	401	402
267	26z	403	405	402	403
267	26z	404	406	403	404
267	26z	405	407	404	405
267	26z	406	408	405	406
267	26z	407	409	406	407
267	26z	408	410	407	408
267	26z	409	411	408	409
267	26z	410	412	409	410
267	26z	411	413	410	411
267	26z	412	414	411	412
267	26z	413	415	412	413
267	26z	414	416	413	414
267	26z	415	417	414	415
267	26z	416	418	415	416
267	26z	417	419	416	417
267	26z	418	420	417	418
267	26z	419	421	418	419
267	26z	420	422	419	420
267	26z	421	423	420	421
267	26z	422	424	421	422
267	26z	423	425	422	423
267	26z	424	426	423	424
267	26z	425	427	424	425
267	26z	426	428	425	426
267	26z	427	429	426	427
267	26z	428	430	427	428
267	26z	429	431	428	429
267	26z	430	432	429	430
267	26z	431	433	430	431
267	26z	432	434	431	432
267	26z	433	435	432	433
267	26z	434	436	433	434
267	26z	435	437	434	435
267	26z	436	438	435	436
267	26z	437	439	436	437
267	26z	438	440	437	438
267	26z	439	441	438	439
267	26z	440	442	439	440
267	26z	441	443	440	441
267	26z	442	444	441	442
267	26z	443	445	442	443
267	26z	444	446	443	444
267	26z	445	447	444	445
267	26z	446	448	445	446
267	26z	447	449	446	447
267	26z	448	450	447	448
267	26z	449	451	448	449
267	26z	450	452	449	450
267	26z	451	453	450	451
267	26z	452	454	451	452
267	26z	453	455	452	453
267	26z	454	456	453	454
267	26z	455	457	454	455
267	26z	456	458	455	456
267	26z	457	459	456	457
267	26z	458	460	457	458
267	26z	459	461	458	459
267	26z	460	462	459	460
267	26z	461	463	460	461
267	26z	462	464	461	462
267	26z	463	465	462	463

սրթ	սիժ	սոզ	սոզ	սուրբ	վարդ
սրթկ	սրշ	սոտ	սոտ	սուրծ	վարժ
սրճ	սին	սոխ	սոխ	սուրբ	վարծ
սրկ	սինց	սոլ	սոլ	սուն	վարմ
սրվ	սինլ	սոժ	սոժ	սուտ	վարս
սրծ	սինն	սոսկ	սոս	սուկ	վարք
սրտ	սիծ	սոլ	սոլ	սուվ	վատ
սրն	սինշ	սոու	սու	սուծ	վախ
սրու	սինւ	սոխ	սոխ	սուս	վալ
սրլ	սինւ	սոյ	սոյ	սուխտ	վաու
սրծ	սինկ	սոծ	սոծ	սուու	վաջ
սրժ	սինն	սույ	սույ	սուլ	վակ
սրպ	սիծ	սոկ	սոկ	սուշ	վան
սրթ	սիվ	սոչ	սոչ	սուժ	վան
սրչ	սիտ	սուն	սուն	սուայ	վապ
սրգ	սիրտ	սոշ	սոշ	սուխ	վաչ
սրշ	սից	սոծ	սոծ	սուչ	վաղ
սրդ	սիր	սոն	սոն	սուգ	վաղ
սրն	սիճ	սող	սող	սուշ	վան
սրդ	սիի	սոյ	սոյ	սուդ	վանկ
սրլ	սիք	սոճ	սոճ	սուկ	վանք
սրւ	սիք	սոմ	սոմ	սուդ	վայ
Մի	Մո	Մո	Մու	Մա	Մե
Միգ	Մոք	Մոք	Մում	Մար	Մեք
սիգ	սոք	սոք	սուք	վագ	վեք
սիդ	սոի	սոի	սուճ	վար	վեի
սիմ	սոգ	սոգ	սուի	վաք	վեճ
սին	սոց	սոց	սուղ	վաի	վեց
սիզ	սոդ	սոդ	սուշ	վազ	վեղ
սիժ	սոր	սոր	սուճ	վաթ	վերջ

վեձ	վեզ	վրձ	վեզ	վոժ	վոյ
վեւ	վեչ	վրհ	վեբ	վոժ	վոձ
վեհ	վեծ	վրդ	վեբք	վոռ	վում
վեկ	վեպ	վեղ	վեծ	վեչ	վոհ
վեւ	վեժ	վեջ	վում	վույ	վով
վեծ	վեչ	վրծ	վեժ	վուլ	վոկ
վերջ	վել	վում	վեկ	վոն	վու
վեխ	վել	վրխ	վել	վոժ	վոժ
վեջ	վեխ	վրս	վես	վոյ	վուն
վել	վեւ	վրվ	վեխ	վոկ	վոխ
վեւյ	վեւ	վրւ	վեռ	վուն	վոյ
վեժ	վեծ	վրս	վեծ	վոս	վով
վեկ	վեկ	վրժ	վեջ	վով	վույ
վեւ	վեւ	վրբ	վեկ	վոհ	վոժ
վեչ	վեւ	վրբ	վեւյ	վոձ	վոչ
վեզ	վեհ	վրգ	վեհ	վում	վոժ
վեծ	վեհ	վրզ	վեչ	վոռ	վոժ
վեռ	վեժ	վրհ	վեծ	վոյ	վոռ
վեր	վեց	վրդ	վեռ	վոյ	վոն
վեյ	վեղ	վրք	վեղ	վոճ	վոդ
վեդ	վեդ	վրգ	վեւ	վով	վոյ
վեմ	վեճ	վրգ	վեճ	վոք	վոդ
վեբ	վեբ	վրբ	վեմ	վոք	վոմ
վե	վը	վի	վի	վը	վը
վեմ	վըմ	վիբ	վոբ	վոբ	վում
վեբ	վըն	վիբ	վոգ	վոմ	վում
վեգ	վըն	վիգ	վոդ	վով	վոյ
վեւ	վըռ	վիդ	վոմ	վոճ	վում
վեդ	վըռ	վիդ	վոն	վոյ	վում
վեչ	վըւ	վից	վոն	վոչ	վում

վուշ	տախ	տեւ	տեգ	տը	տիւ
վուգ	տաժ	տեւ	տեք	տըգ	տիհ
վուչ	տադ	տեա	տեթ	տըչ	տիռ
վուժ	տադ	տեջ	տետ	տըժ	տիկ
վուպ	տաւտ	տեպ	տեժ	տըպ	տիչ
վուժ	տալ	տեչ	տեվ	տըժ	տիծ
վուջ	տախտ	տեշ	տել	տըջ	տիպ
վուլ	տաժ	տեն	տես	տըլ	տիխ
վուռ	տալ	տեմ	տես	տըլ	տիչ
վուխ	տաւ	տեճ	տես	տըխ	տիւ
վուս	տառ	տեդ	տեծ	տըս	տիռ
վուծ	տակ	տեճ	տեչ	տըծ	տիժ
վուվ	տակ	տեհ	տեկ	տըվ	տիւ
վուկ	տաճ	տեկ	տեպ	տըկ	տիժ
վուտ	տաջ	տեծ	տեհ	տըտ	տիվ
վուհ	տապ	տես	տեչ	տըտ	տիգ
վուհ	տաչ	տել	տեծ	տըտ	տիւ
վուճ	տադ	տեժ	տեշ	տըճ	տիդ
վուց	տաճ	տեթ	տեդ	տըց	տիր
վուդ	տաշ	տեչ	տեւ	տըդ	տիգ
վուփ	տանճ	տեդ	տեճ	տըփ	տից
վուճ	տայ	տեգ	տեյ	տըճ	տիք
վուք	տամ	տեք	տեմ	տըք	տիւ
Տա	Տե	Տե	Տը	Տի	տիփ
Տաք	Տեք	Տեք	Տըմ	Տիճ	տիք
տադ	տեփ	տեք	տըք	տիմ	տիք
տադ	տեւ	տեգ	տըւ	տիւմ	Տո
տաք	տեց	տեփ	տըք	տիշ	Տըք
տափ	տեք	տեդ	տըն	տիյ	տում
տաք	տետ	տեց	տըդ	տիծ	տոփ

տոճ	տոց	տոռ	րադ	րեղ	րեդ
տոց	տոք	տոռփ	րաժ	րեւ	րեչ
տոդ	տօտ	տոռդ	րայ	րեռ	րեղ
տոբ	տօլ	տոռց	րան	րեջ	րեչ
տոձ	տօս	տոռզ	րադ	րեւլ	րեթ
տոհ	տօռ	տոռք	րաթ	րեչ	րեւլ
տօտ	տօշ	տոռթ	րաժ	րեչ	րեւ
տօկ	տօւլ	տոռլ	րաչ	րե՛ս	րեջ
տօլ	տօշ	տոռծ	րաչ	րեյ	րել
տօծ	տօշ	տոռւ	րաւլ	րեմ	րեռ
տօս	տօն	տոռւտ	րալ	րեճ	րեթ
տօխ	տօյ	տոռւտ	րախ	րեղ	րեւ
տօտ	տօմ	տոռլտտ	րաժ	րեճ	րեծ
տօլ	տօձ	տոռջ	րաջ	րեհ	րել
տօշ	տօդ	տոռծ	րառ	րեկ	րեկ
տօժ	տօձ	տոռւլ	րան	րեծ	րեւ
տօւլ	տօհ	տոռկ	րակ	րեթ	րեհ
տօթ	տօկ	տոռւթ	րահ	րել	րեք
տօչ	տօծ	տոռհ	րաձ	րեթ	րեճ
տօզ	տօխ	տոռչ	րալ	րեթ	րեց
տօղ	տօլ	տոռձ	րաշ	րեզ	րեղ
տօշ	տօժ	տոռշ	րադ	րեդ	րեի
տօդ	տօթ	տոռդ	րաճ	րեդ	րեճ
տօն	տօլթ	տոռն	րատ	րեբ	րեք
տօդ	տօզ	տոռն	րե	րե	րե
տօյ	տօդ	տոռձ	րեք	րեմ	րեմ
տօլ	տօդ	տոռլ	րեփ	րեբ	րեճ
տօմ	տօց	տօւմ	րեց	րեյ	րեճ
So	Տո	Տա	րեր	րեգ	րեճ
Տօք	Տօք	Տաք	րեր	րեդ	րեճ
տօփ	տոռք	րադ	րես	րե՛ս	րե՛ս

Տու	փայ	փեծ	Փը	Փո	Փու
Տուժ	փառք	փեռ	Փըժ	Փոքր	Փուք
ցուք	փախ	փեկ	փըք	փոք	փուք
ցուճ	փալ	փես	փըլ	փորձ	փուդ
ցուփ	փայծ	փեհ	փըծ	փոթ	փուտ
ցուղ	փապ	փեստ	փըկ	փոպ	փութ
ցուց	փակ	փեծ	փըտ	փոշ	փուճ
ցուձ	փսլ	փեփ	փըօկ	փոլ	փուխ
ցուրտ	փուհ	փեղկ	փըխ	փոն	փուպ
ցուկ	փաշ	փեք	փըս	փոխ	փուկ
ցուլ	փաղ	փեծ	փըլ	փոյ	փուչ
ցուխ	փան	Փե	փըւ	փոձ	փուձ
ցուտ	փամ	Փեք	փըթ	փոմ	փուշ
ցուլ	փամ	փեդ	փըպ	փող	փուճ
ցուպ	փայ	փեմ	փըդ	փոճ	փուհո
ցութ	փայլ	փեդ	փըշ	Փո	փա
ցուշ	փայտ	փեթ	փըք	Փոմ	փաք
ցուք	փաֆ	փես	փըլ	փոք	քամ
Փա	Փե	փեշ	Փի	փոշ	քադ
Փաք	Փեք	փել	Փիք	փոչ	քադ
փաք	փեմ	փեծ	փիկ	փոչ	քաթ
փադ	փեդ	փես	փիս	փոժ	քալ
փախ	փեյ	փեջ	փիր	փոջ	քալ
փադ	փեդ	փեհ	փիպ	փոծ	քալ
փադ	փես	փեծ	փիջ	փոս	քաճ
փաղ	փեթ	փեղ	փիշո	փոհ	քաճ
փալ	փեշ	փես	փիթ	փոհ	քատ
փաթ	փել	փես	փիթ	փոր	քալ
փաա	փես	փես	փիլ	փող	քալ
փաժ	փես	փեք	փիք	փոխ	քալ

Աստուծոյ արժանիք շնորհակց և անխնայ փառ
 ջանք բառան, որոշ վարժել և յաջորդ երաստանս հարսակիրք. բանս օ
 և հասկացուցանել ինչս շնորհակց-լիանս բառ-իցն և բանից օ և
 սպասածել և նստս յերկուշիկ բառանն ։

Անք ինձ իմ գու. Չարմ իմ, և 'ի միտ սու ըզ բանս
 'իմ' զոր 'ի խրատ տամ քեզ' իբր ըզ հայր ։

'Ի միտ առ ըզ բանս իմ, զի լուծս այս է քաղ յոր
 և բեռն յոյժ փոքր ։

Պննդ կալ նախ ըզ ջերմն և սերտ սէ, քոյ առ Տէր օ
 և հանկն դիր առ բանս Տեառն ։

Երթ 'ի առհաստեղքս, յորս ոչ գոյ խոչ ընդ ոտն քո
 Ոչ տայ Տէր, ոչ բիժ յաչս քոյ, ոչ կաս 'ի ձեռս
 քոյ, ոչ մուժն մեզ 'ի միտս քոյ, ոչ գարշ և պիղծ բանս
 և խօսկ 'ի շուրթն քոյ, և ոչ բիժ 'ի վարս 'ի բարս և 'ի
 կիրս քոյ ։

Այլ տայ քեզ Տէր՝ ըզ ձիգ կեանս, զուտ և սուրբ
 վարս, հեզ միտս, զոյժս, զորս, և ըզ կարս, և զայլ
 ինչս՝ զորս է անկ քեզ ։

Յարգ ըզ Հայր քոյ՝ և ըզ Մայր օ և զայլս, և մի՞
 տար ըզ քեզ 'ի լիրս, 'ի յոպս, 'ի գողս, 'ի սուտս, և
 յայլ պէս պէս չարս օ որք տան քեզ վատ և պիղծ բարս ։

Կալ ուշ քոյ, 'ի միտս քոյ, և ջանք յանձն քոյ, և
 ան 'ի միտ ըզ դանն քոյ՝ զոր տամ քեզ միշտ ։

Չէ՛ յոյժ փոքր այժմ տի՛ քոյ օ այլ է մերձ յեօթն
 ամ, և ես դու զերթ նոր իմն ծառ կամ բոյս թարմ և
 ջով օ և 'ի քեզ է մեծ յոյս մեր, չոր քոյ և Սօր՝ և իմ
 իսկ օ տալ մեզ այժմ՝ կամ վաղն՝ ըզ միտք քոյ քաղ յոր ։

Իմն է այժմ՝ բա՛ւ տալ աստ, Եւ արդ՝ եկ մուտ
 յերկալանկ բառուք ։

Երկուսնի Բարոյ , խառն ընդ Աշխարհաբարոյց Է .

Աբ	աղ	մուկ	ան	Թարթ	առ	նուլ	բա	զար	
Աբ	բայ	աղ	ուէս	ան	կիւն	ա	ուող	բա	գէ
ար	զար	աղ	շիկ	անձ	րե	ա	սել	բաղ	մեւլ
ա	զահ	աղ	յան	ան	մեղ	ա	սեղ	բա	զուժ
աղ	ցան	աղ	քատ	ան	միտ	առ	պար	բա	Թալ
աղ	դէ	ա	ճիլ	ան	շէջ	ա	տել	բաթ	րի
աղ	նիւն	ա	ման	ա	նուշ	ա	տամ	բա	ժակ
ա	զատ	ա	մառն	ա	նուն	ա	տեան	բա	ժին
ա	Թոռ	ամ	բար	ան	պարտ	ա	բաղ	բա	լուլ
ա	լիք	ար	մաւ	ան	պէտ	ար	զար	բալ	տաւ
ալ	մաղ	ան	բիծ	ան	տաշ	ար	դեօր	բա	խել
ա	լուր	ամ	բողջ	ան	տառ	ար	դիւն	բա	խիլ
ախ	մար	ա	մուր	ան	փոյթ	ար	ժան	բակ	լայ
ա	խորթ	ա	մէն	աղ	խարհ	ար	ծաթ	բաղ	բամ
ա	ծիկ	ա	միտ	ա	շուն	ար	ծիւն	բա	ղարջ
ա	ծած	ա	մթ	աղ	շիլ	ար	ուէտտ	բաղ	ձանք
ա	կանչ	այ	գիւ	ա	պուշ	ար	ձակ	բամ	բոս
ա	կուլիք	այ	տօր	ա	պուր	ար	ձիծ	բամ	պակ
ակ	ուայ	այ	րի	աղ	տակ	ար	մատ	բա	նալ
ակ	նատ	ան	խախտ	աղ	րիլ	ար	մուկնկ	բա	նակ
ա	հեղ	ա	նեղ	աղ	բանք	ար	ջոռ	բան	զար
ա	ղանդ	ան	բան	աղ	կար	ա	ւանդ	բաշ	խել
ա	ղեղն	ան	դէտ	ա	ջող	ա	ւար	բաշ	մաղ
ա	ղօթք	ան	դամ	ա	ուակ	ազ	տոս	բառ	բառ
աղ	րիւր	ան	զեղջ	ա	ուանց	բա	բառ	բառ	զիքք
ալ	Թարթ	ան	դուկնդ	ա	ուաջ	բա	բել	բա	ուիւն
ա	ղլւս	ա	նէճք	ա	ուատ	բա	զիւ	բառ	նալ
ա	ղիք	ա	նէր	ա	ուիւծ	բա	զաղ	բառ	բայ

ե	րեք	զամ	բիւղ	լը	ուայ	զօ	տար	ե	Յիժ
եր	Թալ	զա	մին	զրս	պել		ե	ե	Յեր
ե	րինչ	զա	նուն	զը	վարդ	ե	աժ	ե	Յիվ
ե	րիշ	զաշ	խարհ	զը	րաւ	ե	աի	ե	կաղ
ե	րիս	զա	ուակ	զը	կել	ե	անց	ե	կան
եր	կաթ	զա	ուով	զը	կանք	ե	առ	ե	կառ
եր	կայն	զառ	բաթ	զը	կոշ	ե	արի	ե	կար
եր	կանք	զա	վար	զը	րուց	ե	աբ	ե	կարք
եր	կինք	զա	վազ	զը	քաստ	ե	բար	ե	կեռ
եր	կիր	զար	մանք	զե	Թե	ե	բել	ե	կեր
եր	կիւղ	զար	կել	զե	լար	ե	բել	ե	կեզ
երկ	չուտ	զար	դար	զե	մի	ե	գիտ	ե	կուղ
եր	վել	զար	դուն	զե	նեւ	ե	դաշտ	ե	կուս
եր	ված	զա	քե	զիպ	տայ	ե	դառն	ե	կուր
եփ	րատ	զե	լուսն	զը	հել	ե	դան	ե	հան
եփ	րեմ	զեղ	բար	զը	մանս	ե	դեղ	ե	հաշտ
ե	փոց	զե	դեալ	զոչ	ինչ	ե	դեմ	ե	հաս
ե	փած	զե	նուղ	զո	պահ	ե	դեպ	ե	հար
եփ	րաղ	զեն	ման	զոր	դի	ե	ին	ե	հաց
	Ձա	զե	ուայ	զոր	նաղ	ե	իր	ե	հեզ
Ձա	բար	զե	ուուղ	զո	քանց	ե	իւ	ե	հեծ
զա	բուն	զե	սաւ	զու	լում	ե	քոց	ե	հեղ
զա	զեր	զե	սու	զու	ղեզ	ե	իք	ե	հետ
զա	Թոռ	զե	րամ	զու	սուսն	ե	լաց	ե	հերձ
զա	լում	զեր	կիր	զու	գել	ե	լեր	ե	մին
զախ	մի	զըզ	վել	զօ	գուտ	ե	լեց	ե	շահ
զա	ծած	զող	ջալ	զօ	ծումն	ե	ծակ	ե	շուրջ
զա	կատ	զըմ	րութ	զօ	հալ	ե	ծաղը	ե	տոնք
զա	կանց	զըն	դան	զօ	ճու	ե	ծաւ	ե	պիւ
զաղ	լիկ	զըն	նել	զօ	շել	ե	ծափ	ե	պից

Ժրպ	տիմ	ի	մոյ	ի	տար	լա	բած	լը	կած
Ժը	տանք	ի	մոնք	ի	տան	լա	ցար	լը	շար
Ժը	տեմ	լամ	մե	ի	բաւ	լա	ցաւ	լըլ	նորդ
Ժը	րեմ	ին	ձէն	ի	ցեն	լա	ցոշ	լըլ	րեւ
Ժը	բիշ	ին	նեակ	ի	փորձ	լա	ցին	լըմ	լեւ
Ժը	բայ	ինք	նեկ	ի	քէն	լա	փեւ	լըմ	պայ
Ժո	զոյլ	ինք	նեղ	լ		լա	փոտ	լը	ման
Ժու	ժեմ	ինք	նին	լա	լեւն	լա	փոց	լը	նոււ
Ժու	Ժ կալ	ի	նե	լա	լուկ	լա	փոզ	լը	պիրշ
Ժօ	ուատ	ի	նոյն	լախ	տուց	լա	քայ	լը	պուգ
Ի		ինկ	լեզ	լակ	լակ	լա	քած	լը	ուեւ
Ի	բաց	ինչ	պէս	լա	կէթ	լա	քոլ	լը	սեւ
Իբ	բե	իշ	լար	լա	կոտ	լե	զու	լը	սոշ
Իբ	բու	իշ	խան	լահ	նայ	լեզ	ճատ	լը	վաւ
Ի	գեպ	իշ	խել	լա	հատ	լե	զուք	լը	վար
Ի	գուր	ի	շանք	լա	զար	լե	զակ	լը	վաց
Ի	զատ	իշ	կիւ	լա	շաթ	լե	շի	լը	բուժն
Իզ	միր	իչ	մաք	լաղ	մոյ	լե	զոււ	լը	ցաւ
Իզ	րի	ի	ջաւ	լա	ճիւ	լե	մոն	լը	ցոց
Ի	զար	ի	ջուց	լամ	լոց	լե	րին	լը	քան
Ի	զուր	ի	ժեպ	լան	կար	լեդ	հաւ	լե	զեւ
Ի	լիկ	իշ	ման	լանկ	բոթ	լե	լամ	լըմ	բոս
Ի	ժան	ի	ջին	լա	շու	լը	խեպ	լե	նեւ
Ի	ժոց	իս	կոյն	լա	շիկ	լըխ	մոր	լե	սեա
Ի	հուր	իս	պառ	լա	չառ	լըխ	կած	լե	ցուք
Ի	հայն	իս	մին	լաջ	վարդ	լը	ժակ	լե	ցի
Ի	ձահ	իս	կըզ	լաջ	բազ	լը	ժորդ	լը	շաւ
Ի	մաստ	իս	րեւ	լա	աի	լը	ժած	լը	մայ
Ի	մաքք	ի	վեր	լաս	տեւ	լըկ	տի	լը	վաւ
Ի	մերձ	ի	վայր	լա	րեւ	լը	կոշ	լըթ	կայ

ծԵ	ծած	կա	լար	կա	պերտ	կե	բին	կար	բե
ծԵ	ծե	կա	խարդ	կա	պուտ	կեր	պին	կրտ	բուկ
ծԵ	ծիր	կա	խան	կառ	տած	կը	զակ	կը	տուր
ծԵ	բոց	կա	խել	կա	սել	կը	թան	կը	բակ
ծԵ	փած	կախ	տուր	կառ	կած	կը	թե	կը	բե
ծԵ	փե	կա	կաղ	կա	սեմ	կը	լակ	կը	սե
ծը	ծե	կա	կաչ	կալ	բով	կը	լեկ	կը	բունկ
ծը	ճանք	կա	կուղ	կա	տակ	կը	տուր	կը	շած
ծը	ղուհք	կա	ղանդ	կա	տան	կը	ծիկ	կը	ցորդ
ծը	բիկ	կաղ	նի	կա	տար	կը	ծու	կե	զե
ծը	նար	կա	ճառ	կա	տու	կը	զե	կե	սաս
ծը	նեալ	կա	մակ	կա	բաղ	կը	ճեպ	կե	սե
ծը	նունդ	կա	մար	կա	բած	կը	ճուճ	կե	տոց
ծը	նոզ	կա	մաւ	կա	բառ	կը	զակ	կոթ	լեկ
ծի	ճաղ	կա	մեղ	կար	կուտ	կը	բուկ	կո	թած
ծի	ճառն	կա	մոլ	կար	ծիք	կը	նաւ	կո	խան
ծի	ճիկ	կայ	ճակ	կար	գալ	կը	նիք	կո	ճիկ
ծի	սին	կա	նանչ	կա	բիճ	կը	նունք	կո	կորդ
ծի	բան	կան	գուն	կա	բե	կը	չե	կո	ղով
ծոճ	բակ	կան	թեղ	կար	միր	կը	ռե	կո	ճակ
ծո	բե	կան	խել	կա	բոտ	կը	պաւ	կո	ճեղ
ծու	լե	կա	նայք	կար	պետ	կը	պե	կոն	գակ
ծու	վոր	կա	նուխ	կա	ցաւ	կը	պուկ	կու	կոճ
Կ		կա	նոն	կա	ցին	կը	ցուր	կո	չե
Կաղ	մած	կա	չառ	կա	բաւ	կը	ճած	կոչ	նակ
կաղ	մեղ	կա	չի	կեղ	ճե	կը	ճիր	կո	պի
կա	թիլ	կաչ	միր	կե	ճեպ	կը	նու	կու	տանդ
կա	թոլ	կա	պայ	կե	գան	կը	ռիւ	կուտ	բած
կա	ժի	կա	պանք	կե	նաց	կը	ռունկ	կո	բեկ
կա	լու	կա	պար	կե	բան	կը	բած	կո	բե

կո	րիբ	հաղ	խար	հե	զեղ	ձե	դուն	ղա	լայ
կո	փառ	հա	ջել	հե	ռուտ	ձե	ռաց	ղա	լամ
կու	զիկ	հա	ջուր	հե	տիս	ձեռ	նոց	ղա	լաշ
կու	պառ	հա	ջող	հը	զօր	ձեռ	տուր	ղա	լատ
կու	սանք	հա	ջաթ	հը	դի	ձե	վել	ղաղ	մուխ
կու	րեղ	հաջ	րած	հը	մուտ	ձե	րոց	ղալ	խան
կօ	շիկ	հա	ռաջ	հը	նար	ձե	Հով	ղա	խինջ
կօ	տօշ	հառ	նել	հը	րատ	ձրգ	տիլ	ղամ	բար
	Հա	հաս	պահ	հի	մուկ	ձրկ	նորս	ղամ	գայ
Հա	զար	հա	սակ	հի	Հանդ	ձր	մեռն	ղա	միշ
հա	զիւ	հա	սաւ	հո	դի	ձր	րի	ղան	դի
հա	լել	հաս	սուն	հո	լով	ձր	բել	ղա	նիւ
հա	լոց	հա	վիկ	հո	սել	ձի	թուր	ղա	նոն
հա	լոխ	հալ	տան	հո	վիւ	ձի	թել	ղա	շանկ
հա	դորդ	հալ	կիթ	հո	տուտ	ձո	դին	ղա	շիւ
հա	ձիլ	հա	տակ	հո	տով	ձու	լել	ղաշ	մար
հա	ձոյ	հա	տիկ	հոր	դոր	ձե	ել	ղա	ջառ
համ	բաւ	հա	տուկ	հոր	դան	ձօ	նել	ղա	սապ
համ	բոյր	հար	բած	հոյ	նաղ	դա	ղա	ղա	րիպ
հա	մամ	հա	րեալ	Չա	դա	բան	ղար	դար	դաշ
հա	մեմ	հար	թել	Չա	գառ	ղա	բուղ	ղար	դուն
հա	մեղ	հա	րիւր	ձա	գուց	ղար	լուխ	ղափ	չի
հա	մետո	հա	րուտ	ձախ	լիկ	ղա	դաք	ղա	Քայ
հայ	իլ	հա	ւատ	ձա	խող	ղա	դամ	ղաթ	լայ
հան	դեաւ	հա	ւուր	ձա	խորդ	ղա	գաղ	ղա	Քիլ
հան	դիստ	հե	ծեալ	ձա	դանք	ղա	գան	ղա	Քիս
հան	դերս	հեծ	նուլ	ձան	ձաղ	ղա	գար	ղե	կել
հան	ձար	հե	ղաւ	ձանձ	րոյթ	ղաղ	բին	ղե	դի
հա	շիւ	հե	ղուլ	ձա	բեր	ղա	գուխ	ղեն	ջաք
հաշ	տել	հե	ղում	ձե	գիւ	ղա	գի	ղե	ունդ

Կա	րեկ	Շա	ը	չե	ըր	շա	ու	գ
Կա	բօտ	Շա	բաթ	ը	նորհ	շու	տով	ու
Կա	քաղ	շա	լակ	ըը	մած	շուրջ	առ	ու
Կե	դուց	շախ	վել	ը	ուայլ	շուր	վայ	ու
Կե	տոր	շախ	տուր	ը	նօթ			ու
Կե	խեալ	շա	ղախ	ը	փոթ	Ո	դի	ու
Կե	բող	շաղ	կամ	ը	քեղ	ո	լոգ	ու
Կե	կայ	շա	մամ	ը	բայ	ո	լո	ու
Կե	կած	շա	միր	ը	լայ	ո	խալ	ու
Կե	սէս	շամ	փուր	ը	սլի	ող	կոյ	ու
Կե	րե	շան	թե	ը	նած	ող	ջոյ	ու
Կե	թալ	շա	սլիկ	ը	նե	ո	մանք	ու
Կը	կար	շապ	կով	ը	ոճած	ող	գոյ	ու
Կը	ման	շա	էիլ	ը	շայ	ող	խար	ու
Կը	մին	շա	տուց	ը	շում	ող	ինչ	ու
Կը	շան	շա	տոնք	ը	փառ	ու	նայ	ու
Կը	խար	շար	թե	ը	ջան	ու	կի	ու
Կը	մար	շար	բառ	ը	մայ	ո	տոխ	ու
Կը	շու	շար	թու	ը	ջու	ու	րե	ու
Կը	ստու	շա	քար	ը	ջեալ	ո	տորդ	ու
Կը	տած	շաթ	ուաղ	ը	ջոյ	ող	դի	ու
Կը	տոյց	շե	տով	ը	բաղ	ող	ձակ	ու
Կի	զակ	ը	բաթ	ը	բայ	ո	բոշ	ու
Կի	լում	ը	թիլ	ը	բաղա	ող	շախ	ու
Կի	ճար	ը	լի	ը	մոկ	ող	սլի	ու
Կո	րին	ը	լինք	ը	շամ	ող	սալ	ու
Կո	բող	ըղ	թայ	ը	ման	ո	բով	ու
Կու	բար	ըմ	շատ	ը	կով	ո	բոմն	ու
Կում	բայ	ը	շար	ը	լայ	ու	զե	ու
Կո	տար	ը	նան	ը	բաթ	ու	թ	ու

տաչ	մայ	տրխ	տոր	վա	վե	առւլ	Տա
տապ	բիկ	տը	դո՛	վա	զեւ	վե	րին Տագ նապ
տա	աւծ	տը	դալ	լա	զուկ	վե	բուտտ տախ տակ
տա	աւփ	տը	մին	լա	զոզ	վե	ր նակ տա զանդ
տա	առւց	տըմ	սար	լաթ	սուն	վե	ր ջին տա ճար
տա	սան	տըմ	բատ	լա	լիպ	վե	ր զեր տա ճատ
տաս	տեւ	տը	նոյց	վախ	լուկ	վե	ր լի տա ճիկ
տաս	տիկ	տը	բած	լա	կաս	վե	ր րան տա մար
տատ	կած	տը	բունգ	վա	հան	վե	ր աւզ տամ լե
տատ	կիւ	տը	փուռ	վա	դիւ	վե	ր առ տան ջանք
տա	բայ	տըլի	աիլ	վա	դոց	վե	ր սեմ տան ջեւ
տար	գիս	տի	ման	վաղ	ճան	վե	ր սահ տան տէ
տար	սիմ	տի	նէ	վայ	լի	վե	ր դոյ տա նիլ
տա	ւայ	տի	սան	վա	նանգ	վե	ր րան տա նոզ
տա	ւան	տի	րեւ	վան	դակ	վե	ր րեւ տա շած
տա	փայ	տի	բուն	վան	կեւ	վե	ր տանդ տա շեւ
տա	փառ	տի	բոշ	վան	քե	վե	ր կայ տա շուղ
տա	փար	տո	դուն	վաշ	խիւ	վե	ր տաց տաշ տիկ
տա	փի	տո	դոմ	վա	աւծ	վե	ր ճիւ տա պակ
տեխ	նոց	տո	վառ	վա	աեւ	վե	ր նաս տա պան
տե	զան	տո	վին	վա	աոզ	վե	ր աիլ տա պատտ
տեղ	բոս	տո	վոր	վաս	տակ	վե	ր աոզ տա պար
տե	պեւ	տոր	վեւ	վատ	թայ	վե	ր խար տապ կեւ
տե	պուհ	տու	զաւ	վատ	նոզ	վե	ր փեւ տա աեխ
տե	աին	տու	լի	վար	դան	վե	ր լայ տառ չին
տեր	ման	տու	թան	վա	րեւ	վե	ր ճակ տա աւո
տեր	տիր	տու	ճուխ	վար	փեւ	վե	ր ճեւ տաս նակ
տե	բունդ	տու	մախ	վա	բունկ	վե	ր ճուփ տա սանք
տե	լան	տու	տեր	վար	պետ	վե	ր շապ տա վար
տը	մին	տու	մայ	վե	զար	վե	ր րայ տա վայ

տա	Հիդ	որ	դեղ	տո	լայ	րո	տու	մի	ցրնց	դաւ
տա	մեր	որ	գէտ	տո	լախ	րոտ	մար	ցոլ	մու	նք
տա	տիկ	որն	մար	տո	լայ	րու	բար	ցո	դու	ն
տա	րակ	որ	խուր	տու	մայ	րու	ճի	ցոր	քան	
տա	տասկ	որն	լիկ	տու	չայ	Յա	ցո	րեան		
տա	տոււմ	որ	կար	տո	մար	Յաճ	նոււմ	ցու	դակ	
տա	րած	որի	ճոր	տոն	լուղ	ցա	մար	ցու	ցանք	
տա	րան	որի	ուսմ	տույ	րակ	ցայ	տեմ	ցու	դից	
տա	րաւ	որ	դայ		Քա	ցան	գեմ	ցո	դեմ	
տար	տամ	որ	նազ	Քա	խամ	դան	կամ	ցո	դու	ն
տա	րի	որ	նանկ	րախ	ճան	ցան	ցառ		Իր	
տա	րախ	որն	կել	րախ	մեթ	ցան	ցորդ	Իր	թե	Լ
տա	ցուք	որն	տես	րահ	մու	ցաս	կոտ	Լիւ	ճեմ	
տա	Հար	որն	Հար	րա	մեայ	ցաս	նոււմ	Լիւ	սել	
տա	փակ	որ	պած	րա	մել	ցա	նել	Լիւ	տակ	
տա	փուր	որ	պել	րա	մող	ցա	Հոտ	Լիւ	տու	մի
տե	դեակ	որ	պող	րա	միկ	ցա	Հիմ		Փա	
տե	դեր	որա	զել	րա	մից	ցա	քան	Փա	թաթ	
տե	սակ	որ	տիպ	րա	պետ	ցե	լոււմ	փա	թու	թ
տե	սամ	որ	րելս	րա	պես	ցե	խոտ	փա	լանդ	
տե	սան	որո	տոււմ	րաս	տուլ	ցե	դից	փախ	նոււմ	
տե	սար	որք	նել	րախ	տակ	ցե	րեկ	փա	խու	տ
տե	սաւ	տի	կին	րե	տել	ցե	ցոտ	փախ	չիմ	
տես	նել	տի	տոս	րե	տոր	ցրն	ճալ	փա	կանք	
տես	նող	տի	րած	րե	տող	ցլ	րիւ	փա	կել	
տե	սօք	տի	րել	րո	պէ	ցրո	տոտ	փա	կեմ	
տես	րակ	տող	չար	րո	տեայ	ցրո	վել	փա	դանդ	
տե	րե	տո	նիր	րո	տել	ցլ	ցու	նք	փա	դեմ
տե	փուր	տո	չոր	րո	տին	ցլ	նոր	փամ	րիւ	ն
տրք	նել	տո	ոււնք	րո	տիւ	ցրն	դիմ	փայ	լամ	

փայ

փայ	լահն	փր	լած	փո	խել	քա	լամ	քա	ցախ
փայ	լեմ	փր	րեմ	փո	խինդ	քա	կեմ	քա	ցի
փայ	լուսն	փր	րուսն	փո	կեսյ	քա	կոր	քա	ճեմ
փայ	ծաղն	փր	ծուկ	փո	դեմ	քակ	տեմ	քա	ճիչ
փայ	տեայ	փր	կամ	փո	դոց	քա	հեմ	քա	տառ
փա	նաբ	փր	ոսկր	փո	րակ	քա	դաք	քա	փուր
փա	նուս	փր	չեմ	փո	չի	քա	դեմ	քա	դիր
փա	չայ	փր	չուսն	փո	չոտ	քա	ցու	քա	ճաթ
փա	պար	փր	չատ	փո	ճեմ	քա	մակ	քե	զէն
փա	ռակ	փր	չուր	փո	ճիչ	քա	մեմ	քե	զի
փա	ռան	փր	րանք	փո	րոն	քա	մի	քե	ռի
փա	ռաց	փր	չեմ	փո	սող	քա	մոց	քե	րած
փաս	տայ	փր	չուսն	փո	տանդ	քայ	լել	քե	րանք
փաս	բուս	փր	ռանդ	փո	փոխ	քա	նակ	քե	թեմ
փա	րազ	փր	խած	փո	քուսք	քան	դեմ	քե	թող
փա	րախ	փր	խեմ	փո	թամ	քան	զի	քե	թած
փա	րակ	փր	տող	փո	թով	քա	թե	քե	թուսն
փա	րած	փր	տիմ	փո	լոս	քա	նի	քե	ռած
փա	րատ	փր	թած	փո	ն	քա	նիսն	քե	րիչ
փա	րաք	փր	կանք	փո	չալ	քան	քար	քե	րով
փար	թամ	փր	կեմ	փո	չալ	քա	չած	քե	րուսն
փա	րիմ	փր	կիչ	փո	սայ	քա	չել	քե	թիթ
փար	սող	փր	փուր	քա	քա	չալ	քե	դոց	
փա	փագ	փր	լեթ	քա	քար	քա	սու	քե	րիթ
փա	փուկ	փր	թամ	քա	ստան	քա	րեց	քե	նած
փե	թակ	փր	լոն	քա	թոլ	քար	ման	քե	նար
փե	ճեկ	փր	նատ	քա	զազ	քար	սիմ	քե	նափ
փե	սայ	փր	ոսկր	քա	ռան	քա	սոց	քե	նեմ
փե	տուր	փր	տամ	քա	թամ	քար	գործ	քե	նոչ
փե	ցի	փո	խան	քա	թի	քար	տալ	քե	չոց

քնն	նող	քո	րեմ	Օգ	օ	ճառ	Ք		
քն	չոց	քու	նակ	Օգ	նեւ	օ	շինգր	Քա	Թան
քը	սակ	քու	րիկ	օ	հուտ	օ	տար	Քա	Թօլ
քը	սան	քու	ֆ սայ	օ	Թոց	օ	րէնք	Քա	ղիւր
քը	րայ	քօ	Թակ	օ	Ժիտ	օր	Թի	Քա	նար
քըր	տուկք	քօ	ղեայ	օ	ծեալ	օր	Հաս	Քաք	տօռ
քըր	քում	քօղ	րած	օ	ծումս	օրհ	նեմ	Քի	լիպ
քի	սակ	քօ	չէր	օ	ձիք	օրհ	նիչ	Քի	զիք
քոյ	ին	քօ	չին	օ	ղի	օց	տեմ	Քուր	զայ

Չամսօօր և դիւրեկէլ Միտմանի և Երկարսնի բառիւք՝ Երասուհան
 Բանք օ շոր յայսմ լայրի՝ որթանի Ռասուցայ՝ ոսուցանել Մանկանց ,
 և պոստորել է քիս ճոյս շէտն ոչ ընդ օ :

Քանզոյրիկ Մանուկ՝ որովհետեւ աւարտ ետուր
 զերկվանի բառսն , վասն որոյ փառա տուր նախ առ
 Աստուծած , և լեր գոհ ըզ Տեառնէ , որ ետ քեզ ըզ շք
 նորհ և ի մասստ մին չե յայս վայր , և ՚ի միտ առ Թէ
 զի՛նչ պարտիս յայսմ հետե խորհել և գործել օ և
 Թէ զի՛նչ է պարտքոյ առ Աստուծած և առ մարդիկք :

Ծանիր նախ՝ որդեակ իմ , զի Աստուծած ըս
 տեղծ և աբար զաշխարհս համայն , զերկինս և զերկ
 կիր և ըզ բոլոր զարգ նոցայ օ ծով և ցամաք և
 լեքինք բարձունք , հրեշտակք և մարդիկք , ըզ
 Թրուչունս երկնից , և ըզ ձրկունս ծովու , ըզ
 գազանս վայրի , ըզ սողունս , և ըզ զեռունս և
 զայլ բազում ինչ , որք են ՚ի տես աչաց մերոց օ և
 որք ենն անտես յաչաց մերոց՝ և մըտօք միպն զի
 տեմք ըզ նոսայ և օ :

Մա կայն՝ ըստեղծ ըզ մեզ նր ման ինքեան , և յոյժ սաստիկ սիրով սիրեաց , և պրծնեաց ըզ մեզ փառօք և պատուօք , և ետ մեզ զոր ինչ անկ և պիտոյ էր մեզ՝ ըզ ձիրս և ըզ պարգեւս հոգւոյ մերոյ և մարմնոյ :

Ետ մեզ զանմահ հոգի , միտք , խորհարդ , և կամք և սյն , հանդերձ մասս մբք նուցին : և ետ մարմնոյ մերոյ զաչս , զականջս , զունչս , ըզ լեզուս , ըզ ձեռս , և զոտս , զի ստփմբք զոր ծեալ ըզ բարկս պահել ըզ պատուէրս և ըզ հրամանս նորոյ :

Ուստի թէ ուրով կերպիւն և դու պարտիս սիրել զԱստուած և պահել ըզ պատուէրս նորոյ , ու նիմք աւել ՚ի յաջորդ իւր բառս , այլ այժմ այս քան ինչ գիտեալք բաւ լինի :

Արդ՝ զայս հակիրճ բանս պահեան ՚ի միտս քոյ և եկ մուտ եռալանկ բառսն որ հանդէպ :

Արդ ՚ի Պարպեզ՝ նախկին մը	տեալ օ
որ չէր այնքան ծաղկամբ լը	ցեալ օ
զի դեռ մանուկք՝ էին բու	սեալ օ
թուկքն բառից՝ որք անդ կարգեալ :	
Ուստի անտի՝ եղեր հա	նեալ օ
և ՚ի յերկրորդ՝ Պարտեզ ա	ծեալ օ
որ էր դոյն ինչ՝ բարեօք լը	ցեալ օ
քան ըզ նախկինն շքեղ տե	սեալ օ
Սհա այլ մի՝ Դուռն է բա	ցեալ օ
երրորդ Պարտեզ՝ անուն կո	չեալ :
երանդ երանդ՝ ծաղկամբ վայ	լեալ օ
ե՛կ մուտ գոչէ՝ Մանուկ սի	րեալ օ

Ա	ա	հար	կու	Բա	բե	լի	ար
Ա բա	նոս	ա ղա	խին	Բա բե	լոն	բե	կա նեւ
ա բե	ղայ	ա ղար	կեմ	բա գա	բատ	բեռ	նաւոր
ար բա	համ	ա ղաւ	նի	բաղք	բե վանդ	բերկ	բու թի
ա գա	հեմ	ա մա	նակ	բաղ մա	ղոր	բե	ճե աեւ
ա գա	ղաղ	ամ տա	մուտ	բաղ մա	կան	բը	թաւ միտ
ա գա	նիմ	այ գե	գործ	բաղ մու	թի	բը	ժըշ կեւ
ա գա	բակ	այլ աղ	գի	բա ժա	նում	բըշ	ջա խոհ
ա գե	ճոր	ա նա	քան	բա լս	սան	բը	նա բան
ա գու	ցիկ	ա նա	մոթ	բախ	տա ճոր	բը	նա կան
ա գա	զուե	ա նա	սուե	բաղղա	տեմ	բը	նա ջինջ
ա գա	տեմ	ա ղա	կերտ	բաղ ձա	լի	բը	նա ճին
աղ գա	սեր	աղ խա	տանք	բամ բա	սեմ	բը	նու թի
աղ գա	կան	աղ տա	բակ	բա նա	գետ	բըռ	նա դատ
աժ գա	հակ	ա սյա	հոյ	բան զա	պեւ	բըռ	նա կալ
ա լի	ճոր	ա սյա	աւժ	բանտ	ար կեւ	բը	րա ծեծ
ա լի	լու	ա սյա	նի	բառան	ջեւ	բը	բա լից
ա լի	կոծ	ա սյա	ճեւ	բառ նա	բառ	բո	լո բակ
ա խոր	ժակ	ա ջա	կողմ	բառ	բե լի	բող	բո ջեւ
ախ տա	ժեւ	ա ջա	ղակ	բար բն	ջանք	բո	յո քեւ
ախ տա	կից	ա աւ	գատ	բար բա	բոս	բո	վան դակ
ա ծան	ցեմ	ա աւ	ճին	բա	բե լի	բոր	բո քեւ
ա ծե	լի	ա աւ	նորդ	բա	բե խոս	բու	ճա նեւ
աժ խա	նամ	աւ սյա	տակ	բա	բե կամ	բուռ	նա լի
ա կա	մայ	աւ սյա	բեղ	բար կու	թի	բու	տա նիմ
ակ նա	ճեմ	աւ տա	նոր	բա	ցա սեմ	բու	բաւ տան
ակ նար	կեմ	աւ տի	ճան	բա	ցո թեւ	բար	վառաւ
ա հա	գին	ա րա	լիջ	բա	ճա կան	բո	թաւ լից

Գ ա			Դ ա			Ե			Զ ա		
Գ ա	հ ա	կ ալ	Դ ա	բ ի	ր ալ	Ե	զ ի ալ	տ տս	Զ ա	դ ի ա	դ է մ
դ ա	հ ա	վ է ժ	դ ա	դ ա	ր է մ	ե զ	ր ա	բ ա ն	դ ա	դ ի ա	թ ի
դ ա	դ ա	փ ա ր	դ ա	ծ ա	ն ի մ	ե	զ է	ր է մ	դ ա	ր ա	գ ի ն
դ ա	դ ա	լ ա ր	դ ա	լ ա	ր ի	ե	լ ա	ն է մ	դ ա	ն ա	զ ա ն
դ ա	ն ա	կ ո ճ	դ ա	հ է	կ ա ն	ե	լ ա	զ ա կ	զ ա ն	զ ի	տ է մ
զ ա ն	ծ ա	ն ա կ	դ ա	ճ ա	պ է տ	ե	կ ա	մ ա տ	զ ա ր	զ ա	ն ա մ
զ ա ն	ծ ա	ր ա ն	դ ա	բ ա	ր ա ն	ե	զ ա	կ ա ն	զ ա ր	դ ա	ր է մ
զ ա	ր է	դ է ն	դ ա ն	դ ա	դ ի մ	ե	դ ա	ն ա կ	զ ա ր	հ ա	ր ա ն ք
զ ա ր	չ ա	հ ա տ	զ ա ն	զ ա	կ ա տ	ե	զ ա	ն է մ	զ ա ր	ն ա	ն ա մ
զ ա ր	չ է	լ ի	զ ա շ	տ ա	ձ է	ե	կ է	վ	զ ա ր	տ ա	դ է
զ ա	ճ ա	զ ա ն	զ ա ր	ն ա	հ ա մ	ե	զ ա	բ ա կ	զ է	դ ա	ն ի մ
զ է	դ ա	պ ա ն ճ	զ ա տ	ն ա	պ է տ	ե	լ ա	կ ա	զ է ղ	լ ա	թ ի
զ է	դ է	ց ի ք	զ ա տ	ն ա	թ ի	ե	պ ա ր	բ ա	զ է	ն ա	ր ա ն
զ է տ	ն ա	կ ի ս	զ ա	տ ա	պ է տ	ե	ա ա ն	դ է ա ն	զ է ա	ն ա	կ ա ն
զ է տ	ն ա	չ ա ր ժ	զ ա ս	տ ա	կ է ր տ	ե	ր ա	ժ ի շ տ	զ է	տ է	դ է ալ
զ է	ր ա	դ ի յ ն	զ ա ս	տ ա	ա ա կ	ե	ր ա	մ ա կ	զ է ր	ծ ա	ն է մ
զ է	ր է զ	մ ա ն	զ ա	տ ա	լ ա զ	ե	ր ա շ	լ ի	զ է	լ ա	ն ա մ
զ է	ր ա	ն ա կ	զ ա	տ ա	պ ա ր տ	ե	ր ա	ս ա ն	զ է ղ	չ ա	ն ա մ
զ է	թ ա	թ ի	զ ա	տ ա	տ ա ն	ե	զ ա	բ ա ն	զ է	ր ա	բ ա ն
զ է ժ	տ ա	թ ի	զ ա ր	մ ա	ն է մ	ե	ր է	լ ա	զ է ր	կ է	ց է ալ
զ է	ն ա	ն ա մ	զ ա	ճ ա	ձ ա ն	ե	ր է	կ ղ	զ է ր	պ ա ր	տ է մ
զ է	չ է	ր ա յ ն	զ ա	ճ ա	ն ի մ	ե	ր է	ս ա ն	զ է	ն ա	ճ ա ր
զ է	տ է	լ ի	զ է կ	տ է մ	ր է ր	ե	ր է	ք ի ն	զ ա	հ ա	ր ա ն
զ ա	հ ա	ն ա մ	զ է	զ ա	դ ա ժ	ե	ր ի	վ ա ր	զ ա	վ ա	ն ա մ
զ ա	հ ա	թ ի	զ է ղ	ն ա	դ ի ն	ե	ր կ	զ ա մ	զ ա	ա	ր ա կ
զ ա	վ ա	ս ա ն ք	զ է	ա ա	բ ղ յ ս	ե	ր կ	լ է	զ ա	ա ր	թ ա ն
զ ա ր	ծ ա	կ ալ	զ է	ա ա	վ ա ր ժ	ե	ր կ	ն ա յ	զ ա	դ ա	թ ա լ
զ ա ր	ծ ա	ն է ալ	զ է	ժ	ր է	ե	ր	ն ի կ	զ ա	զ ա	փ ա տ
զ ա	տ է	մ ա ր ս	զ է ժ	պ ա	տ է	ե	ր է	ն ա	զ ա	կ ա ն	ք

Լա	Խա	Ծա	Կա
Լա լա դիհն	խա բե բայ	Ծա լե լիք	Կաղ դո- բեմ
լայ նա ծիդ	խա զա-քաղ	ծած կա բար	կաղ մա բար
լայ նա նամ	խա խա ցոց	ծած կա գեա	կաղ մա- թի
լան ջա կից	խա ծա նեմ	ծած կա տեա	կա լա հա
լան ջա նոց	խա ծա տեմ	ծած կե լիք	կա լա քար
լապ տե բոբ	խա կա միտ	ծած կու- թի	կա խար դայ
լաս տա փայտ	խա հա բար	ծա կա մուտ	կա կա նիմ
լաս բա տեմ	խա զա լիկ	ծա կո տեմ	կա զա նամ
լա բա խաղ	խա զա զորդ	ծաղ կա բեր	կա ճա աեմ
լա լա դոյն	խա զա զեմ	ծաղ կա զարդ	կա մա կար
լափ լի զոչ	խա զոր գեմ	ծաղ կա լե	կա մա կից
լեղ ունա դար	խամ բա նամ	ծաղ կա լեա	կա մակ ցիմ
լեղ ունա նի	խանա դա բեմ	ծաղ բա բան	կա մա պաշտ
լե զա համ	խաղ նա բած	ծա մե լիք	կա մա բար
լեա նա կան	խաղ նա բոտ	ծա նա կեմ	կա մա լոր
լեր դա դա	խա ջան կար	ծանե բա բեա	կայ ա նամ
լեր կա նամ	խա ջա փայա	ծանե բա դիհն	կայ ա բան
լե գե ճ	խա ուտ տամ	ծանե բա խոս	կան խա գեա
լե ծա կից	խառ նա կեմ	ծանե բա նամ	կա ուա լոր
լե ծակ ցեմ	խառ նա բան	ծա նո թից	կա ուա փեմ
լե ծոր դեմ	խար նե լիք	ծա ուա խիա	կա բա պեա
լեղ տու- թի	խա փա նամ	ծա ուայ եմ	կա բե վիք
լե սե լ	խա փու ցի	ծայ բա դոյն	կար ծե ցեալ
լե նա նամ	խե լա դար	ծե բա նամ	կար ճա միտ
լե բա կան	խե լա մուտ	ծե բու- թի	կար ճա ոտ
լե բու- թի	խե լաց նոր	ծը խա մած	կա լա գործ
լա ծա կան	խեց գե աին	ծը խե ցի	կա լե զեմ
լա ծա նեմ	խե ցե զեմ	ծը բա բեմ	կա քա լեմ
լա ուա բար	խե ջա փառ	ծը փա կան	կեղ ծա լոր

Մա

Յա

Կա

Շա

Մա գա դաթ	Յա գե նամ	Կա գե լե	Շա գա նակ
մեմ դիստ թու	յաղ թա կան	նա խա գահ	շա լա կեմ
մա դա պուրծ	յաղ թա նակ	նա խա դաս	շա հա բեր
մա գե դէն	յա հա խեմ	նա խա հար	շա հա սեր
մա խա ցօղ	յայտ նա բան	նա խան ձոտ	շա հան տան
մա ծա նեմ	յայտ նա պեօ	նա խա տակ	շա հա տակ
մա հա բեր	յայտ նու թի	նա հա պեօ	շա հա շէտ
մա հա դեղ	յան դի ման	նան բու թի	շա հե կան
մա հա պարտ	յան ձան ձեմ	նա պաօ տակ	շահ պա լուտ
մա հա ցու	յան ցն Շոր	նա Շա բեկ	շաղ կա պեւ
մահ ձա կալ	յա ջնղ կոտ	նա Շա պեօ	շա նա ձանձ
մաղ ձա գեղ	յա պա դեմ	նա Շա տարդ	շան թա հար
մա ձա կալ	յա ջոր գեմ	նա Շա վար	շա ոա շիղ
մա մօ նայ	յատ կա պեօ	նե խու թի	շա տա խօտ
մայ թե նի	յատ կու թի	նե դա գոյն	շա տա կեր
մա նա նայ	յա բա ժամ	նե դա սիրտ	շա բագ թեմ
մա նա նեխ	յա բու թի	նե դու թի	շա բա կան
ման կա բարձ	յը դու թի	նեն գա լից	շա բակ յեմ
ման կու թի	յող նա կի	նեն գա Շոր	շա բա ման
մա նու շակ	յող նա շահ	նեն գու թի	շար ժա բան
մա շա բայ	յո լու վեմ	նե տա հար	շա բու նակ
մաշ կա կար	յոր դա բուխ	նե տա ծիգ	շեղ շա կոյտ
մաշ կե դէն	յոր գո բակ	նե բա ծեմ	շեշ տա Շոր
մաս նա Շոր	յոր ջոր ջեմ	ներ բո դեան	շեշ տո լոր
մա տա նի	յու նա տան	ներ գոր ծեւ	շեր տա Շոր
մատ նա հար	յու տա հատ	ներ բե նի	շե լա գոյն
մար գա բե	յօ ղաւ Շոր	նը կա նակ	շե լա սիրտ
մար գա թիտ	յօ շա տեմ	նը կա տեմ	շե լու թի
մար գա ծեն	յօ թի նեմ	նաւ ի բակ	շե նա ցօղ

	Ո	Զա	Պա	Ջա
Ո	գէ շահ	Չամ չա հատ	Պա դա նեմ	Ջախ ջա իեմ
ո	գէ սեր	չամ ջե դէն	պա լա սամ	ջա հա շոր
ո	գէ վար	չա բա բան	պա խա բակ	ջայ լա կան
ող	բա ծեծ	չա բա դոյն	պա կա սեայ	ջա նա կից
ո	լու բեմ	չա բա գործ	պակ շո տիմ	ջա նա սեր
ո	խա կալ	չա բա դեմ	պա հան ջեմ	ջա տա գով
ո	խա նամ	չա բա խոհ	պա հա պան	ջե աա նիմ
ո	խա թի	չա բա խոս	պահ պան եմ	ջե աա ցիչ
ող	բա լի	չա բա միտ	պա դա տանք	ջեբ մա գին
ող	բակ յեմ	չա բա նամ	պա ճա բանք	ջեբ մայ ին
ո	դու դեմ	չա բա չար	պա ճա ճանք	ջեբ մա նամ
ո	դոր կեմ	չա բա սեր	պայ ա գատ	ջեբ մա թի
ո	դոր մած	չա բա տես	պայ մա նեմ	ջո լակ տուր
ո	գոր միմ	չա բա թի	պան գրի տիմ	ջո լա տեմ
ող	ջա բան	չար չա բանք	պան ծա լի	ջո դա պինդ
ող	ջա խոհ	չա ճա տամ	պա շա բեմ	ջոն ջա գիր
ող	ջա կեզ	չա փա զանց	պաշ սո նեայ	ջո բա բաշխ
ող	ջա միտ	չա փա բան	պա տա նեակ	ջո բաք նաց
ող	ջու նեմ	չա փա շոր	պա տա աեմ	ջո բա կան
ող	ջու թի	ջե լա նեմ	պա տաա խան	ջո բա կիք
ոճ	բա գործ	ջե բե եալ	պա տե բազմ	ջո բա հեգծ
ոս	կե դոծ	ջո խո սիմ	պատ ծա շոր	ջո բա ման
ոս	կե թեղ	ջո բա նամ	պատ կա նեմ	ջո բայ ին
ոս	կե դէն	ջո քա շոր	պատ կե բեմ	ջո բա սցլ
ոս	կե ծեմ	ջո քո սիլ	պատ ճա աեմ	ջոր գո դեալ
ոս	կե բիչ	ջո քա թի	պատ մա բան	ջոր հե զեզ
ոս	կե փունջ	ջո բա կեր	պատ մա թի	ջո քո գող
ով	սան նայ	ջո բե զեան	պատ մա ճան	ջո կաք բեմ
ոս	նա կապ	ջո բեք կին	պատ մա սեր	ջո կա ման

Պա

աս դաւ Ըարտ

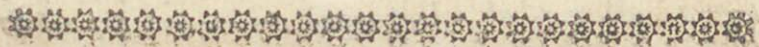
Վա

Տա

Քար բաւ նի	ասդ մո սեմ	Վազ վա զեմ	Տադ նա պաւ
աազ մա հատ	ասյ թա քեմ	վա թա րեմ	ոս ժա նիմ
աազ մա մուտ	ասյ թա քոզ	վախի մա նեմ	ոս կա ռիւ
աազ մա սեբ	ասյ րա սուր	վախ վա թեմ	ոս դա չախ
աա հա ցոյց	աս նա հայր	վա զոր դեան	ոս դա Ըար
աա հա Ըոր	աս նա մայր	վազ վա զեմ	ոսազ աս պիմ
աամ կա ծիւ	ասն մա րեկ	վա մա ռեմ	ոսյ ե ջի
աամ կա կան	ասն մար ծակ	վայ ե լեմ	ոան մա րեբ
աամ կա նամ	ասն նա գոյն	վայ ե լուչ	ոս նաւ սեբ
աամ կո րեկ	աս սա նու մ	վայ րե նի	ոան սի կիւ
աատ նա գոյն	ասատ կա գիւ	վա նա կան	ոս պա կեմ
աբժ դու թի	ասատ կու թի	վա նա հայր	ոս պա նակ
աբժ րա քար	աս աս կիչ	վա նե րեց	ոս աա պեալ
աբժ րա Ըոր	աս աս նայ	վա նո րալք	ոս սա նորդ
աբն տու թի	ասր գի ոն	վաչ խա ռու	ոսա նե րորդ
առչ նու թի	ասր կա Ըադ	վա ռա րան	ոս տամ սեմ
առւ սա կեւ	ասր սա փիմ	վա սա կեմ	ոս րա բախտ
առւ տամ բեկ	ասր սը ռիմ	վա վա շոտ	ոս րա գիդ
Սա	ասր փի նայ	վա սա բախտ	ոս րա ժամ
Սա դաւ տան	աս Ըաւ նեմ	վա սա նու մ	ոս րա ծեմ
աս դայ ել	սե թե նի	վատ թա րիմ	ոս րա կոյս
ասյ լա րան	սեպ հա կան	վա տու թի	ոս րա ցոյց
աս լա քար	սե ռա կան	վա րա նեմ	ոսար բե րեմ
աս կա ռի	սեբ կե իլ	վար դա պետ	ոս րեդ լուխ
աս կա Ըիկ	սեբ մա նեմ	վար դա վառ	ոս րե մուտ
աս հա կան	սե րուլ բե	վար ժա բան	ոս քու թի
աս հե ցու մ	սը դա լի	վար ժա պետ	սե դա կալ
ասհ մա նոմ	սը դա Ըոր	վար շա մակ	սե դա փոկ
ասհ մա նեմ	սը թա րեմ	վա վա շոտ	տե ն շա լի

Բա	Իհ	փոք րա	Հոր	Օ
Բա բու նի	Իհ Ժա դեմ	փոք րա	գի	Օգ նա կան
րա խա նամ	Էի Ժա տիպ	Քա	Օգ նու	Թի
րա խա րար	Էի րա կան	Քա հա նա	Օ գոս սոս	
րախ ճա կան	Փա	քա նա կեմ	Օգ տա կար	
րա կեր տեմ	Փա Թա Թեմ	քան դա կեմ	Օ դա կան	
րամ կա կան	փա կա կալ	քա նի օն	Օ դայ ին	
րե նա կան	փայ տա գործ	քա ջա բան	Օ դա շու	
րե նա տես	փայ տա տուն	քա ջա գեն	Օ դե դեն	
րո բո վամ	փայ սե դեն	քա ջա լեր	Օ Թա քան	
րո տե ցի	փա աա բան	քա ջա խոս	Օ Թե ապ	
Ցա	փա աա սեր	քա ջա սիրտ	Օ Ժան գանկ	
Ցա ծա գոյն	փա աա Հոր	քա ջու Թի	ՕԺ տա բեր	
ցա մա քիմ	փա րա տեմ	քա աա կոյս	Օ ծա նեմ	
ցան կա լի	փա րա Հօն	քա աան կիւն	Օ ծու Թի	
ցան կա նամ	փա րե լի	քա աա սուն	Օ ծա հար	
ցան կու Թի	փաի կա լի	քա աա վանկ	Օ ծա ջամի	
ցա Հա գար	փաի կու Թի	քա ա. օ րեայ	Օ ղե գործ	
ցա Հա կից	փե գե նայ	քա քա գործ	Օ շա րակ	
ցե ղա պետ	փեղ մո նի	քա քա սիրտ	Օ քա ԹիԸ	
ցե ցա կեր	փե սա Հեր	քա րե դեն	Օ քա մուտ	
ցե ցո տիմ	փո Թո րիկ	քար կո ծեմ	Օ րա ցուց	
ցը լա մոլ	փո խադ րեմ	քա րո գեմ	Օ րա Հուր	
ցըն դե լի	փո խա նակ	քա Հա քան	Օ րի նակ	
ցըն ծա լից	փո խա նորդ	քա Հու Թի	Օրհ նա քան	
ցըն ծու Թի	փո խա րեն	քա շա պետ	Օրհ նու Թի	
ցըր տա բեր	փո ղա հար	քե գոր դի	Փ	
ցըր տա գոյն	փոր ծու Թի	քե րա կան	Փի ղե քայ	
ցըր տու Թի	փու Թա պետ	քո ղար կեմ	Փը Ը րին	
ցիւ րա նամ	փոք րա գոյն	քո ղա Հոր	Փը րանկ սիգ	

Եւ ալանի Բառսն՝ աւարտ տուն = Եւ ալ զ
 ՚ի Պարտիզէ երրորդ ե - - - լեւալ զ
 զծաղիունս սքն զոր՝ անդ ժողոս - - - վեւալ զ
 կալ միշտ ընդ քեզ՝ փունջ փունջ կայեալ թ
 Մանտիր յառաջ՝ քայլ մի դար - - - ձեւալ զ
 տես թէ սյլ ինչ կայ պատրաստ տեսալ զ
 արձակ դուռ մի՝ առ քեզ բա - - - ջեւալ զ
 չորրորդ անունամբ՝ սն սերճա - - - ջեւալ թ
 Տեսակ տեսակ՝ ծաղկամբ լը - - - ջեւալ զ
 նա և նշմարք տնկոց տե - - - սեւալ զ
 պողոյ գուշակ՝ արդէն յու - - - ջեւալ զ
 եռանդ յուսոյ՝ քոյ բորբո - - - քեւալ թ
 Մանուկ քաղցրիկ՝ իմ սիրե - - - ջեւալ զ
 Եկ մուս պարտեզը՝ հանդէպ ե - - - կեւալ զ
 կրթեան զծաղիունս՝ անդէն բու - - - սեւալ զ
 առնելոյ քեզ՝ զգետտ պրճ - - - նեւալ թ

Միտմանի՝ Երկամանի՝ և Եւսամանի բառի-տ ակաւարդ բան իրապա-
 կան, շոք Աստուծոյն հնաբն՝ ըստ յարմարութե և ընդունակութե Ման-
 փանջե, առաւել իրապարտութեմբ ընդույնելով իւրաւապ առնել նոյս զ

Խընդամ ՚ի տե-սա-նելս զքեզ Որդեակ իմ, զի
 Զա-նաս դու յա-տուկ իմս սիրով ու-սա-նիլ, և բար-
 ւոք տե-սա-նելմ զի օր յա-ւոք-ը շը-նոր-հիւ՛ Տեսուն զօ-
 րա-նաս յաւ-մուսա քոյ :

Հարկե ու-րեմն մեզ գի-տել զայն՝ զոր ՚ի նա-խըն-
 թաց իրա-տու թ-ո-ղաք ան-կա-տար, այ-սինքն թէ ո-
 թով կեր-պիւ՛ պար-տիմք սիրել զՍատ-ու՛ած, և պա-հել

ընդ պատուովի-բանս նորայ :

Ան-գէն խեղա-մուտ ե-ղէք զու Մի-րե-լի, զի ա-
րար Աստուծած յու-չնչե-լէ զեր-կինս և զեր-կիր և զա-մե
նայն զարդ նոցա, իսկ ըստ սեռս մարդոյ ա-րար ՚ի հո-
ղոյ, և ըստ պատ-կե-րի իւ-րոյ ա-րար ըստ նա, և ՚ի սեր
պատ-կե-րի իւ-րոյ ան-ձառ փա-ռօք և պար-զե-օք զար-
դա-րեալ ձո-խա-ցոյց ըստ մեզ, վասն ո-րոյ և մեք պար-
տիմք սի-րել զԱստուծած, այլ թէ ո-րով կեր-պիւն լու-ր :

Գի-տա-ցիր սր-զեան, զի բա-զում են տե-սանկ սի-
րոյ, և պէս-պէս սահ-մանի Մերն, զորս ոչ է այժ-մուտ
գի-տել, այլ զայս մի-այն ՚ի միտ-աւ, զի Մերն ոչ այ-
լով՝ ո՛ր և ի-ցէ ի րօք վը-ձա-րի, ե-թէ ոչ դար-ձեալ ՚ի
նոյ-նա-ցեղ սի-րոյ : Աստուծած սի-րեաց ըստ մեզ ոչ
վասն իւ-րոյ ին-քեան, յա-ղագս ան-կա-րօտ ինք-նիշխան
հը-զօր Տե-րու-թեան իւ-րոյ, այլ վասն մե յո, ուս-տի և
մեք պար-տիմք սի-րել զԱստուծած, Նախ՝ բը-նա-կան
սի-րով, զի ա-մե-նայն գոյք՝ սի-րեն զԱ-րա-րիչն իւ-
րեանց՝ զԱստուծած : Երկ-րորդ՝ բա-նա-կան կեր-պիւն,
որ-պէ՛ս ա-մե-նայն մար-դիկք գո-լով բա-նա-կան՝ պար-
տին ձա-նա-ցել զա-րա-րիչն իւ-րեանց՝ և զա-մե-նայն
բա-րու-թիւնս նորա, զոր հա-նա-պաղ հե-զու ՚ի վե-րոյ
ազ-գի մարդ-կան՝ զա-նա-զան կեր-պիւն, յա-ղագս սի-րե-
լոյն ըստ մեզ, ո-րով կեանք, և շար-ժիմք, և եմք. և նա
մի-այն տի-րե՛ դա-տե՛ պահ-պա նե՛ և վըր-կե ըստ ծա-
ռայս իւր յա-մե-նայն փոր-ձա-նաց : Ուս-տի և մեք պար-
տիք կա-տա-րեալ սի-րով՝ սի-րել բա-րե-բար և մար-դա-
սեր Աստուծած՝ զա-րա-րիչն մեր :

Եր-րորդ՝ սի-րել սի-րով սի-րա-կան, այ-տինքն՝ ըս-
տ սի-րե-լին, և ոչ ըստ նո-րայն իբ-րև վարձ-կան :

Եւ զայս սեր պար-տե լե-նիլ ըստ սըր-բոյն, զօ-ղո-
սի

սի՛ ՚ի սուրբ սրբօտէ՛ , և ՚ի մը-տաց բա-րեաց ; և յան-
 կեղծ հաւատոց : Իսկ ե-ղա-նակ և նը-շան յայսմ սի-րոց
 թէ՛ ու-ղիղ ի-ցէ ար-դեօք , է սյն-հել ըզ պատ-ոճի-րանս
 Աստու-ծոյ : որ-պէ՛ս և փղը-կիչն մեր Քրիստոս վը-կայ-
 եաց , թէ՛ որ ա-րաս-ցէ ըզ կամո Հօր ի-մոյ՝ որ յեր-կինս
 է , նա է իմ եղ-բայր և քոյր և մայր : Սրգ՝ թէ-պէ՛տ բա
 զուժէն կամք և սրտ-ոճի-րանք Աստու-ծոյ առ մեզ ,
 ա-կայն յատ-կա-պէ՛ս առ-եալ կո-չին սրտ-ոճի-րանք
 տասն Պատ-գամքն , որ՛ի քա-րե-ղէ՛ն տախ-տա-կի դը-րոշ
 մեալ ՚ի ձեռն մե-ծին Մով-սէ-սի տո-ճաւ : Ուս-տի և
 մեք պար-տիմք հոգ-ւով չափ ջան ե-ղեալ յա-մե-նայն
 ցան-կու-թք կա-տա-րել ըզ տասն սրտ-ոճի-րանս Աս-
 տու-ծոյ : յորս նախ-կին սրտ-ոճի-րանն է՝ որ-պէ՛ս ա-
 ժա-ցաք՝ զայս : Մի-րեմ-ցես ըզ Տէր Ատո-ճած քոյ յա-
 մե-նայն սրբ-տէ-քում-մէ , յա-մե-նայն անձ-նէ քում-մէ ,
 յա-մե-նայն զօ-րու-թե-նէ , և յա-մե-նայն մը-տաց քոյ :

Եւ արգ՝ յա-ղազս Առա ջին սրտ-դա-մին՝ սի
 բե-լոյ զԱտո-ճած , այս-քանս յոյժ հա-մա-ռօտ գի-տա-
 ցեալ ըստ ըն-դուն-ման մը-տաց քոյ՝ բա՛ւ լի-ցի , մինչ
 Աստու-ծով ՚ի զար-գա-նալ մը-տացդ՝ ուս-ցի՞ս յայ-լու-սա
 յոյժ եր-կար յատ-կու-թեամբ :

Սիրեան զԱստուճած՝ քո բարե	-	-	բար Ծ
զե զբեզ և քոյքըն նսն ա	-	-	բար Ծ
զկարխարն քո՝ տոյ անգա	-	-	տար Ծ
յօրե անտի՛ յորում ծը	-	-	նար Ծ
Ըբքանչելի՛ մատակա	-	-	բար Ծ
տածէ հանրից՝ Աստուճածն	-	-	բար Ծ
նչ խընայե՛ թէ չար ա	-	-	բար Ծ
լոյս և զանձրեն՝ արնարչա	-	-	բար Ծ
Սիրե ըզ մարդն՝ անչափա	-	-	բար Ծ
և սէր խընդրե՛ սիրելա	-	-	բար Ծ
որ նչ սիրե՛ ուրաստա	-	-	բար Ծ
մատնե՛ ՚ի հուրըն չարա	-	-	չար Ծ
Ո՛վ որդեակ խ՛ քաղցրարար	-	-	բար Ծ
սիրեան զԱստուճած՝ դու ջերմա	-	-	բար Ծ
պահեան զօրեանըն փրոկիս	-	-	բար Ծ
անենայնի՛ զար ընթեր	-	-	չար Ծ
Բոլոր որսաի՛ քոյ քաղցրա	-	-	բար Ծ
և ՚ի մտայդ՝ յօժարս	-	-	բար Ծ
և զօրութեամբ՝ քոյ կամա	-	-	կար Ծ
կամիլդ և կամքող հաւա	-	-	նար Ծ

Ժան տա համ բոյր
 Ժան տա հո տիւ
 Ժա պա շի նիմ
 Ժա քան գա կիո
 Ժա քան գու թի
 Ժե քա շո բաց
 Ժը լա տու թի
 Ժը խո բե ջի
 Ժո ղո վա ծու
 Ժո ղո վա բան
 Ժո ղո վըր գեան
 Ժոժ կա լու թի
 Ժըս տե ցու ջի
 Ժը պր ճե ցայ
 Ժը բա գը լուխ
 Ժը բա ջա նից
 Ժո քա տի ցուք

Ի

Ի գա կա նաց
 Ի գա ցու ջի
 Ի թօ թա փեւ
 Ի Ժայ թոյ նից
 Ի խո նար ուտ
 Ի ճե քա տան
 Ի մա նա լի
 Ի մատ նա գործ
 Ի մա տու թի
 Ին նրո նե բոր
 Ինք նա նոճ էր
 Ինք նա սա բա

Իլ խա նու թի
 Ի ջե շա նեմ
 Ի ջու ցա նեմ
 Իս կակ ցու թի
 Իս կըր բա նե
 Ի վախ ճա նի
 Ի վե բոյ քան
 Ի բա գոր ծեւ
 Ի բա կու թի
 Ի բա շա պեո
 Ի բո ղու թի
 Ի բե բա ջե
 Իւ ղա բե ըից
 Իւ ղար կե ջի
 Իւ

Իւ բիւ ըին թոս
 Լա գու ցա նեմ
 Լա լա կա նաց
 Լա կո նա ջի
 Լայ նա խոր հոբոգ
 Լան ջա պա նակ
 Լա տա փայ տից
 Լա տի նա ջի
 Լա բա խա ղայ
 Լա շա գու նից
 Լեգ աճա գա բայ
 Լեռ նա կա նոք
 Լեր գա կող ման
 Լեր կա մար մին
 Լե պե օ նոք

Լը ծակ ցու թի
 Լը ծոր դու թի
 Լը սո ղու թի
 Լը բա պա տար
 Լը ցու ցա նեմ
 Լի ա սակ ման
 Լի նե լու թի
 Լո բա մար գի
 Լոճ ա ցա բուք
 Լու սա ճա ճանչ
 Լա

Լա բե ու թի
 Լա թա ըե ջի
 Լա ծա տե ջի
 Լա կամ տու թի
 Լա հա բա նոց
 Լա ղա ղա կան
 Լա ղա ղու թի
 Լայ թա հա բաց
 Լայ տա քա կոք
 Լան գա բու թի
 Լան գա ղա տեմ
 Լաշ նա բո տից
 Լա ջա հա նու
 Լա ջա փայ տից
 Լառ նա բա նաց
 Լառ նա փըն թոր
 Լա բա ղա նեմ
 Լար բա լե ջի
 Լար տե ջա նամ

խա ճա րա սէր	ճո վա թա զսիդ կա պար ճա կիր	
խե լա մը տեմ	ճո վա ծա ալ կա աա վա ըեմ	
խեղ կա տա կաց	ճա վա կու տակ կա առ ցա նեմ	
խե նե շա բար	ճո վա հան դէս կա տա ղու թի	
խո ժո աա դեմ	ճո վա վա բաց կա տա րո ղաց	
խո հե րա նամ	ճո ըե ցու ջի կար գայ ճո ըեմ	
խոս տո վա նիմ	ճոռ լամ տու թի կար ճա հա սակ	
խո տա ճա բակ	ճու լա նա լով կա ցու ցա նեմ	
խոր հրո դա բան	ճօ զար կե ջի կեբ պա րա նօց	
Օա	Կա	Հա

Ծած կա րա նաց	Կազ դու ըե ջի	Հազ նեբ դու թի
ճա կո տէ ին	կազ մա րա բաց	հա դա զա կօք
ճաղ րա բա նիւք	կաթ նա կե ըից	հա զա րա մեայ
ճա նու ցա նեւ	կա թո ղի կե	հա զա րա պեա
ճան րա լե գու	կա թու ղե կոս	հա լա ծա կան
ճա աայ ա կից	կա խար դու թի	հա կա ճա աեւ
ճա րա ճե ցա	կա հա ճո ըեմ	հա կա աա կիմ
ճա ճա լե ջի	կա ղա նա լով	հա ղոր դա կից
ճե րա նա լով	կա ճա աա կից	հա ղոր դու թի
ճե րու նա զարդ	կա մա րա կապ	հա ճոյ ա կան
ճը խա նե լի	կա մե ցո ղայ	հայ աա տա նեօք
ճը նա նե լի	կայ ա նա ճոբ	հան գու ցա նեմ
ճը նըն դա կան	կայ ծակ նա շունչ	հան դի աա ճոբ
ճըն բագ րու թի	կայ տա աա կան	հա աա րա կաց
ճը րա ըե ջի	կա նա շա գոյն	հա տու ցա նեմ
ճի ճա ղա խիս	կան խա բա նեմ	հար կա ճո բաց
ճի րա նազ գետտ	կան խա կա աջոց	հարս նա րա նաց
ճի րա նե կիր	կա նո նա գիրք	հա աա տա ըիմ
ճիւճ րա կա նաց	կա նօ նա կան	հե ղա համ ըոյր
ճո մա պա հից	կա շա աա բեկ	հեշ տա պա տիր

մարմնն ան տե սիլ
 թե ծա բա նեմ
 թեկ նա խո սից
 թե դանն չա կանն
 մե ջո բե ից
 մը կըր տու թի
 մի ա բա նից
 Զա
 Զա բե թա ծին
 յա գե ցու թի
 յախ ճա պա կի
 յաղ թա բա գուկ
 յաղ թա նա կեմ
 յա ճա խա դին
 յա մա ու թի
 յայտ նա բա նեմ
 յան գու ցա նեմ
 յան կար ծա կի
 յան ցու ցա նեմ
 յա ջո դա բար
 յա ջոր դու թի
 յա աա ջա բան
 յա աա ջա գոյն
 յաս կա պա տու
 յարա կա ցեալ
 յար գա ևո բեմ
 յա բու ցա նեմ
 յո լո վա գոյն
 յոր գո բա կան
 յոր ջոգ ջու թի

Կա խա գու շակ
 նա խա ծա ման
 նա խա ճա շակ
 նա խա վը կայ
 նա հա տա կած
 նա ևա կա տիբ
 նա ևա հան գիտ
 նա ևա պե տե
 նա փոր տա պատ
 նա քա բա կիտ
 նեմ գա ևո բաց
 նե տա հա բեմ
 ներ բո դա կան
 ներ գոր ծու թի
 նը կա բագ բեմ
 նը մա նա պե
 նը շա նա դիր
 նի ջա կա կից
 նո բո գու թի
 Ըա
 Ըա բա թա մու
 շա հա վա ճա
 շա դակ բա տեմ
 շա աա Էի դեմ
 շա տա խո սից
 շա տա նա լով
 շա բագ բու թի
 շար ծո դու թի
 շա բու նա կեմ

շա քա բա բու շի
 շեշ տա նը շան
 շեթ տա ևո բոթ
 շը լամ տու թի
 շը թա պ ա գործ
 շը նոր հա զարգ
 շը նոր հա լի
 շըն շա ևո բեմ
 շի ջու ցա նեմ
 շո ղո քոր դե
 Ո
 Ո գե կոր ծան
 ո լոր նա ձե
 ո լոր տա նամ
 ո խա ցու ցի
 ող բակ ցու թի
 ող բեր կա կան
 ող կու զա բեր
 ող նա փոյ տից
 ո գոր մու թի
 ո ղո քա կան
 ող ջա գու բեմ
 ող ջա խո հից
 ոչ խա բա գեա
 ո ո ո գա նեմ
 ոս կե բե բան
 ոս կե ճա մուկ
 ոս կի ա պատ
 ոս տու ցա նեմ

Չա

պետո ճա աւ նօք

Քա

Չամ չե ղի նադ
 չաստ ունա ծու հի
 չա բա՛ բա՛ս տիկ
 չա բակ նու թի
 չա բա խօ սից
 չա բա ճը ճիկ
 չա բա յօ ժար
 չա բա տե սիլ
 չար չա՛ բա կից
 չե՛ բե՛ վե՛ լով
 չե՛ զո՛ քա՛ կան
 չը հա՛ ւա՛ տաս
 չը մե՛ դան՛ չեմ
 չը տե՛ օա՛ նեմ
 չը քա՛ ւո՛ ըմ
 չըք՛ նա՛ զա՛ զեղ
 չո՛ բա՛ ցու՛ ցի
 չո՛ բեք՛ կեք՛ պեան
 չո՛ բեք՛ տա՛ սան

պա՛ ճու՛ ճա՛ բան
 պայ՛ ա՛ զա՛ տեմ
 պայ՛ ծա՛ ուու թի
 պան՛ դո՛ կա՛ պետ
 պան՛ ծա՛ պա՛ տիւ
 պաշ՛ տօ՛ նա՛ տար
 պաս՛ տա՛ ուա՛ կալ
 պա՛ տաս՛ խա՛ նեմ
 պա՛ տա՛ բա՛ գեղ
 Չա
 Չա՛ հազ՛ գե՛ս տից
 Չա՛ հա՛ ւո՛ բեմ
 Չա՛ղ Չա՛ խե՛ ցի
 Չայ՛ լա՛ կա՛ նօք
 Չա՛ նա՛ հը՛ նար
 Չա՛ սա՛ գո՛ վեմ
 Չե՛ ոա՛ ցու՛ ցեալ
 Չեք՛ մե՛ ոան՛ գից
 Չեքմ՛ նա՛ գու՛ նից

Քա՛նց՛ մա՛ հա՛ տայ
 Քա՛նց՛ ա՛ զա՛ տեմ
 Քա՛նց՛ ւո՛ լեմ
 Քա՛նց՛ կա՛ կա՛ նօք
 Քա՛նց՛ նա՛ գու՛ նից
 Քա՛նց՛ նա՛ հոտ
 Քա՛նց՛ բա՛ ւո՛ բաց
 Քա՛նց՛ սան՛ տա՛ նայ

Չա

Մա

Պա
 Պաղ՛ շո՛ տու թի
 պա՛ լա՛ բա՛ կապ
 պալ՛ հաւ՛ ու՛ նիք
 պա՛ խա՛ բա՛ կիմ
 պա՛ կա՛ սա՛ միտ
 պակ՛ շո՛ տու թի
 պա՛ հա՛ պա՛ նօք
 պահ՛ պա՛ նու թի
 պա՛ զա՛ տա՛ նօք

Չա
 Չա՛ հազ՛ գե՛ս տից
 Չա՛ հա՛ ւո՛ բեմ
 Չա՛ղ Չա՛ խե՛ ցի
 Չայ՛ լա՛ կա՛ նօք
 Չա՛ նա՛ հը՛ նար
 Չա՛ սա՛ գո՛ վեմ
 Չե՛ ոա՛ ցու՛ ցեալ
 Չեք՛ մե՛ ոան՛ գից
 Չեքմ՛ նա՛ գու՛ նից
 Չը՛ լա՛ կո՛ տոր
 Չը՛ լա՛ տե՛ ցի
 Չը՛ նա՛ բա՛ հար
 Չը՛ բա՛ բա՛ ժիւ
 Չը՛ բա՛ կու՛ տակ
 Չը՛ բա՛ հեղ՛ ճոց
 Չը՛ բա՛ սու՛ զեմ
 Չըր՛ գո՛ զու թի
 Չըր՛ հե՛ զե՛ հայ
 Չո՛ կադ՛ բու թի

Մա
 Մա՛նց՛ տա՛ նօք
 Մա՛ լա՛ յա՛ տակ
 Մայ՛ լա՛ քա՛ ըիք
 Մա՛ կա՛ մո՛ նի
 Մա՛ կա՛ ւա՛ զօր
 Մահ՛ մա՛ նա՛ ւոր
 Մա՛ զար՛ թա՛ բեր
 Մաղ՛ մո՛ սա՛ բան
 Մա՛ մո՛ բու՛ հի
 Մայ՛ թա՛ քե՛ ցի
 Ման՛ դա՛ բա՛ մեսք
 Մա՛ն ուու՛ ցա՛ նեմ
 Մա՛ տա՛ նայ՛ իւ
 Մար՛ տա՛ վե՛ լե
 Մա՛ ւա՛ նա՛ ձայն
 Մա՛ վի՛ բա՛ կան
 Մե՛ բա՛ տի՛ այ
 Մե՛ զա՛ նա՛ կից

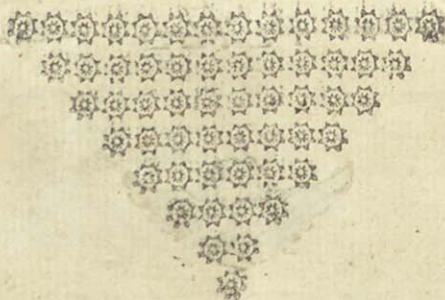
Չա

Փա

Քա

Օ

Փա խու զա նեմ	Քա հա նայ իւք	Օ զոս տա փառ
փա խոս տա կան	քաղց բա բա րոյ	օգ տա ժո զով
փա զան շա նեմ	քաղց բա ցու զին	օգ տե ցու զի
փա զաք շա բար	քա նա կու թի	օ դա բա նեղ
փաղ փիւ նա փայլ	քա նիցո ան զամ	օ դա պա ըիկ
փայ լա տա կեմ	քա ջա լե ըեւ	օ թա դայ իմ
փայ լա կո սոր	քա ջա կո րով	օ թեւ ւա նիմ
փա նա քու թի	քա ջա հան նար	օ ժան դա կեմ
փա աա բա նեմ	քա ջա տոհ միկ	օ ծա նե լի
փա աա ւո ըեմ	քա աա թեւ եան	օ ծե լու թի
փա աաք րու թի	քա աան կիւ նի	օ ծա հա լած
փա բա ւօ նեան	քար կո ծե զին	օ ծա սա բա
փար թա մօ դոյն	քա րո զա տուն	օ ջա բա կայ
փախ կա սի րայ	քա ւա բա նօք	օ տա բա բար
փե սայ ա նամ	քաւ ջա պե տին	օ տա բա կան
փը լու զա նեմ	քեր թո կու թի	օ տա բա թի
փը շե դի նօք	քի մի ա դործ	օ րա խըն դի
փի լի սա փայ	քի նա հա տոյց	օ բե նրօ դեա
փո խադ բա կան	քո զա խըն դի	օ լի նա զանց

Ի պարտիզէ՝ չորորդա՝ - - - կան օ
 եղեալ չորիւք՝ կարգօք սահ - ման օ
 չորիցն՝ ի սման՝ վանկացն հեգ - ման օ
 ելեր բարեօք՝ իօր յաղթա - - - կան օ
 Մրդ կարգ բանիս՝ իբի այլա - բան օ
 մինչ ցարդ իորանքն՝ պարտեղ ցու ցան օ
 այսչափ թոճի՝ մեղ բաւա - - - կան օ
 այժմ փոխեսցուք՝ յայլ իմն - բան օ
 Մանդուխք մի մեծ՝ բազմաստի - ճան օ
 էր առաջի՝ քո ըսկը - - - բան օ
 ոտք քո անկիրթ՝ կայր ի դող օ ման օ
 զի չէր կրթեալ ի վեր ել - ման օ
 Մահաւ օակաւ՝ առեր դար - - - ման օ
 ըզ կրթութիւնդ՝ ասեմ վարժ ման օ
 որ մի առ մի՝ զքեզ վեր ե - - - հան օ
 մինչ ի չորորդըն՝ աստի - - - ճան օ
 Ահա քեզ տամ՝ աւետեաց - - - ճայն օ
 գոճարութեանցն՝ ըսկզբնա - կան օ
 մեծ մասն նոցին՝ ինպառ ան - ցան օ
 ե որք արդ կանն՝ փութով գը նան օ
 Ուստի գովեմ՝ զքոյդ բարի - ջան օ
 որ մինչև ցայժմ՝ ի գործ ե - դան օ
 ե ակն ունիմ՝ առաւել - - - ման օ
 յայսքն հետէ՝ մինչ ի վաղ - - - ճան օ

Համարօք Բան Խրատական , քրտեալ լանխօք զոր աստեօր լայեւաճի
 օսանշանէլ Արնկանց , հանքերէ ինչպաճածօք Բառնոյն և Բանոց ց

Արդեանկ իմ , պահեւելով ՚ի մըտի քում նախկին
 բան պատգամին՝ որտ սիրել զԱստուճաճ , յուշ լի
 ցին բեզ Երկրորդ և Երրորդ պատուհիւրանս Տեառն ,
 այսինքն՝ Սուրբ պահել զոր Հաբաթուն , և պատ
 ոճել ըզ հայր քո և մայր :

Արդ՝ Հաբաթ աւնուն հանգիստ թարգմանի ,
 զի ՚ի նըմին աւուր ըզ կընի աբարչութեն հանգեաւ
 Աստուճաճ ՚ի գործոց իւրոց , զոր Եբրայեցիք ըստ
 հին օրինաց պահեն մինչև ցայսօր : Բայց մեզ Քրիստ
 տանէ ից՝ յետ յարուեն Քրիստոսի վրդէչին մեւրոյ՝
 սահմանեցաւ ՚ի ծեան Սրբազան Առաքելոցն , յա
 ւուր միաշաբաթին պահել կիրակի , որ թարգմա
 նի Տէրունի օր : և ըստօրում Տէրունի կօչն օրս ,
 վասն որոյ հարկէ մեզ յաւուրս Արարկէից զատա
 րիլ յամենայն մարմնաւոր գործոց , և միայն ՚ի հա
 գեւորս պարապիլ , յաղթօք և ՚ի փառաբանու
 թիւնս Աստուծոյ : Այլ և յաւուրս Արարկէից
 ոչ միայն ՚ի գործոց պարտէ զատարիլ , այլ և ՚ի ըբօ
 սանաց՝ յորտոյ ՚ի խաղալոյ՝ ՚ի վիճմանց՝ յայցեւել
 թիւն երթալոյ՝ ՚ի կոչուես աննելոյ՝ կամ զընա
 լոյ , և այլ ամենայն բանից և գործոց՝ որք հային
 պատուհիւրանիս այսօրիկ :

Երրորդ պատուհիւրանն է՝ որպէս ասացաք՝ սյա ,
 Պատուճեան ըզ հայր քո և ըզ մայր , զի բարի լինի յի
 բեզ : Արդ՝ երկու ծընողս զիտեմք մեզ , մի՝ մարմ
 նաւոր ծընողք մեր , որք շնորհեն մեզ կեալ , և միւս
 հոգեւոր ծընողք , որք շնորհեն մեզ բարւոք կեալ

ԹԱՍՈՒՆԻ ընդ մարմնաւոր ծրնոցանն պարտիսն պատ
 զճէլ նա և ըր հոգեւոր ծրնոց մեք, այսինքն զու
 րուցիչն, ըր իր քաւտաւուս, զեքաւտաւորս, ըր մե
 քաւտաւորս, ըր մեքաւորս, ևն, և պատճէլ ըր նա
 նա իտրհորդով՝ քաւտիճ՝ և գործով. Կորհրդով,
 այսինքն՝ խոնարհու թեալի աւաւտաւորս իր որք
 շին հաւաւաւ հաւաւան Աստուծոյ: Բաւիճ, այ
 սինքն՝ պատհաւաւորս ակնաւորս թե՛ և զուտիս
 զիճոք անսալ նոցա: Գործով, այսինքն՝ օգնեւոր
 և նրապաւտեւոր նոցա ի հարկաւոր իր կաւտեկ յու
 թեալի. ըստայնմ թե՛ որդի զօրաւորս լիք ծեքու
 թեալի հոր քն: և ի սոյն իսկ յորդոքն մեք Արքա
 զան Այնաւորսն Ռոզոս, Արդիք հրնաւորս լի քուք
 ծրնոցան ծեքոց յաւտաւորսն, զի սյն է հաւոյ ա
 ւաւոր Տեաւն: Իսկ նոքա որք հանդիսինն պատճի
 քաւտիս այտոքի, և աւտեքաւտ և աւտաւորս լի
 քուք աւտեւ ըր ծրնոցա իւրեանց, աւտաւորս լի
 քամքաւտեւոր հայոցեւոր, և համայն ինչ կեր
 ակն և իցէ, իրաւորսն է պատիճ այնպիսեան և
 զարհուրեւի, քանզի զրեւելէ՝ Արաւորս լի
 հայր և ըր մայր՝ մեհու լաղճաւորս: Ար հայոցեւոր
 հայր համ ըր մայր՝ շիջ զի լոյս նորս, և բիբք աւտոյ նո
 քա իւրաւորսն: և թե՛ Այն որ ծառայ աւտեւ ըր
 հայր, և արհաւորս ըր ծեքու թեալի, իր լիւտեւ
 ըր նա աղաւթ ծոքոց, և կեքիտեւ ըր նա ծառայ
 արծաւորս: Այ այտոքի լիւտաւորս լի որդեակ իմ
 քաւտիս այտոքի, և ըր զու լի պատճէլ ըր
 ծրնոցա, զի մի հար ինչ զիւտեւ զի քեզ, և կեքիտեւ
 պատիճս յԱստուծոյ աստ և ի հանդերձեւորսն:

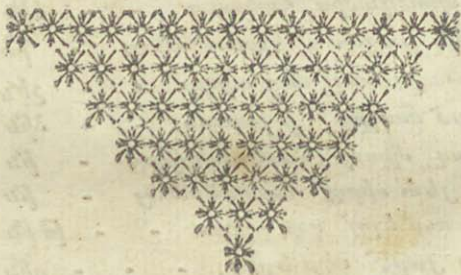
Յոյժ երկաւորսն խորհուրդ երկաւորսն ըր պատճի

բաւալցն այտոցիկ, որպէս և միւտոցն, և բազում
 մեկայո՛ւ թեամբ հաստնտեալ. սաւկայն այժմոյս
 այսչափ մեայն գիտելն քո՛ շատ լիցի :

Ահա պատուէր՝ Ստուճածայ	•	ին •
սրբել ասէ՛ զօր շաբա	• •	Թին •
հասնոյն գործոց՝ մարմնակա	•	նին •
գտաար առնուլ՝ ամենեւե	• •	Ըին •
Որոյ փոխան՝ օր կիրա	• • •	կին •
տունս շաբաթ՝ մեզ տէրու	•	նին •
քրիստոնէիցս՝ բոլոր ազ	•	գին •
յետ շարժեամբ՝ մերոյ փրկ	•	չին •
Յօրու՛մ պարտիմք՝ պաննե	• •	քին •
հրոսճարիլ՝ բոլոր	• • •	մին •
հասնոյն գործոց՝ աշխարհայ	• •	ին •
որք պատգամիս՝ հակառ	• •	կին •
Ստույի յաղօթս՝ Ստուճածայ	•	ին •
և փառքս տայ՝ մեր աղար	• •	չին •
և կամ մտայով՝ ի յառան	• •	նին •
խոկալ մրտօք՝ հարկ մարդկայ	•	ին •
Սրդ յետ սիրոյ՝ Ստուճածայ	•	ին •
և պատուելոյ՝ զօր շաբա	• •	Թին •
ապա յարէ՛ սէր ծըն	• • •	դին •
ցուցակ սիրոյ՝ Ստուճածայ	•	ին •
Պատուեան՝ որդեակ՝ ըս ծնողս քոյ	•	ին •
լէր հազանդ՝ բանից նո	• •	ցին •
հազանդելով՝ պատուիրա	• •	նին •
զօրակիւ լէր՝ ալեաց նա	• •	ցին •

Այսու բարի վարուք քոյ	- -	ինն օ
հանդառնիս՝ դու Արար	- -	չին օ
'ի ծերութեանդ՝ ժամանա	- -	կին օ
ընկալցիս յարդ՝ յորդոց քոյ	- -	ինն օ
Արդ այսչափ ինչ՝ քեզ շատ լի	- -	ցին օ
առ 'ի խորատ՝ վարուց քոյ	- -	ինն օ
մինչ 'ի անիլ՝ քոյ հաստ	- -	կին օ
առցես յայլուստ՝ զթերի սօ	- -	ըինն օ
Տուր հանապազ՝ փառս արար	- -	չին օ
հանուրց էից՝ էացուց	- - -	չին օ
և բընաւից՝ գոյից հաստ	- -	չին օ
առ որ միտք մեր՝ կանխեսալ մատ	- -	չին օ
Եւ գոհացիր՝ շորհաց նո	- -	ըինն օ
որ զմեզ մինչ ցասս՝ բարեօք բե	- -	ըինն օ
տալ մեզ հայցեսս՝ զանխար բա	- -	ըինն օ
այժմ և յաւետ՝ յաւիտե	- -	նինն օ

Ա

Ա զի նա սա րաս
 ազ զէ ցու ցա նեւ
 ա մթ խու ծու թի
 այ լա բա նու թի
 այ լա կեր պու թի
 սնու րա դար ծու թի
 ա պաշ քա րու թի
 ա պա շի նու թի
 ա աա շե լա գոյն
 ա աա քի նու թի
 աք ձա նա ցու ջի
 ա շե տա րա նաւ
 ա շե տա շա րեւ

Բ

Բաղ մա պատ կու թի
 բաղ մա ցու ցա նեւ
 բա զա ձայ նու թի
 բաղ կա ցու ցա նեւ
 բա նաւ տեղ ծու թի
 բար դա շա ձա կան
 բա րե պաշ տու թի
 բա րե խառ նու թի
 բա րե քա տու թի
 բա րե րա րու թի
 բարձ րա մը տու թի
 բըղ ջա խո հու թի
 բո վան դա կա պեւ

Գ

Գա հա սի րու թի
 գան ձա պե տու թի
 գա շա աա պե տօք
 գե դեց կա տե սիլ
 գե րա զան ցու թի
 գե րու նա կու թի
 գո վա սա նա կան
 գոր ծա կա լու թի
 գօ տե մար տու թի
 Գա
 Գաշ նա շո րու թի
 գաւ նա ցու ցա նեւ
 գա սա կար դու թի

Դ

Դաւ տի ա րա կեւ
 դա տա խա դու թի
 դա տա տա նա գիր
 դա շա ձա նու թի
 դրժ կա մա կու թի
 Ե
 Եղ րա ծի րա նին
 Եզ րա կա ցու թի
 Ե կե դե ցա կան
 Ե դա նա կա տօք
 Եզ բայ խակ ցու թի
 Են թա կայ ու թի
 Ե պին կո պո տօք
 Եր գա րա նու թի

Լա

Կա

Լայ նա ցու ցա նեմ
 Լան ցա պա նա կզբ
 Լա Ըա գու նա նամ
 Լեգ ուն գա րու
 Լե գե օ նա խու
 Լե սե ցու ցա նեմ
 Լե րա ցու ցա նեմ
 Լու աա Ըո րու
 Լու աա գույ Լա պե
 Լ

Կազ մա կեր պու
 Կա Թու պե կո
 Կա մա Ըո րու
 Կայ ծակ նա ճա
 Կե զա բոր բոր
 Կան խա քա նու
 Կա նա նա Ըո
 Կա ու նա նե
 Կա սա րե Լա
 Կա

Խա

Հա

Խա քե քայ ու
 Խա հա րա րու
 Խա զա զու ցա նեմ
 Խայ տա ցու ցա նեմ
 Խան գա զա տա
 Խառ նա փր նո
 Խե Լա գա րու
 Խե Լա մր տու
 Խառ տո մա նու

Հա զա քա պա
 Հա կա ճա ու
 Հա կա աա կու
 Հա զոր գակ ցու
 Հա ճե ցու ցա նեմ
 Հա մար ճա կու
 Հա մե մա տու
 Հա տե ցու ցա նեմ
 Հա տու ցա նե

Պա

Չա

Պաղ կե ցու ցա նեմ
 Պայ քար ճա կու
 Պան րա ցու ցա նեմ
 Պա նո Թա նա
 Պը ո կե ցու
 Պը նրե դա քա նեմ
 Պը րա րա քա նեմ
 Պի րա նա ճա
 Պո րե ցու ցա նեմ

Չայ նար ճա կու
 Չանձ քա զու ցա նեմ
 Չա ոա գի մու
 Չեռ նա տեղ ճա կան
 Չեռ նար ճա կու
 Չե ա կեր պու
 Չե ա ցու ցա նեմ
 Չրկ տե ցու ցա նեմ
 Չի ար ճա կա

Պամ

Ղա

Յա

Ղաժ քա րա զար զից
 Ղե կա վա բու թի
 Ղեն շա կա պա տեմ
 Ղու րա նա կոր ծան
 Ղո ղան շե ցու ցի
 Ղո Ղե ցու ցա նեմ

Յազ թա հա րե ցի
 յաղ թա նա կե լու
 յա ճա իւե ցու ցի
 յա մե ցու ցո նեմ
 յայ տա րա բու թի
 յան զի մա նու թի

Ճա

Ճա խա րա կա ձե
 Ճա կա տապ բու թիւն
 Ճա հա դոր ծու թի
 Ճա ճան շա տե սակ
 Ճա նա պար հոր ղեմ
 Ճա շա կե ցու ցի
 Ճար տա սա նու թի
 Ճար տա րա պե տեմ
 Ճրմ լե ցու ցա նեմ
 Ճո ոռ մա բա նից
 Ճօ պա նա լո րօք

յանձ նա պաա տա նիմ
 յու ղեդ նա ցու թի
 յօ ժա րե ցու ցի

Կա

Կա խա դա ղա փար
 Կա ճա զու շա կեմ
 Կա նա խա դա սու թի
 Կա նա խախ նա մու թի
 Կա նա խա յա շի տեան
 Կա նա հա պե տու թի
 Կա նա հա տա կու թի
 Կա նա լա վա բու թի

Կա խա դա ղա փար
 Կա նա խա զու շա կեմ
 Կա նա խա դա սու թի
 Կա նա խախ նա մու թի
 Կա նա խա յա շի տեան
 Կա նա հա պե տու թի
 Կա նա հա տա կու թի
 Կա նա լա վա բու թի

Մա

Ըա

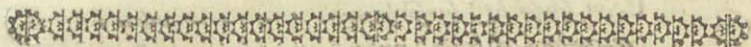
Մա հա պար տե լի
 մա հա դու ցա նեւ
 մոյ րա քա ղա քոց
 ման րա մաս նա բար
 մաս նա լո րա պեւ
 մա տա կա րա րեմ
 մա տե նապ բու թի
 մար դա րե ու թի
 մար տի րո սու թի
 մը տըն շե նա լար

Ըա հա սի բու թի
 շա ղակ րու սու թի
 շու ուս դու նե ցայ
 շա ուս շի ղե ցի
 շա տա խօ սու թի
 շա րա կար դու թի
 շա բու նա կու թի
 շք նոր հա լո րեմ
 շո ղա քոր թու թի

Քա

Ոգ

Քա	հա	նայ	ա	պետ	Ոգ	նա	կա	նու	Թի
քա	հա	նայ	ու	Թի	օգ	տա	կա	րա	գոյն
քա	դա	քա	կա	նայ	օգ	տե	ցու	ցա	նեմ
քա	դա	քա	վա	րել	օ	գա	չա	վու	Թի
քաղց	րա	բա	նու	Թի	օ	ժան	դա	կու	Թի
քա	ջա	լե	րու	Թի	օ	չա	րա	կա	գործ
քա	րո	գահ	ցու	Թի	օ	տա	րա	ցու	ցին
քաւ	չա	պե	տու	Թի	օ	րի	նա	կու	Թի
քօ	դա	գար	դե	լու	օ	րի	նա	Հո	րաց

Ի ընտրեմս պսոթ վայելչա օ օ օ պէս օ
 և զուարճանամ արժանա օ օ օ պէս օ
 զի սեփանեմ յոյժ բարե օ օ օ պէս օ
 քաղցրիկ մանուկդ եկեալ հան օ գէս օ
 Արարեալիս և դու պս օ օ օ պէս օ
 մանուկ դու քաջ հոգւոյ իմ օ կէս օ
 զի ցատու գար դու լաւա օ օ օ պէս օ
 և պսուհետ ուսցիս այն օ օ օ պէս օ
 Ի նախընթաց օրինա օ օ օ կէս օ
 յատրիմանացն սանդղատա օ օ օ պէս օ
 ՚ի հինգն հասեր դու վարժա օ օ օ պէս օ
 Թարց կասելոյ պղղերգա օ օ օ պէս օ
 Մատիր յառաջ դու քաջա օ օ օ պէս օ
 և ել ՚ի վեր աքիա օ օ օ օ օ պէս օ
 ՚ի մնացելոցն յատրիմա օ օ օ օ նէս օ
 մի գանգիտեր երկչոտա օ օ օ պէս օ

Անհայն կիրք՝ մերէ՛ այս - - - պէս օ
 Դաս թո՛ւնի մեզ՝ դրժ ու՛ւարա - - - պէս օ
 Բայց մինչ մընիւթ՝ անդարձա - - - պէս օ
 Ի գլուխ հանեմք՝ աջողա - - - պէս օ
 Ահա կայ մեզ՝ այլ իմն հան - - - դէս օ
 Վեցալանկ բառսն՝ մարգարա - - - պէս օ
 շարի՛ւ շարեալ՝ շղթայա - - - պէս օ
 ուսման մեր նիւթ՝ վարժ ման հան՝ - - - դէս օ
 Եկ մուտ ուրեմն՝ ըզգաստա - - - պէս օ
 Ի վեցալանկ՝ բառիցն հան - - - դէս օ
 սրահեմ քեզ գանձ՝ անծախա - - - պէս օ
 զայն զոր շահիս՝ յայսց խորա - - - նէս օ
 Ահա կաթիլ՝ կաթի սրո - - - - - տէս օ
 ուրախութեան՝ ըստուգա - - - պէս օ
 զի դու ցուցեր՝ ինձ իսկա - - - - - պէս օ
 փութով գալ՝ ի՛ գիտնողն հան - - - դէս օ
 Բեզ գոհութիւն՝ Արարչիդ - - - - - դէս օ
 հասոխ սեռից՝ մերոյ յերկ - - - - - դէս օ
 և շորհողիդ առատա - - - - - պէս օ
 բայ մաքեղուն՝ շորհրա պէս - - - - - պէս օ

Գարշեւը համարօք Բան իրարանիս, Բաժանեալ շանիօք, Կարկասօք
ստանելիք Գանկոյ :

Արդեակ իմ, ծաւեար նախապէս Առաջին
Երկրորդ և երրորդ սատուո՞ւրանս Աստուծոյ, այ
սինքն սիրել զԱստուծած, սրբել զօր շաքաթուն,
և պատուել ըզհայր և ըզմայր : Եւ զայս ոչ թէ կար
գաւ ծաւուցար, որպէս ՚ի քարեղէն տախտակին
ե գրութալ, այլ քաղեւտով զայնս միայն՝ որ անկէ այժմ
հասանելի քոյ և ընդունակութեան մը տարգր, հաս
կացուցար և հասկացուցանելք :

Ծանօր՝ ուրեմն և զայլ երկուս պատուո՞ւրանս
Աստուծոյ, այսինքն՝ մի՛ ըստանաներ, և մի գո
ղանար : Արդ՝ սրդեւալ Աստուծած և հըրաժարե
ցուցանել ըզմեզ պատուո՞ւրանս այստղիկ, նախ
՚ի ըստանանելոյ : Բայց բազում են տեսակ ըստան
անութեան : այսինքն՝ բառնալ ՚ի կենաց, թէ ան
ձուր զանօն, և թէ զանօն այլոց, որք մահու չափ և
անքաւելի մեղք քրքաւան, և յայսմանէ փախ
ջիլ սրժանել մեզ և հըրաժարել, այն չափ՝ որքան
ճորմարտապէս զիտելք թէ՛ Աստուծոյ ին՝
պատուո՞ւրանս և պահելի :

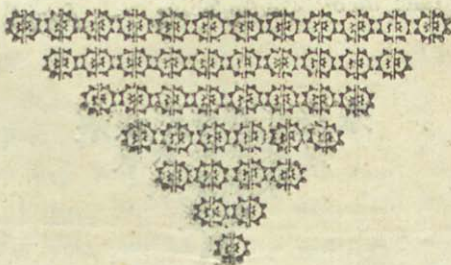
Գոն և այլ բազում տեսակ ըստանութիւնք,
որք կատարին Խորհրդով՝ Բանիւն և Գործով՝
որք ոչ պակաս ստակալ են քան ըզբարձուցն կե
նաց, և են սոքոյ, աւարգել, շաքաթուսել, ոխալ,
չարակնել, աւտել, վատահամբաւել, զորպար
տել, աղմուկել, և այլ բազում այսպիսիս : որք ըս
տանան են ըզհոգիս, նախ ինքեանց գործողացն և
նպա զայլոցն, ըստանանելով ըզբարիս, ըզհամ
բաւս

բաճօ, ըզ հան-գոր-րու-թիւնս, ըզ խաղա-դու-թիւնս,
 ըզ մի-ա-բա-նու-թիւնս, և զայլ ա-մե-նայն ըս-րու-
 թիւնս այ-լոց: Աստն ո-րոյ ար-թուն կայ որ-գեակ
 իմ և հե-ռի՝ զայս-պի-սի շա-րու-թիւնս գոր-ծե-լոյ,
 քան-զի որ զայս-պի-սին գոր-ծէ, ոչ թէ մի-այն ՚ի մեջ
 մարդ-կանց լի-նի ա-նար-գե-լի, ա-տե-լի, և հա-լա-ծե-լի,
 այլ և դա-տա-պար-տեալ իսկ է այն-պի-սին յԱ-տու-
 ծոյ, ըստ վը-կայ-ու-թեան Սրբ-բոյ Ա-ւե-տա-րա-նիս,
 թէ՛ որ բար-կա-նայ եղ-բօր իւ-րում, կամ ա-սի-ցէ յի-
 մար՛, կամ մո-րոս, պար-տա-ւոր լի-ցի ա-տե-ի, և ՚ի գե-
 հեն հը-րոյն: և թէ՛ որ հե-ղու զա-րիւն մար-դոյ, փո-
 խա-նակ ա-րեան նո-րայ հեղ-ցի զա-րիւն նո-րայ: այլ
 և դո-չումն ա-րեան եղ-բօր քոյ, (ա-սե-ր զը-կայ-են՝)
 բո-ղո-քէ ա-ռիս յերկ-րէ: և կամ ըստ Սրբ-բոյն Յով-
 հան-նու Ա-ռա-քե-լոյն՝ որ ա-տե գեղ-բայր իւր՛ մար-
 դաս-պա-նէ: և այլ վը-կայ-ու-թիւնք բա-զու-մք, ու-
 ղեմն որ-գեակ իմ լու-ր Սրբ-բա-զան Ա-ռա-քե-լոյն Պա-
 զո-սի, մի՛ զան-ձանց վը-րէժ խոն-զեր լի-նեք (ասէ) և
 թէ Ա-րե-գահն ՚ի վե-րայ բար-կու-թեան ձե-րոյ մի՛
 մրտ-ցէ: Արգ՛ Ո՛ր-գեակ իմ փա-խիր ՚ի գար-շե-լի գոր-
 ծոյ յայս-մա-նէ, և մի՛ բը-նաւ ՚ի խոր-հու-րդս քոյ ան-
 ջա-նի-ցէ զայս, և մի՛ եր-բեք հա-ւա-նի-ցիս սը-մա,
 քան-զի նոյն Սրբ-բա-զան Ա-ռա-քեալն ա-սէ, դար-
 ձեալ, թէ՛ ոչ մի-այն որք զայն գոր-ծեն ար-ժա-նի-են
 մա-հու, այլ և որք կա-մա-կից լի-նին գոր-ծե-լեացն: և

Իսկ միւս Պատ-ուհի-րան-նէ, մի՛ Գո-ղա-նար: Գի-
 տա-ցիր որ-գեակ, զի դո-ղու-թիւնն ևս բա-զում կերպ է,
 քան-զի դո-ղու-թիւնն է իւ-րա-ցու-ցա-նէն զիրս օ-
 տա-րին, կամ առ-նե-լով զազոտ, և կամ յա-փրշ-տա-կե-
 լով: յո-րոց ար-գե-լու ըզ մեջ Ատ-ուճաճ ա-սե-լով,
 „ մի՛

մի գո-ղա-նար: Արդ մե-ծա-գոյն մե-ղան-չու մէ Ո՛ր-
դեակ իմ, ան-խիղճ մը-տօք և ան-խի-րաւ գոր-ծով, իւ-
րա-ցու-ցանել զիրս այ-լոց, և այս ոչ թէ մի-այն նիւ-
թա-կան գոյս կամ ըս-տաց-ուճածս, այլ և ըզ լու-րս,
հաս-բաւս, քա-րե-գոր-ծու-թիւս, մե-ծա-գոր-ծու-թիւս
ըզ վա-տակս, և զայլ այս-պի-սիս, որք և իս-կա-պէս կո-
չին գո-ղու-թիւնք: Այս և մե-ծա-գոյն մե-ղան-չու մէ է
և չա-րա-չար գո-ղու-թիւն, կա-շա-ռա-ռու-թի, վաշ-
խա-ռու-թիւն, և հաս-տա-նելն ըզ վարձս մը-շա-կացն:

Այլ և գո-ղու-թիւնն զոր առ-նեն ՚ի կը-շիւս, ՚ի
չախս, ՚ի կան-գունս, ՚ի դը-բանս, ՚ի գինս, և ՚ի հա-
մարս և այլ սոյ-նա-սա-րաս գործս: որք նեն-գու-թի
և իսա-բե-ու-թեամբ ՚ի գործ դը-նեն և պատ-րեն զայլ
ո-րոց վասն-ա-սէ Մի-բաք՝ Որ հե-ղու զայ-րիւն, և որ
պատ-րե՝ եղ-բարք են: Այլ դու Որ-գեակ իմ, ըզ-կը-
նի հաս-կան-նա-լոյդ ըզ չար ներ-գոր-ծու-թիւն սո-
ցիկ մե-ղան-չա-կան գոր-ծոց, փա-խիր յայսց ա-մե-նից,
որք աղ-տե-ղեալ ա-պա-կանն ըզ վարս մարդ-կան, և
առ-նեն ա-նարգ և ա-տե-լի ա-ռա-ջի Աս-տու-ծոյ, և
մարդ-կան, և ՚ի վաղ-ձա-նի սր-ժա-նա-ւո-րին իւրս-տա
գոյն պատ-ժոյց յար-դար ի-րա-ւանց և վը-րէ-ժ-խընդ-
րու-թեանցն Աս-տու-ծոյ:

Մի սպանաներ՝ մի գողա	- - -	նար օ
պատուիրէ Տէր՝ մեզ հաւա	- - -	սար օ
ընդանելոյն՝ կերպ անհա	- - -	մար օ
նոյնպէս գողոյ՝ բազում տի	- - -	պար օ
Չորոց մի մի՝ քեզ սիրա	- - -	բար օ
ասել բոլորն՝ աստ չէ հը	- - -	նաք օ
որքան կարէր՝ կարեկցա	- - -	բար օ
վերն ասացաք՝ անխնայա	- - -	բար օ
Եթէ գնոսին՝ լաճ իմա	- - -	ցար օ
այլ մի յուզեր՝ կարօտա	- - -	բար օ
զայն արծարծեա՝ միշտ անդա	- - -	տար օ
և մի վատներ՝ զոր շահե	- - -	ցար օ
Թէ ոչ պահես՝ զոր ինչ լոճ	- - -	ար օ
և ոչ առնես՝ զայն զոր ու	- - -	սար օ
ուճայն լիցին՝ ջանք քոյ և	- - -	կար օ
Եթէ ուսցին՝ ամբս հա	- - -	զար օ
Սյլ փոքրն այն՝ զոր միտ ա	- - -	նար օ
փոյթ տար առնել՝ միշտ նոյնա	- - -	բար օ
զործել և կեալ՝ խոհեմա	- - -	բար օ
ըստ պատգամին՝ զոր ընկա	- - -	լար օ
Որով լիցիտ՝ կատարեալ	- - -	ար օ
ընտրել բարին՝ և խոտել	- - -	չար օ
գանձել քեզ գտնձ՝ անցեցա	- - -	հար օ
և համբաւ մեծ՝ համայն աշ	- - -	խար օ

Ան

Է

Ան ժա մա նա կա բար
աշ խա տա սի բու թիւն
ա բար շա գոր ծու թիւն

Է մա նու է լա կան
է ա ցու ցա նո ղաց
է թէ ա յոր սու թիւն

Բա

Ը

Բաղ մա ժա մա նա կեայ
բաղ կա ցու ցա նո ղաց
բըլ ջա խո հա կա նաց
բըն նաւ ւո բա կա նաց

Ըն դի մա կա ցու թիւն
ըն թեր ցա սի բու թի
ըն տա նե ցու ցա նեմ
ընտ թէ լա իս սու թիւն

Գա

Թա

Գա զա նա շա զա կեր
գայ թագ ղե ցու ցա նեմ
գաւ աւ պե տու թի
գե ղեց կա ցու ցա նեմ

Թա իսան ձե ցու ցա նեմ
թե թե ա ցու ցա նեմ
թե բա հաւ ա սու թի
թու լա սըր տա կա նաց

Դա

Ժա

Դա դա թե ցու ցա նեմ
դաս սի ա բա կու թիւն
դա տար կա բա նու թի
դը ղըր դե ցու ցա նեմ

Ժա մա նա կա շա փից
ժա աան դաւ ւո բա կց
ժա աան գոր գակ ցու թի
ժո ղո վըր դա պե տաց

Ե

Ի

Եղ բա կա ցու ցա նեմ
ե կե ղե ցա կա նաց
ե դա նա կաւ ւո թեմ
եղ բայ բա սի բու թիւն

Իբ բու դա զա փա բաւ
ի մաս տա սի բու թիւն
ինք նաւ տեղ ծո ղու թի
իւ դա թե բա կա նաց

Զա

Լը

Զաղ բո ցու ցա նո ղաց
զար մա նա գոր ծու թի
զայ տու ղե ցու ցա նեմ
զոււ սր թա ցու ցա նեմ

Լը սե ցու ցա նո ղաց
լու սաւ ւոր շա դաւ ւան
լու սաւ սոյ ծա ու թի
լըր շա ցու ցա նո ղաց

Խա

Խան դա զա տա կա նաց
 ինե լա սը տե ցու ցի
 խը լըր տե ցու ցա նեմ
 խոր հըր դա գոր ծու Թի
 խոր շա կա հա բու Թի

Ծա

Ծաղ բա բա նա կա նաց
 ծանե բա ցու ցա նո զաց
 ծի բա նա վա ձա ոաց
 ծո բե ցու ցա նո զաց

Կա

Կա Թու ղի կո սա բան
 կաղ կան ձո զա կա նաց
 կա մա էո բա կա նաց
 կա նո նա էո բու Թիւն
 կար գա էո բա կա նաց

Հա

Հա զա բա սլե տու Թի
 հաշ տե ցո զա կա նաց
 հա էա տար մա ցու ցի
 հը բեշ տա կա սլե տաց

Չա

Չայ նակ բա կա նու Թի
 ձե ուս գոր ծա բա նաց
 ձե ա ցու ցա նե լու
 ձըգ տե ցու ցա նո զաց

Պա

Պամ բա բա փայ լու Թի
 զա նո նա յա բու Թիւն

զու զա բա նա սլե տաց
 զո զան ջո զա կա նաց
 Ծա

Ճար տա բա իս տու Թի
 ճըշ գըր տե ցու ցա նեմ
 ճըշ մար տա սի բու Թի
 ճո ուո մա բա նու Թիւն

Սա

Սա կե բե ու Թա նամ
 սոր գա բե ա բար բաա
 սարմ նա ցու ցա նե լու
 սեր ձա էո բա կա նաց

Յա

Յա գե ցու ցա նե լու
 յա մե ցու ցա նո զաց
 յա ուս ջա բա նու Թի
 յատ կա ցու ցա նե լու

Նա

Նա իս գու շա կու Թի
 նա իս սահ մա նու Թի
 նա իս բա բա կա նաց
 նը կա բա կեր տու Թի

Շա

Շա հա վա ձա ոու Թի
 շ նո բա բաշ խու Թիւն
 շ նոր հա կա լու Թիւն
 շո ղո գոր դա կա նաց

Ո

Ո գե ըս սլա նու Թիւն
 ո լոմ սլե ա կա կան

ոխա

ո խա ցու ցա նե լով

ո զոր մա ծա կա նայ

Չա

Չա բա խո սա կա նայ

չո լեք սա պա նե քին

չո լոք դա պե տու թի

չո ք նա դա կեր տու թի

Պա

Պա կա սե ցու ցա նե

պայ ծա ուս բա նու թի

պա պան ձե ցու ցա նե

պար կե շ պա խո սու թի

Ջա

Ջա հա զար դե ցո ղաց

ժեր մե աան զա կա նայ

չա տա գո վա կա նայ

չո կա մա նե ցու ցի

Ռա

Ռա հա լո թե ցու ցի

աամ կա ցու ցա նո ղաց

Սա

Սա կա լու ցու ցա նե

սահ մա նա դը բու թի

սայ թա քե ցու ցա նե

սան դա բա մե տու թի

Վա

Վառ թա թե ցու ցա նե

վար դա պե տու կա նոք

վառ սա հա ցու ցա նե

վե բա լո թե ցու ցի

Տա

Տադ նա պե ցու ցա նե

տա ուս պե ցու ցա նե

տա բա կու սա կա նայ

տը բա մա բա նու թի

Բա

Բա բու նա պե տու թի

բա խա ցու ցա նե լով

բո պե ա ցու ցա կան

Ճա

Ճա լու դա բա կա նայ

ցո լա ցու ցա նո ղաց

ցո վա ցու ցա նե լով

ցո ղա հա բա կա նայ

Խի ծու նա սի բու թի

Փա

Փայ լե ցու ցա նի ցե

փա ուս բա նա բա նայ

փա ուս լու թե ցու ցի

փար թա մա ցու ցա նե

Քա

Քա հա նայ ա կա նայ

քա ղա քա կա նու թի

քա ղց բա ցու ցա նե լով

քա ուս նա պատ կու թի

Օ

Օդ տա կա բա գու նից

օժ տա թե բա կա նայ

օ տա բա ցու ցա նե

օ թի նա զան ցու թի

Քաղաք մի մեծ՝ համբաւ ու	- - -	նակ 9
եօթըն պարիսպ՝ ունի պա	- - -	հակ 9
ի կեդրոնի բարձր պա	- - -	լատ 9
վայելչադիր՝ սնհամե	- - -	մատ 9
Չնազ սեպը իւր՝ նա և ըս	- - -	զարգ 9
է արդար և իբրև ըս	- - -	վարդ 9
անտի լերինք՝ բըտբք և	- - -	դաշտ 9
կարեմք հայիլ՝ մեք համար	- - -	ձակ 9
Ու ժամանի սնդ անկ	- - -	տանդ 9
առևու օժիտ՝ և ընծայ	- - -	թակ 9
և յատկապէս՝ ոսկեայ պը	- - -	տակ 9
նշան սիրոյ՝ և յաղթա	- - -	նակ 9
Արդ ելի անդ՝ ես նախա	- - -	դոյն 9
մինչև եր իմ՝ հասակ յար	- - -	բուն 9
այլ էի ես՝ քոյոյ հան	- - -	գոյն 9
կամ քան ըսքեզ՝ ևս մանկա	- - -	դոյն 9
Եւ մինչ անցի՝ պարիսպ նախ	- - -	կին 9
սիրտ իմ գողայր՝ կարի ուժ	- - -	գին 9
ոտք իմ ընթացս՝ կասեցու	- - -	ցին 9
մինչ հարկեցայ՝ դառնալ կըր	- - -	կին 9
Մակայն դարձեալ՝ քաջալե	- - -	րեալ 9
և ի յուտոյ՝ սրտայրն	- - -	գեալ 9
զրնթաց ոտիցս՝ կրկնապատ	- - -	կեալ 9
Երբորդ պարիսպն անցի դար	- - -	ձեալ 9
Յորժամ երկրորդ՝ պարիսպն ան	- - -	ցեալ 9
այնու դոյն ինչ՝ ես քաղցրալ	- - -	ցեալ 9
որ քան յաւեւ այնմ մերձե	- - -	ցեալ 9
այնքան սիրտ իմ՝ յոյժ զօրա	- - -	ցեալ 9
Այսպէս միմի՝ բողորն ան	- - -	ցեալ 9
մինչև կեդրոն՝ գղեկին հա	- - -	սեալ 9

ուր բազմազան՝ փառս վայե - - լեալ 6
 զորս ՚ի վերջոյ՝ նախասն - - - զեալ 3
 Այլ այժմ՝ իմն ըն նիւթ բա - - նին 6
 ներքին խորհուրդ ըն քաղա - - քին 6
 բարոյական՝ բան ատա - - - կին 6
 և կամ թե գո՞՞՞ սոյլաբա - - - նին 3
 Քաղաք մեծե՛ և պատու՞ - - - կան 6
 հրեւել կարգալ՝ վանքն մարդ - - - կան 6
 յորում միտք մեր՝ իմաստնա - - - նան 6
 և մեծամեծ՝ փառս ըստա - - - նան 3
 Յորում իբրև՝ ՚ի պալա - - - տան 6
 հայրիկ կարեն՝ յաշխարհ հա - - - մայն 6
 և խօսակցիլ թարգ արդել - - - ման 6
 ընդորս և այլ պիտանի - - - բան 3
 Եօթն պարիսպ՝ սորայ շէր - - - ջան 6
 իմն զբառան՝ եօթըն կար - - - դեան 6
 մից սկստեալ՝ վանկըն հեզ - - - ման 6
 մինչև յեւթըն կատար - - - ման 3
 Չորս մի առ մի՝ կարգալ կար - - դաւ 6
 է իբր անցանել պարրս - - - պաւ 6
 յարս չէ պարտ՝ կասիլ ըն - - - նաւ 6
 այլ արութեամբ՝ տալ ՚ի զո - - - բաւ 3
 Այսպէս և դո՞՞՞ մանուկ բա - - - բի 6
 արս ըստ իմ գաղտնիա - - - - բի 6
 անց ըզ պարիսպս՝ եօթն շն - - - բի 6
 որովք քաղաքն՝ պալա - - - - բի 3
 Ահա բեզ տամ՝ աւետեաց - - - ձայն 6
 զի վեց պարիսպն՝ անարտե - - - ջան 6
 կայ տակտին՝ ըզ մի մի - - - այն 6
 յանդանիլ քոյ՝ դիւրեաւ և - - - զայն 3

Խընդան որդեակ՝ ՚ի տիս ման . . . հան ,
 զի փառք քոյ արդ՝ քեզ մեք ձեռն . ցան ,
 փոխան ճրգանցդ՝ որ յըզ կըզ . բան ,
 գտցես պսակ՝ լուսոյ փայլ . ման :
 Տուր Աստուծոյ՝ հասոցին հա . մայն ,
 սահմանողին՝ մեզ զայս սահ . ման :
 փառք և պատիւ՝ բան դոհա . հան :
 այժմ և յաւելտ՝ մինչ յաւի . տեան :

Համասօք Բան Իրապետան՝ գրեկեալ վանկօր , ՚ի պարս Մանկանց

Ուսար որդեակ իմ ՚ի պատու ՚ի քանաց Տեան
 չառնել ընկերին քոյ աւնիքաւու թիւն դործով ,
 ուսիր այժմ չառնել աւնիքաւու թիւն դանիւ բե
 րանոյ քոյ : Քանզի այսպէս պատու ՚ի քե Տեր Ութ
 եր . բորդ պատուաւուն թէ՛ Մի՛ սուտ վրկայ եր զն
 կերէ բում մէ :

Արդ՝ սուտ խօսիլն է նենդու թի՛ , աւտե լու
 թիւն , և խորամանկ խաբեու թիւն , և չար գոր
 ծի թիւ . րե . լոյ , աղտեղե . լոյ , և ապարկանե . լոյ :
 հընարեալ յանագորոյն և ՚ի չար բանստրե ուն
 սադայե . լէ : որով նախապէտաւար թոյնեալ
 պատրեաց նախկին մարդն՝ նարանն ձե լով փառաց
 նորա , և մահագուցեալ դերեաց ըրհոգիս համա
 սեռից սերունդոցն նորայ : Որք և թէ պէտ կորդեալ
 ՚ի բաց խըլեցան յամե նագոր աբսորչէն ՚ի ձեռն նոյ
 նագոյ և հաւատարմապատիւ ծոգաւծին որդոյն
 Աստուծոյ՝ մարմնառիք տընօրինու թեանքն , և
 իր

փրո-կա-գործ- խա-չիւն , ա-նա-սլա-կան թաղ-մամբն , և
 կեն-դա-նա-բար յա-բու-թեամբն , ո-րովք ըզ դը-բու-նա
 սը-ղն-ծիս ար-դե-լա-բա-նացն խա-ճա-բայ-ին տար-տա-
 րո-սաց քայ-քայ-եալ խոր-տա-կեաց , և բուռն զօ-րու-
 թիւն ա-նե-րե-ճոյթ վի-շա-պին նու-ա-ձեալ ընդ ո-
 տիւք խայ-տա-ա-կեաց , և տ-մե-նա-զօր կը-նիք Սուրբ
 խա-չին իւ-րոյ՝ դը բռ-մեալ ՚ի վե-րայ հա-ճա-տա-ցե-
 լոցս՝ ամ բա-փա-կեաց : Մա-կայն՝ ա-մե-նա-լա-բան և
 մը-տա-խար չար թը-նա-մին մարդ-կայ-ինս զիւ-րա-տահ
 ըը-նու-թե , ըստ իւ-րոյ նեն-դա-լի բա-բուհն՝ հա-
 նա-պագ դա-բան գոր-ծեալ շա-բա-հը-նար մե-քե-նայ-
 իւ-քն իւ-րովք՝ պատ-րեալ սա-հե-ցու-ցա-նէ , և գը-լը-
 րէ ըզ մար-դիկս ՚ի խոր-խոր-բատ շա-բու-թեան իւ-րոյ :
 Կը՛ յա-ճեա առ ան-գէտ և ան-փորձ ան-ծինս , որք ան-
 հը-մուտք են պատ-րա-նաց նո-րա , հուս կ-ղեալ՝ որ-սայ
 խո-րա-ման կա-բար , և կը-լա-նէ գա-զա-նա-բար : Ասան
 ո-րոյ Սըբ-բա-զան Ա-ռա-քեալն Պո-ղոս ըզ գու-շա-ցու-
 շա-նէ հա նա-պաղ տ-սե-լով , ո-տինն ձեր սա-տանայ
 իբ-րե գա-ռիւծ գո-չէ , և իբնդ-րէ թէ զո՛ կը-լա-նի-
 ցէ : Իսկ որք իբ-նուն զու-նկա առ Ստո-ռճա-ծայ-ին
 պատ-ոճի բանս այ-սո-րիկ , և հա-նա-պա-զօր-դեն ՚ի սը-
 տու-թիս , և ՚ի նեն-դա-պա-տիր խա-բե-ու-թիս , որ-պէս
 իո-կա կան բարք և բը-նու-թի : նո-քին իսկ կըն-քեն
 զին-քենսս՝ գու սը-ղի հա-բա-զատ-ա-րե-նար-բու գա-զա
 նին այ-նո-րիկ , որ հե-ղի-նակն է և մայր ա-մե-նայն խա
 բե-ու-թեն և սը-տու-թեան , ըստ ան-շուշտ վրձ-աոյն
 Տեառն մե-րոյ , թե՛ որ խօ-սի սուտ հայր նո-րայ սա-
 տանայ է : Ա-ր-դար-և ե-թէ չե-ցէ որ որ-դի սա-տա-
 նայ-ի և զտ-ւակ կո-րըս-տեան , ոչ հե-տե-ճի շա-ղաղ
 նո-րա , ըստ այնմ թէ՛ որ դի հա-բա-զատ՝ նը-մա-նու-

Թի հօրն ունի : Արդ՝ որ-դիք են սա-տա-նայ-ի այ-նո-քիկ ա-մե-նե-քեան , որք ու-րա-ցեալ ըզ պատ-ուճէրս Աս-տու-ծոյ , և Սրբ-բոյ նո-րա , և ըզ հարկ բա-նա-կա-նի մարդ գո-լոյն , մո-լո-րեալ ըզ հետ չա-րին , սը-տա-բար-բառ բե-րա-նով՝ բա-զու-մ՝ չա-րու-թիւնն գոր-ծեն , և բազ-մաց չա-րա-չար վթ-նա-սեն՝ պէ-ս պէ-ս ե-չա-նա կաւ :

Արդ՝ զոն ո-մանք սը-տա-բան զըր-պար-տիչք , որք յա-րու-ցեալ ՚ի դա-տաս-տա-նի՝ զա-րիւն ամ-բիծ պար սա-ճոյն ան-նեն , սուտ ամ-բաս-տա-նու-թեամբ , կամ սուտ վը-կոյ-ե-լով , զա-տա-պար-տեալ խող-խո-ղեն զան-մեղս . ո-րոյ վասն ա-սե Մար-գա-րէն Գա-ւիթ , որ-պէ-ս դե-րե-զ-ման ըաց են կո-կորդք նո-ցա , և լե-ղ-ուճք իւ-րեանց նեն-գա-ճորք ե-ղեն : Ար-դար-և աղ-տե-ղի և վաս-թա-րա-գոյն են բե-րանք նո-ցա քան ըզ զե-րե-զ-մանս ը-ցեալ նե-խեալ և գար-չա-հոտ մե-ուե-լո-տովք : Քան-զի սը-րեալ են ըզ լե-զու-ս իւ-րեանց որ-պէ-ս զօ-ծի (ա-պ) և թոյնք ի-ծից ՚ի ներ-քոյ ըր-թանց նո-ցա , ու-տի և վաս-թա-րա-դոյնք են քան ըզ գա-զանս և քան ըզ թիւ-նա-ճոր սո-ղունս : քան-զի նո-քա սչ ըր-նաճ վը-նա-սեն ըզ հա-մա-սեռս իւ-րեանց , իսկ լե-զ-ուճա-գար և երկ-լե-զու չար զըր-պար-տիչքն այ-նո-քիկ , ան-դո-թք և ա-նա-դո-րոյն վա-րուք իւ-րեանց՝ գի-շա-տեն զե-զ-բայրս իւ-րեանց , և ան-յա-գա-բար ըմ-պեն զա-րիւնս նո-ցա : Առ որս ա-սե Մար-գա-րէն Գա-ւիթ , Յա-րեան ՚ի վե-րայ իմ վը-կոյք մե-ղաց , և սը-տե-ցին ինձ յա-նօ-րե-պո-թեան իւ-րեանց :

Ա-հա այս-պի-սի սուտ վը-կա-յու-թք ըզ Տէրն փա-ռաց ՚ի խանչ հա-նին և ըզ Սուրբ-սըն կո-տո-րե-ցին , և զպլ ազ-գի ազ-գի չա-րու-թիւնս գոր-ծե-ցին՝ որք
ան

ան-դինն , և առ-նեն որք ենն , ար-բա-նեակք և դոր-ծա-
կիրք՝ մա-նա-ւանգ թէ հա-րա-զատ որ-դիք շար բան-
սոր-կու գա-տա-հայ-ին : Առ-տի և ՚ի դարս դարս ըն-
կա-լան իւ-րա-բան-չեւ-որք ըզ-պա-տիժս գոր-ծոց իւ-
րեանց բսա բանի ի-մատա-նոյն Սո-ղո-մո-նի թէ՛ վը-
կայ սու-ա ոչ մը-նաս-ցէ ա-ռանց սրտ-ժոց : և թէ՛ Ար-
փո-րէ խոր-խո-րատ անկ-ցի ՚ի նոյն : և թէ՛ Մուրք
նո-ցա մըտ-ցեն ՚ի սիրտս նո-ցա և ա-ղե-ղուկք նո-ցա
փըշ-բեւ-ցին : և թէ՛ Վե-զու ամ-բա-բըշ-տի կոր-ծա-
նու-մն նո-րա է : Քան-զի ար-ժա-նէ մը-շակն վար-ձոց
իւ-րոյ :

Իսկ ո-մանք՝ են բամ-բա-սողք , որք բամ-բա-սե-
լով՝ ՚ի լաց բառ-նան ըզ բա-րիս այ-լոց : զայն որ ա-սէ՛
Լաճ է ա-նուն բա-րի . բան ըզ գանձս ոսկ-ւոյ և ար-ծա-
թոյ , ո-րոց Սու-ուճած-ա-տեւացս կո-չէ : Մը-բա-զան
Ա-ռա-քեալն Պա-ղոս , և առ այս-պի-սիս ա-սէ Մար-
դա-րէն Ի-ա-ւիթ շամբ ե-զի-ցին շը-թուկք նեն-դա-
ւորք : Արք և պա-պան-ձեւ-ցին յա-ճու-րն դա-տաս-տա-
նի՝ ա-ռա-ջի ա-նա-չառ ա-տե-նին Քրիս-տո-սի :

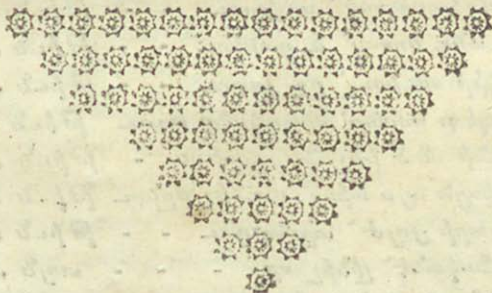
Այս-պէս և այլ ա-մե-նայն կեբայ սը-տա-լե-զուքն
այ-նո-քիկ որք տը-տընձ մամբ , քը-սու-թք , մար-դե-
լոյ-զու-թեամբ , և այլ զա-նա-զան հան-դա-մա-նոք , ա-
պա-կա-նեն զաշ-խարհ , ոչ են ար-ժա-նի կո-չիլ մարդ ,
այլ այ-լմն-դակք , և ա-ղոճի-սուկք փո-քուկք ա-պա-
կա-նիչս այ-գեաց : Առ որս հար-ցա-բա-նեալ Մար-դա-
րէն Ի-ա-ւիթ , ա-սէ զի՛նչ տա-ցի քեզ , կամ զի՛նչ
յա-ւեւը-ցի լե-զու նեն-դա-ւոր : զի՛նչ պար-ծիս ՚ի շա-
րու-թեան քու-մ , զա-նի-րա-ւու-թի խոր-հիս ՚ի լեզ-
ուճի քու-մ : կամ ըն-դէ՛ր որ-պէս զա-ձե-լի սու-ր սը-
րեալ ես ըզ նեն-զու-թիւն : ըզ-մե՛ սի-րէս շա-րու-թի
քան

քան ըջ բա-րու-թիւն և զա-մե-նայն խօ-սըս կոր-ծան-
 ման, և ըջ-լե-զուս նեն-գա-ւորս: Ա-հա առ այս զի՛նչ
 յայսմ վայ-րի՝ ու-նի-ցի ար-դեօք լեզ-ոճա-գարն պա-
 տաս-խա-նեւ: յայտ է թէ՛ ոչ ինչ՝ և ոչ բան մի, մի-
 այն թէ՛ առ-նէ ըր կամն հօրն իւ-րոյ սա-տա-նա-յի:
 Ապա զի՛նչ պա-տիժ՝ այն-սի-սի մա-խա-ցօղ և երկ լե-
 զոնն ու-նի-ցի կը-րեւ, լուր դար-ծեալ Ատա-ուճա-ծա-
 հօրն Դաճ-թի, Ասան այ-տո-րիկ (ա-սւ) Ատա-ուճաժ կոր-
 ծա-նեա-ցէ զ նո-սա իս-պառ, իը-լես-ցէ և հան-ցէ ըջ
 նո-սա յար-կաց իւ-րեանց, և զար-մատս նո-ցա յերկ-
 րէն կեն-դա-նեաց, այս-ինքն՝ ՚ի դըպ-րու-թե-նէ կե-
 նաց և ՚ի ժա-ռան-դու-թե-նէ յերկ-նից ար-քայ-ու-
 թեան: Եճ ա-պա զի՛նչ, Տես-ցեն ար-դարք (ա-սւ) և
 եր-կի-ցեն և ըջ նո-վաւ ծի-ծա-ղեօ-ցին եւ: Եճ ա-պա
 ցոյց այսմ՝ ու-նիսք ա-ռա-ջի ա-չաց մե-րոց, Ա-նա-
 նի-սյ՝ և սա-բի-բայ: Ծեբքն Շու-շա-նայ: և Հե-զա-
 բեւ, և այլ բա-ղա-մք, զոր զի-ասս-ցիս այ-տու հե-սե,
 որք յա-ղագս սը-տու-թեան և նեն-դու-թե-իւ-րեանց՝
 յա-նա-չառ դա-տո-ղու թե-նէ Ա-րար չին ջըն-ջեալ՝
 ան-հե-տա-ցան ՚ի մի-ջոյ, և ի-ջին ՚ի դը-ժոխս՝ ՚ի դասս
 սան-դա-րա-մե-տա-կա-նաց, առ հայրն իւ-րեանց, զի՛
 ուր նա է՝ և պաշ-տօ-նեայք նո-րա ե-ղի-ցին:

Ո՛հ սար-սա փե-լի է հա-տու-ցուճի, և սոս-կա-լի
 պա-տիժ՝ Ո՛ր-դեակ իմ՝ սը-տա-խօ-սիցն, և չա-րա-չար
 յոյժ: Այ՛ս ո-րոյ յի-շեան հա-նա-պազ և զայս պատ-ուճի-
 բանս Ատա-ուճոյ, և ուն-կըն-դիր իը-րա-տու Մար-
 դա-րե-ին Դաւ-թի՝ որ միշտ ՚ի լը-սե-լիս մեր գո-չէ,
 Լը-ուե-ցո՛ ըզ լե-զու քոյ ՚ի չա-րու-թե-նէ, և ըր-
 թու՛նք քոյ մի՛ խօ-սեօ-ցին ըզ նեն-դու-թիւն: Եճ
 այս-պէս դու Ո՛ր-դեակ իմ՝ պար-փա-կեալ պահեան,

զրուպեան, և կառուցաւորեան ըզլեզուքոյ՝ ՚ի սըտոյ,
 ՚ի նենգութեան, ՚ի խաբէութեան, ՚ի բամբակ
 բաւսնաց, ՚ի բըտութեան, և յայլ ամենայն այս
 սիւսեաց բանից: Եւ այս ոչ թէ շատ նեղ լեզու
 քով միայն, այլ և ոչ բըտու ցանկաստիս ունկըն
 մատուցանել ՚ի լըսել, ըստ բանի ի մատուցոյն Մի
 բաբայ՝ Խնդրապահ թոյ, զի մի՛ լընճի ցես լեզու
 բամբակոյն: Սու լըր հանգոյն Մարգարէին
 Գաւթի որ ասէ, Արխոստեր զազա զընկէրէ իւրմէ՝
 ըզնա բացէ ՚ի բաց հալածի:

Սու լըր որ դեակ իմ ճըմարտիս և ուղիզ լեզու
 ունա քով առ ամեն սեան, զի ճըմարտաստըն
 Աստուծոյ գրդեալ ՚ի բեզ մաքուր և Սուրբ տեղի
 գլխաւ անաւորացէ, և հեղճէ ՚ի բեզ ըզ շարհա
 գիտութեան ճըմարտութե և հանձարոյ, Գան
 զի և ՚ի սոյն իսկ յորդորէ ըզմեզ Առաքեալն Առդոս
 ասեալ, ՚ի բաց եղեալ զամենայն սըտութիւն
 խոստեցաւք ըզ ճըմարտութիւն իւրաքանչիւր
 ընկէրի իւրում զի եմք միմեանց անգաւթ:

Յետ արդէլման գործոց չա	- -	րեաց օ
զորքս Աստուծո՞՞ օրինադ	- օ	րեաց օ
կապանքս եդ՝ վատթար լեզ	-	ո՛հաց օ
և չարաչար՝ բամբասա	- - -	նաց :
Մի՛ վրկայեր՝ ինչ սուտ ա	- - -	սաց օ
մի՛ օտարաց՝ մի՛ քոյ եզ	- - -	բարց օ
և մի՛ ո՛ր և՛ իցէ մարդ	- - -	կանց օ
քանզէ եզբայրք՝ էք դուք մի	-	մեանց օ
Ուստի պարտիմք ըստ մեր կա	-	րեաց օ
զ լեզուս սաստել բամբասա	-	նաց օ
ի նենգութեանց՝ յատելու	-	թեանց օ
ի սպառանաց՝ և քրտու	- -	թեանց :
Սյլ և ՚ի սուտ՝ վրկայու	-	թեանց օ
և չարագոյն՝ զբրպարտու	-	թեանց օ
և ՚ի պէսպէս՝ խարդախու	-	թեանց օ
դժոխայնոց՝ գործակցու	-	թեանց :
Ե՛ւ որք վարժեալ են սրտու	-	թեանց օ
ոչ են նոքայ՝ ՚ի շարս մարդ	- -	կանց օ
զորքս հերքել յընկերու	- -	թեանց օ
հարկէ՛ յաղագս՝ մեր բարու	-	թեանց :
Զի բարք նոցայ՝ և բընու	- -	թիւն օ
կամ հասարակ՝ սովորու	- օ	թիւն օ
եռանդ նոցայ՝ և ցանկու	- -	թիւն օ
է կիր առնուլ ըզ չարու	- - -	թիւն օ
Թեպէտ ոմանց՝ մարդկանց ստու	-	թիւն օ
չընի մեծ ինչ՝ ներգործու	-	թիւն օ
սակայն այս ախտ՝ առնել բընու	-	թիւն օ
է կարի յոյժ՝ տըմարդու	- -	թիւն :
Բա՛ւականէ՛ լինիլ սը	- - -	տոյն օ
ոչ ճրրմարիտ՝ և հաստա	- օ	սոււն օ

այնէ ընդդէմ՝ մեր Աստու	• • •	ծոյն օ
չասել ըզ չարն՝ փոխան բար	• • •	Շոյն ։
Կան և ոմանք՝ չար սրտա	• • •	բան օ
որք ՚ի սրբոտ՝ վնասել ցան	• • •	կան օ
ասեն ըզ սուտն՝ ճուռմա	• • •	բան օ
որոց բաղումք՝ միշտ հաճա	• • •	տան ։
Քոյ առաջի՝ պարտեզ բա	• • •	նան օ
խորև զօգուտ ըն քոյ ցան	• • •	կան օ
և զանազան՝ խորհուրդս	• • •	տան օ
որպէս բարի՝ խորհրս դա	• • •	կան ։
Սահայն սուտէ՝ բոլորն	• • •	այն օ
զի ՚ի ներքուստ՝ վեհրս բա	• • •	նան օ
անգ արկանել ըզ քեզ ցան	• • •	կան օ
վասրն շահուց՝ իւր սուտ	• • •	րեան ։
Այլ մի տեսակ՝ հանդոյն սա	• • •	րոյն օ
քոյ առաջի՝ մինչ զան դր	• • •	դան օ
նրման օժի՝ աստ անդ սո	• • •	դան օ
մինչև խորհուրդ՝ քոյ գողա	• • •	նան ։
Առ քեզ պատենն՝ զայլոցն	• • •	բան օ
ից թէ ամբողջ՝ այլ զանա	• • •	դան օ
զայն որ մրտայ՝ քոյ անորժ	• • •	ման օ
և կամ օգուտ իւր շահեց	• • •	ման ։
Անչարի մընան՝ յայն աստի	• • •	ճան օ
մինչ լըրացի՝ այն զոր ցան	• • •	կան օ
յայն ժամ չունին՝ ինչ համար	• • •	ման օ
ոչ քեզ և ոչ՝ քոյսրն հա	• • •	մայն ։
Սքոյ բակոխ՝ միտքանու	• • •	թեան օ
և քայ քայիչ ընամանեաց	• • •	տան օ
հայրն որդոյն՝ առնեն խո	• • •	տան օ
և որդին հօրն անպի	• • •	տան ։

Չունին սորայ՝ լեզուճաղրն	- - -	սանձ օ
և ոչ սրտոիդ՝ մարութ ինչ	- - -	գանձ օ
այլ վայրահայ՝ և օրնա	- - -	պանձ օ
աշխարհ աճեր՝ և մարդա	- - -	խանձ օ
Ե ւ այլ բազում՝ տեսակ տե	- - -	սակ օ
չարալեզու՝ և համար	- - -	ձակ օ
կենդանիք ինչ՝ մարդատե	- - -	սակ օ
գոն յաշխարհի՝ ընդ մարդ խառ	- - -	նակ օ
Ո րոց բարուց՝ մի մի ա	- - -	սեւ օ
ուչ գոյ մեզ ժամ՝ ողջոյն սյառ	- - -	մեւ օ
այլ այժմ՝ գրոջին տաղութ ար	- - -	գեւ օ
թերին յայլում՝ ժամու կար	- - -	գեւ օ
Լ հա քաղցրիկ՝ մանուկ համ	- - -	բակ օ
գաս հասանիլ՝ ի չափ հա	- - -	սակ օ
ժամեք բեզ այժմ՝ զի համար	- - -	ձակ օ
մրոցես յաշխարհս՝ այն անս	- - -	ռակ օ
Ո ւստի սյաբան՝ դատտիա	- - -	բակ օ
ազգ ազգ մարդկանց՝ վարք և ա	- - -	ռակ օ
որք կան բարւոյն՝ միշտ հակա	- - -	ռակ օ
ժտու բեզ տիպ՝ և օրի	- - -	նակ օ
Ս օքօք ըս բեզ՝ կան սալա	- - -	բեալ օ
կանց միշտ չարեաց՝ ըն հեռա	- - -	ցեալ օ
իսկ առ բարին՝ միտերմա	- - -	ցեալ օ
մընաս խաղաղ՝ յանդորրոս	- - -	ցեալ օ
Ս ատանային՝ սուտըն թո	- - -	ղեալ օ
ուղիղն՝ ի բեզ սեպհակա	- - -	նեալ օ
թե և վրտանդ՝ մահու հա	- - -	սեալ օ
բընաւ զուղիղն՝ չառնես թիւ	- - -	բեալ օ
Լ ապիսնանց՝ ըն հետե	- - -	եալ օ
որք ճըշմարտիւ՝ կեանքս վա	- - -	բեալ օ

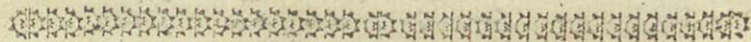
'ի Ստուծոյ՝ քոյ սիրե - - - ցեալ 6
 մեզ վրկայեաց՝ բանքն օրհ - - - նեալ 6
Այսքան առ այս՝ բաճ արա - - - բեալ 6
 Չբ ինչ՝ 'ի սէր՝ քոյ առա - - - - - ցեալ 6
 Ստուծածայնոց՝ բանից քա - - - դեալ 6
 տուճաք քեզ փռեւծ խրատու կար գեալ 6
Այլ ոյժ մ' առտեւն՝ գահարա - - - նեալ 6
 լա Տերն փառաց՝ զՍտուծած օրհնեալ 6
 սր միշտ ըզ մեզ՝ նախախնան - - - մեալ 6
 և փրկիութեան՝ օրհնո շնոր - - - հեալ 6
Խրնդրեմք՝ 'իքեւն՝ ըստեղծող օրհ - - - նեալ 6
 տուր մեզ զիմանտ՝ և սիրտ մաք բեալ 6
 և լեզու՛ի մեր՝ բան ճրչմար - - - տեալ 6
 առաքինի՛ վարուք պրճ - - - նեալ 6
Գուռցե այնու՛ արժանա - - - - - ցեալ 6
 գերանաճէտ՝ բարբառ լուճ - - - - - եալ 6
 եկայք գուք հօր՝ իմոյ օրհ - - - նեալ 6
 ժառանգ փառաց՝ ըն պատրան - - - տեալ 6

Ա	տա	րա	կա	շի	նու	Թիւն
ա	աւն	պե	լա	բա	նու	Թիւն
Բա	ւա	կա	նա	ցու	ցա	նեմ
բբ	նա	կե	ցու	ցա	նի	ցեմ
Գա	ւա	աւ	պե	տա	կա	նաց
գե	ղեց	կա	ցու	ցա	նե	լու
Գրթ	պա	տե	ցու	ցա	նո	ղաց
գրթ	ոնա	րա	ցու	ցա	նե	լու
Ե	պիս	կո	պո	սա	պե	տաց
երկ	բայ	ա	ցու	ցա	նո	ղաց
Զար	հու	րե	ցու	ցա	նո	ղաց
զու	զա	հա	ւա	սա	րա	պեա
Ըն	դար	ծա	կե	ցու	ցա	նեմ
ըն	կըղ	մե	ցու	ցա	նե	լու
Թե	րա	կա	տար	րա	նա	լու
Թու	ա	բա	նա	կա	նա	գետ
Ժան	դա	ցու	ցա	նո	ղա	կան
Ժո	ղա	վըր	դա	պե	տու	Թիւն
Ի	մանտ	նա	ցու	ցա	նո	ղաց
ի	րա	ւա	ցու	ցա	նո	ղաց
Լայ	նա	ցու	ցա	նո	ղա	կան
լա	րա	խա	ղա	ցո	ղա	կան
Խե	լա	մը	տե	ցու	ցա	նեմ
խու	ժա	դու	ժա	կա	նու	Թիւն
Ծան	րա	ցու	ցա	նո	ղա	կան
Ճի	րա	նազ	դեա	տա	ւո	րաց
Կազ	դու	րա	ցու	ցա	նո	ղաց
կեն	դա	նա	ցու	ցա	նե	լու

Հա	մա	պա	տա	խա	նու	Թիւն
հա	մա	ռօ	տա	բա	նու	Թիւն
Չանձ	բա	ցու	ցա	նո	դու	Թիւն
ձեռ	նա	տեղ	ծա	կա	նու	Թիւն
Պար	բա	բա	գար	դա	կա	նաց
զօ	դե	ցու	ցա	նո	դա	կան
Ճա	խա	բա	կա	գոր	ծու	Թիւն
ճա	նա	պար	հոր	դա	ցու	Թիւն
Սայ	բա	բա	դա	բա	կա	նաց
մա	տա	կա	բա	բա	պե	տաց
Յոր	դո	րե	ցու	ցա	նո	դաց
յօ	ծա	րե	ցու	ցա	նե	լով
Կա	խա	սար	կա	ւա	գու	Թիւն
նը	կըր	տե	ցու	ցա	նե	լով
Շա	բա	Թա	ցու	ցա	նե	լոց
շե	դե	ցու	ցա	նո	դու	Թիւն
Ող	ջա	խո	հա	կա	նու	Թիւն
ու	նայ	նա	ցու	ցա	նե	լով
Չո	րեք	տա	սան	եր	րոր	դե
չո	րոր	դա	պե	տա	կա	նաց
Պա	պան	ձե	ցու	ցա	նո	դաց
պա	տաս	խա	նա	տը	ւո	դաց
ջե	ռա	ցու	դա	նո	դա	կան
ջեր	մե	ռան	դա	կա	նա	պես
Ռազ	մա	սի	բա	կա	նու	Թիւն
ռամ	կա	բա	բոյ	ա	կա	նաց
Սան	դա	բա	մե	տա	կա	նաց
սոս	կա	ցու	ցա	նո	դա	կան
Վայ	եղ	չա	ցու	ցա	նո	դաց
վատ	Թա	բոր	ցու	ցա	նո	դաց

Տազ	նա	պե	ցու	ցա	նո	զաց
տա	ռա	պե	ցու	ցա	նե	լով
Բա	բու	նա	պե	տա	կա	նաց
բո	պե	ա	ցու	ցա	կա	նօք
Յա	մա	բե	ցու	ցա	նո	զաց
շա	տե	ցու	ցա	նո	զա	կան
Ինչ	ան	դա	ցու	ցա	նո	զաց
Կե	ծում	նա	կա	նա	ցե	ԼԾ
Պայ	լա	տա	կե	ցու	ցա	նեմ
վե	տայ	ա	ցու	ցա	նե	լով
Քա	հա	նայ	ա	դոր	ծու	Թիւն
ԲԸ	լիս	տո	տա	դա	ւա	նից
Սգ	տա	կա	րա	գու	նո	զաց
Յ	րե	նա	ւո	րա	գու	նից

Այսօր եղև մեզ կատա - - - բուժն
 եօթ նախնկեան բառից լը - - - բուժն
 յարոյ մինչ զսատ՝ առեր զու - - - տուժն
 արտաբերանն ուղիղ կըս - - - Թուժն
 Քի նախ աւար՝ զծերս տա - - - ուից
 ապա հեզուժն՝ նոցին ծայ - - - նից
 ծայնաւորաց՝ ընդ բաղանայ - - - նից
 որքան հնար՝ եղև շա - - - նից
 Յետ այնորիկ՝ խօսմարս վան - - - կից
 նշանաւոր՝ Ը աննըշա - - - նից
 մաներ յապա՝ խորանս բա - - - ուից
 ետուր յաւարտ՝ նոցին շա - - - ըից

Այսուհետև մնայ մի այն օ
 տակաւ վարժիլ քաջ ընթերց . . . ման օ
 և հասկանալ բառքն հա մայն օ
 որով գիտել բանից սահ ման օ
 Բանզե որքան սորօք վար ժիս օ
 և օր աւուր՝ յառաջ շար ժիս օ
 և 'ի ջանից՝ ոչ դարա թիս օ
 այնքան լուսով՝ պայծառ փայ . . . լիս օ
Օր չիք սյծ մ ինչ՝ քեզ արգել . . . ման օ
 կամ խախտուծին ընթերց . . . ման օ
 քանզի ըստ քոյ՝ բարուք հեզ . . . ման օ
 կարես կարգալ՝ գիրս ամե . . . նայն օ
Օրինակ մի՛ առայս քեզ տամ օ
 վասն ուղիղ՝ քոյ հասկաց . . . ման օ
 Թէ՛ նւր էիր՝ գու ըզկրզ բան օ
 Եւ Թէ՛ նւրես՝ յայտնիկ վայր . . . կեան օ
Լեառն մի մեծ՝ բարձրատի . . . ջան օ
 կամ ըզմասին՝ արարա տեան օ
 վեր ելանել՝ եթէ ցան կան օ
 բազում ճգուհիք՝ պիտոյա . . . նան օ
Լայց որք յօժար՝ սրտիւ՛ ցան . . . կան օ
 բոլոր ձգուհիք՝ առնեն խո . . . սան օ
 արիւնթք վեր՝ ընթա նան օ
 մինչ ժամանեն՝ գագաթ լե . . . բան օ
Անտի բլուրք՝ և դաշտք հա . . . մայն օ
 քաղաք և գիւղք՝ ամէն կող . . . ման օ
 այգիք և տունկ՝ և թուաք ծաղ . . . կան օ
 նոքա տեպէն՝ ակն յանդի . . . ման օ
Հօրք անասնոց՝ և խումբ խա . . . շանց օ
 և բառանջիւն՝ արի ե զանց օ

այծք և ոչխարք՝ ընդ անտեղ դառանց օ
 և բեռնակիրք՝ ներքոյ բեր - - - ռանց օ
Իսկի քաղցրածայն՝ սղութեաց բղի - մանց օ
 գնառք գետոց՝ անկեալ լե - - - րանց օ
 լեճք և ծովակ՝ Լցեալ ձր - - - կանց օ
 վայելուջ տես՝ գիտնոց ա - - - րանց օ
Եւ այլ բազում՝ ծիրք բընու - թեան օ
 մի քան ըզմի՝ զոճարձու - - - թեան օ
 որք յըստորտ՝ լերանքս - - - կան օ
 ակումբ առեալ՝ զքէ շր - - - ջան օ
Որոց աչօք՝ հայել մի - - - այն օ
 չէ բաճական՝ կարօտ բնու - - - թեան օ
 զի զգայութիւնք՝ մեր բընա - - - կան օ
 յակումս ունի՝ յիւր ենթա - - - կայն օ
Արդ օրինակ՝ բարձր լե - - - րան օ
 յոր ելաներն՝ դժուարա - - - նան օ
 է ընթեռնուլն՝ Այբ բենա - - - կան օ
 դժուարաճեմ՝ վասն ման - - - կան օ
Իայց մինչ ջանիւք՝ բազմառան - դեան օ
 բողոր բառից՝ աճարտըն - - - տան օ
 և հասանին՝ սյամ՝ ասաի - - - ծան օ
 հասեալ իսկ են՝ դազաթ լե - - - րան օ
Հային անտի՝ թարց արգել - - - ման օ
 խումբըս գրեանց՝ որք սկոտեալ - կան օ
 հեղինակաց՝ իմասունոց - - - րան օ
 և ՚ի Սրբոց՝ վսեմ մա - - - տեան օ
Որք ՚ի հօգուցն՝ Սրբոց բղի - - - ման օ
 առեալ շնորհ՝ ըս զանա - - - զան օ
 ըստ իւրաքանչիւր՝ բնութեան բեր ման օ
 անըստերիւք՝ իրատ մեզ - - - տան օ
Ոմանց

Կի-ցեմ՝ ըզ խոր-հորդս ա-մե-նայն, և զա-մե-նայն զի-
 տու-թիւն. և ե-թէ ու-նի-ցիմ զա-մե-նայն հա-ւատոյ
 մին-չև ըլ լե-րինս փո-խ-ի-ե-լոյ, և ե-թէ ջամ-բի-ցեմ
 զա-մե-նայն ինչս իմ աղ-քա-տաց, և մատ-նի-ցեմ ըզ
 մար-մին-իմ յայ-րուսն. և ըզ Սէր ոչ ու-նի-ցիմ, ոչ
 ինչ եմ, և ոչ ինչ օգ-տիմ, և թէ ե-ղէ ես իբ-րև ըզ
 սը-ղենձ որ հըն-չէ, կամ իբ-րև ըզ ծընծ-դայս որ զօ-
 ղան ջէ: Սո-րին վասն իր-ղեակ իմ, պար-տիմք ա-մե-
 նայն ջա-նիք մե-րուք ըզ հետ լի-նիլ ըզ մի-մեանս
 սի-րե-լոյ, որե գե-րա-գոյն նիւ-թ ա-ռա-քի-նու թէց,
 և գը-լուխ նո-ցին ա-մե-նից. ըստ մե-ծին Առ-դո-ակ
 որ ա-սէ: Բայց արդ-մը նան հա-ւատ, Յոյս, Սէր, և
 մեծ քան ըզ սո-սայ՝ Սէրէ՛: Վասն որոյ ըզ կը-նի
 սի-րե-լոյ զՍառ-ուճ, պար-տիմք սի-րել ըզ մի-մեանս
 ճը-մար-տա-գոյն և կո-տա-րեսլ սի-րուլ, ըստ սյնմ
 կեր-պի զոր օ-րի-նաղ-րեաց Սառ-ուճ: Սի-րես զե՛ս
 զըն-կերն քոյ իբ-րև զանձն քոյ, և թէ որ ի-ցե ե-
 զա-նակ սի-րե-լոյ զըն-կերն իբ-րև զանձն, ա-հա-ւա-
 սիկ փըզ կիչն մեր ու-սու-ցա-նէ, թէ զոր ինչ մի-
 ան զամ կա-միք թէ ա-րաս զեն ձեզ մար-դիկ, սյն-պէս
 ա-րա-րե՛ք և դուք նո-ցա: Ա-հա կերոյ ըզ մի-մեանս
 սի-րե-լոյ, և բար-բառ իա-ղա-ղաբար որ լնդ արե-
 զերս սրի-ռեալ, ըզ մի հա-մա-կը-ռու-թիւն ի մար-
 դիկս սահ-մանեալ, ՚ի յան-զոր-բու պա-հեալ նա-
 իա-խը-նա-մէ: Աւս-տի բնց դու ըլ լո-սե վս քոյ որ-
 ղեանկ իմ, և ըզ սիրտ, առ Սառ-ուճ ծայ-ին պատ-
 ոճի-րանս, և ջերմ սի-րուլ սի-լեան զըն-կերս քոյ, սյ-
 սինքն նախ զըն-տա-նիս քոյ, և զեղ-բայրս որք ա-ռա-
 ճել մեր-ձա-ճորք են քեզ, և ա-ռա-ւել մեր-ձա-ճորք
 մեր են ազգ մեր, թէ ազ-գա՛ւ, և թէ հա-ւա-տով, վս
 որոյ

ուրոյ ազգ մեր են ըն-տա-նիք և եղ-բայքք մեր, զոր
 պար-տիմք սի-րել նա-խա-պե-տա-բար, և զա-մե-նայն
 օգ-նու-թիւն, կա-րեկ ցու-թիւն, և մը-խի-թա-րու-
 թիւն որ 'ի մէջ կա-րե-լի լի-նի ցի, 'տախ առ-նել պար-
 տիմք աղ-զի մե-րոյ, և ա-պա այ լոց հա-մա-սե-ռից
 մե-րոց. Վասն ուրոյ և դու Մը-դեակի իմ զա-մե-նայն
 բա-րու-թիւն զոր մի-ան-գամ կա-մի-ցիս առ-նել աղ-
 զի մարդ-կան, հո-գաս ջիր իը-նա-մով՝ առ-նել աղ-
 զի քոյ, ո՛ր և իցե, ե-թէ թը-նա-մի և սի-ցե քեզ.
 քան-զի ոչ է ար-ժան յա-ղազս ո՛ր և ի-ցե պատ-ճա-
 ռաց՝ ան-տես առ-նել լով զազ-գա-կիցս, և իը-նամ ա-
 ծել այ-լոց սզ գաց, ըստ Մը-բա-ղան Առա-քե-լոյն
 Պո-ղո-սի, թէ՛ Որ ըն-տա-նեաց և ազ-գա-կա-նաց ի-
 րոց իը նամ ոչ տար-ցի, 'ի հա-ւա-տոցն ու-րա-ցեանէ :

Ա-հա՛ այ-սու ա-մե-նա-կա-տար սի-րով՝ գե-րա-
 հըռ-չակ և փա-ռա-ւոր նախ-նիք մեր հեղ-ու-նի ըզ
 պատ-ուճա-կան զա-րիւնս ի-րեանց, յա-ղազս փըր-կու-
 թեան և ա-զա-տու-թեան աղ-զի և աշ-խար-հի մե-րոյ,
 յայնմ ժա-մա-նա-կի՝ յորում ե-ռանդ ազ-գա-սի-րու-
 թեան իը-րե ըզ մա-տա-նի և մա-նեակ ոս-կեայ կը
 բեր իւ-րա-քան չիւ-րոք 'ի ձեռս և 'ի լանջս իւր, ո-րով
 և իը-րա-խու-սեալք Մա-ու-ուճա՛ որ տե-սա-նե-լով ըզ
 ջեր-մե-ռանդ. Մէր նո-ցա, յա-մե-նայն ի-րո-ղու-թիւ
 պահ-պանէր և նա-խախ-նա-մեր զը թու-թեանն ի-
 րով, և զօ-րա-ցու-ցանէր ըզ նո-սա ընդ-դէմ ա-մե-
 նայն թը-նա-մեաց, ո-րովք յա-մե-նայն ու-րեք յաղ-
 թա կան զը-դեալ փա-ռա-ւորե-ին Մա-ու-ու-ճոյ և 'ի
 մարդ-կանէ : Ուրոց ա-ռա-քի-նա-կան կեն ցազ և ա-րի-
 ա-կան հան-դէս, յի-շա-տա-կել բա-րե-բա-նու-թեանք
 'ի դա-րու-ց դարս ան խա-փան սր-շա-ւե և ին-չ-է-անք

ըստ բարի գործոց իւրեանց բռնութիւնն հոգիւն
ցեալ զանբոսացառ փառս վայելեն:

Ապոյ աւանդ որդեակ իմ, յորժամ ատեն լու
թեանն աստ եմուտ յաշխարհ մեր, ըսկըսան մար
դիկ չարակնել թընտամանայ միմեանց, հալածել
և ըսպանանել ըս միմեանս, քանդեալ աւետեան
յաւաւրի աւանուլ և գերել ըս կողոճածս և ըս ժո
ղովուրդս իրեբայց և բազում ոճիրս և եղեռնա
գործութիւնս գործել այր ընդ եղբոր իւրում:
Աւատի ըստ բանի Տեառն թե՛ Ամենայն թագա
ւորութիւն բաժանեալ յանձն աւետի, և տուն
բաժանեալ յանձն կործանի, աւետեալ կործա
նեցաք, կորուսաք ըս թագաւորութիւն և զաշ
խարհ մեր, ըստբակ եղեալ աւետի նաց՝ և ան միտ
ազգաց, որք անխընայ ՚ի սուր սուսերի մաշեալ,
դեբեալ, ջիր և ցան աքաբեալ ըս մեզ, և զաշ
խարհս մեր վեր ՚ի վայր տանալեալ թողն աւետ
բակ և ամայի: Եւ իսկ ազագաւ այս ամենայն չա
րիք եկն ՚ի վերայ մեր Արդեակ իմ, այնու ազա
գաւ՝ զի մեք ՚ի բաց կացաք սիրելոյ զԱստուծո՛ւ,
և զանկերն. Վասն որոյ Աստուծո՛ւ ևս ՚ի բաց մեր
ժեաց ըս մեզ ՚ի սիրոյ՝ ՚ի պահպանելոյ, և անմը
տիւ ազգաւ ըս կըծեցոյց ըս մեզ, և եթող ըս մեզ
լքեալս, լուծեալս, և ձաշեալս ՚ի գերութիւն:
Իսկ ազան այնքիկ որ ՚ի ժամանակի զօրաւոր
տեբութեան և պայծառութեան մերոյս հայոց,
է ին փանաքի իմն և աննըշան, նոքա փայլն այժմ
իշխանութեանք, յազագաւ ազգասիրութեան
իւրեանց, և գիտութեան իմաստութեան, որով
փառաւորին յամենեցունց՝ իսկ մեք ոչ միայն
զոր

գոր ունեւորքն կոբուսաք, այլ և այնքան թըմբեալ
 և մածեալ եմք դրուեհկու-թիք, մինչ զի և ոչ անգամ
 մի 'ի նախանձ շարժիմք նոյնն գործոց, և ոչ զու
 նեմց հայիմք և ուշադիր լինիմք 'ի քրննեւ և 'ի զի
 տեւ թէ արդեօք ո'րով միջոցաւ ըստացան նոքա
 զայնքան փառք, և մեք կոբուսաք, զի և մեք ըստ նո
 ջին օրինակի գուճ գործեսցուք առնել. բայց սա
 կայն զիտացիր դու նոքեակ իմ, զի ըստոյն փա
 ռաւորութիւն այլոց ազգաց զոր տեսանես, որ
 վայլին իբրև զարեգակն յաշխարհի, զայս ամե
 նայն բըրիի իբրև ծընունդ իմաստութեան, և
 ազգասիրութեան, իսկ մեք ոչ ունեւորվ մինն և ոչ
 միւսըն, կուբու-թեամբ մըտաց ըմբռնեալ 'ի խա
 ռարի խարխափիմք, և տակաւին զեւ ի յացն տը
 կարանամք գըդանել, և որ յառաջ քան զամե
 նայն ազգ. և ազինք բարձրագըլուխ պարծեաք,
 այժմ յեռնեալ և անարգ գըդանիմք ամեմից ազ
 գաց, յազագըս անհըրահանդ գոլոյն մերոյ, մինչ
 զի մոռացեալ եմք, ամեմնին թէ ոյք էաք մեք,
 և ո'րում պատիճանի, իսկ այժմ զի'նչ եմք. բայց դու
 Արգեակ իմ զայս ամեմնայն լաւապես և զիտասցիս
 պատհետե, էթէ այսու բարեջան աշխատու
 թեամբ քով զարգացիս յուսմունս, և ընթերցցիս
 զամեմնայն պատմութունս ազգի մերոյ, յայնժամ
 ակնյանդիման տեսցես և ծանիցիս, նախ ըդ ծա
 գումն ազգի մերոյ յազնոճական տոհմէ Յարեթայ
 Անգրան կանն Աճյի: Ապա ըլ բարբառոյ մերոյ
 որն նախկին և նայն իսկ լեզու նախաստեւ ժամայն
 Ագամայ, որով ընդ Աստուծոյ ի օտակ դեր, որ
 անխառն մեմայ 'ի հայաստան' և կայ մինչև յայսօր,
 հա

Հա-րու-տոտ և ճոխ քան զա-մե-նայն ազ-գաց , թէ և մե-ք
 վասն ազ-գի-տու-թեան մե-րոյ ան-գի-տա-նամք : Եւ
 ա-պա ծա-նի-ցիս և զայլ ա-մե-նայն շը-քե-ղու-թիւն
 և փառս աշ-խար-հի մե-րոյ , զոր սչէ այժ-մոյս եր-կա-րել
 Եւ յայն-ժամ գի-տաս-ցիս թէ որ-պի-սի Հա-րու-տոտ է-
 սք և փա-ռա-ւոր 'ի նախ-նու-մն , և այժմ յո-րում աչ-
 քա-տու-թեան և ան-զար-դու-թե-ք ըմ-բըռ-նեալ կամք ,
 յա-ղազս ան-սի-րու-թեան մե-րոյ և ա-սե-լու-թեան ,
 որ բու-նեալէ 'ի մեզ , և եր-կար սո-վո-րու-թեամբ՝ ե-
 ղեալ է բը-նու-թիւն , որ և վատ-թա-րա-դոյն է քան
 զա-մե-նայն մեզս , և սչ ինչ ընդ Հատ քան զըս-պա-
 նու-թիւն , ըստ Ար-քոյն Յո-հան-նու-Ա-ռա-քե-լոյն
 թէ՛ Ար-ա-տէ զեղ-բայր իւր՝ մար-դա-ըս-պա-նէ : Եւ
 կամ ըստ ի-մաստ-նոյն Սի-րա-բայ , Ար-հե-ղու զա-րիւն՝
 և որ-պի-տոտ թէ՛ եղ-բարք են : Բայց ա-սեմ Ար-դեակ իմ ,
 այն-չափ գե-րա-զանց ա-ռա-քի-նու-թիւն է եղ-բայր
 սի-րու-թիւն , մինչ ըստ Ար-քոյն Յո-հան-նու , ծած-
 կէ զգ բազ-մու-թիւն մե-ղաց , որ-պէս նախա-մար-դա-
 թե-ին Սու-սե-սի , սչ մք-այն զօ-րէնս իւր Աստ-ու-ած՝
 իսա-փա-նե-լով , այն՝ որ նախա-պէս օ-րի-նա-ղը-րեալ
 էր թէ՛ Ար-հե-ղու զա-րիւն մար-դոյ , փո-խա-նակ ա-
 րեան նո-րայ Հեղ-ցի զա-րիւն նո-րայ , ըզ-յան-ցանս նո-
 րայ ե-թող՝ որ ըս-պա-նեանց զե-ղիպ-տա-ցին , Այլ և
 յա-ղազս ազ-գա-սի-րու-թեան նո-րայ՝ կո-չեաց ըզ-նա՛ի
 մե-ծա-դոյն պա-տիւնս , և 'ի ձե-ռն նո-րայ մե-ծա-մե-ծ
 ըս-քան-չե-լիս ա-րար , և ան-բաճ մե-ծա-գոր-ծու-թիւն
 կա-տա-րեսց , և ակն յան-դի-ման իս-սե-ցեալ ընդ նը-
 մա-բա-զում ան դամ , ո-րով և կո-չե-ցա՛ւ Սու-սե-ս
 Աստ-ու-ածա-նա-խօս , և այլն :

Տե-տե՛ք որ-դեակ իմ , թէ որ-պէս գե-րա-զանց Ա-

առաքի նաւ-թիւն է եղբայր-սիրութիւն՝ կամ ազ-
 գասիրութիւն, և օգտակար մարդկայինն ազգի, Ար-
 քի լի Աստուծոյ, և հաճելի ամեն նայն մարդկանց և
 Փոյթ կալ շէր ուրբմն և դու զամենայն ՚ի կեանս քոյ,
 առնել և ուսուցանել ամենինց եղբարք քոց՝ զայս
 դերագոյն Առաքի նաւ-թիւն: Թէ պէտք բազում
 տեսակ Առաքի նաւ-թիւնք գոն, սահայն ամենեւեւ
 հարկաւոր, և ամենեւեւ պիտանացուն մեզ բանա-
 կանացս՝ այս է, ուստի առ ՚ի ամենեւեւ բացալստ
 հասկացման քոյ, յարակցեմ համարութիւն
 ինչ, թարգմանեալ յԱնգլիացւոց, որ է Առա-
 քի նաւ-թիւն Սահման, որով ակնբռն ծանփցես,
 սահման և գործ ամենաքի նաւ-թիւն, և հետեւ ամեն
 պարտականութիւն քոյ առ Աստուծոց, առ ազգ,
 և առ բոլանդակ համարս քոյ, և պնդես լա-
 րերով զկեանս քո, հաճոյ ասցիս Աստուծոյ Ա-
 րարչին ամենայն Արարածոց:

Թարգմանեալ յԱնգլիացւոց:

Առաքի նաւ-թիւն սահմանք:

Օհնչէ Առաքի նաւ-թիւն: Ի՛ առնել զբարիօ
 գրացոյ: Կարեմ զայլ ինչ Առաքի նաւ-թիւն անուա-
 նել բայց յայնմանէ՝ որ արտադրէ զբարի: Օհրօրինակ
 ես եմ կարօտաւոր՝ դու առատասիրտ, ես եմ ՚ի վրան-
 դի՝ դու ազատես զիս, ես եղէ պատրեցեալ՝ դու ասես
 ինձ զճշմարտոն, աշխարհ զանցառնէ զիս՝ դու մատա-
 կա

կարարեալ միմիջարեա , ետագէտեմ՝ դու իրատես և
ուսուցանես . վասն այսորիկ ոչ բնաւ երկմտեցայց կո-
չել զքեզ Առաքինի :

Ուր թողցուք ուրեմն Կարգինալական և Աճա-
բանական Առաքինութիւնքն :

Օտմանս ՚ի նոցանէ թարց անյարմարութե իրիք՝
թողցուք մնալ ՚ի Տեղիսն՝ ուր հնարեցան : Քանզի
զի՛նչ օգուտէ ինձ՝ եթէ դու բարեխառնես . Այն
բարեխառնութիւնն է բարի՝ վասն ողջութեան քո ,
վարիս դու այնու՝ և լաւապէս կեաս . ուստի և ես շնոր
հաւորհաւորեմ զքեզ ՚ի նոյն : Ունիս նաև դուցէ հա-
ւատ և յոյս , մառաւորեմ զքեզ և ևս առաւել , քան-
զի հաճոյսացիս այնու Արարչին քո : Աճաբանական
Առաքինութիւնք քո՝ են Չիլք և Շնորհք երկնային :
Կարգինալական Առաքինութիւնք քո՝ են գերագոյն
ունակութիւնք ՚ի քեզ՝ առ յատկական օգուտս վարուց
անձնաւորութեան քո . բայց և ոչ մի ՚ի նոցանէ են ա-
ռաքինութիւնք առ դրացիս քո : Արք խոհեմք առնեն
բարիս ինքեանց և եթ , ճշմարիտ առաքինք վասն ազգի
մարդկան :

Պարտիւք ուրեմն ընդունիլ միայն զսոյնայիսի ա-
ռաքինութիւք որք սխտանի են և օգտաւէս առ դրացիս :

Որպէս կարեմք՝ ընդունիլ զայլս : Ապրիւք և
կեամք ՚ի միաբանութեան , և ոչ ինչ կարէ համարեցեալ
լինիլ ստուգապէս բարի ՚ի մեզ , բայց զայն՝ որ է առ օ-
գուտս միաբանութեան :

Այր ոմն ճգնաւոր կամ միայնակեաց , դուցէ լինիցի
լուրջ և երկիւղած , զգենուցու զբուրձ , և իցէ թէ լի-
նիցի և Սուրբ մի , սահայն ես ոչ կոչեցից երբէք զնա
առաքինի՛ մինչ չև գործեալ իցէ նորա գործ իմն առաքի-
նու

Նութեան բարերարական՝ վասն ազգի մարդկան , ցոր-
չափ մոտց 'ի յառածնութեան՝ ոչ է վասն մեր :

Եթէ Սուրբն Քառնոս հաշտեցոյց և խաղաղա-
ցոյց ընտանեաց ոմանց 'ի իսրովութեանց և 'ի զանազա-
նութեանց , կամ օգնեաց տնանկաց , նա էր առաքինի .
իսկ եթէ պահեաց և աղօթեաց յառանձնակեցութեան՝
նա էր Սուրբ : Բարոյսկան Առաքինութիւնն տու-
րևաւութիւն իմն բարի գործոց՝ 'ի մէջ մարդկանց , եթէ
Սուրբս այս իցէր 'ի մէջ աշխարհի՝ աներկբայ առնելոցէր
բազում բարիս , բայց ըստորում հրաժարեցաւ յայնմա-
նէ , Աշխարհ իրաւամբ զանապոցէ նմա զ պատիճ առա-
քինի անոճան : Բարի էր նա իւրոյ ինքեան՝ բայց ոչ վի-
հասարակութեան :

Ապահօր վայելուչէ սուրբն Մանանց Օտոբն և շահ-
գանաց շատոց : և շայն օղիղ հեգնմբ և սրբաստեղծութեմբ :

Աջնէ Տէրանոյն :

Չայր մեր՝ որ յեր կինս , սուրբ եղիցի անուն
քո . ե կեսցէ արքայ ու թիւն քո . ե զիցիս կամք քո
որ պէս յեր կինս ե՛ւ յերկրի : Ըս չաց մեր հա նա պա-
զորդ տուր մեզ այ սօր . և թող մեզ ըզպար տխ մեր՝
որ պէս և մեր թո զումբ մե բոց պար տա պա նաց , ե՛ւ
մի՛ տա նիր ըզմեզ 'ի մար ձու թիւն . այլ իբր կես ըս
մեզ 'իչա թէ : Օ ի քո է արքայ ու թի , ե՛ւ զօրու
թիւն , ե՛ւ փառք յա ճի տեանս : Ամեն :

Ամեն

Մաշտոցի և Սուրբ Կոյմ Աթոռի Կարգաբանք :

Այս շրջանքէն Մարիամ լի շնորհք , ուրիշ լեր բերդ բնալ Տեր ընդ քեզ . Օրհնեալ ես դու 'ի կանայս' և օրհնեալ է պրտուղ որովայնի քո Յիսուս . սրբ բուհի Մարիամ մայր ստտու ծոյ՝ բարե իօ սեան վասն մեր մեղաւորացս , այժմ' եւ 'ի ժամ մահու մերոյ . Ամէն :

Անկանիմք առաւորի քո Սուրբ Աստուծաձաձին , եւ աղաչեմք զանարատ ըզկոյսդ . բարե խօսեան վասն անձանց մերոց , եւ աղաչեան ըզմիաձին որ զիդ' վրդ կեւ ըջմեզ 'ի խոր ձու թե նե' եւ յամենայն վրասան գից մերոց : Արարձակիչդ ես կապելոց՝ պարզեւա տու ամենեցուն . այսօր հայց մամբ ծերու նայն՝ արարձակեալ եւ զիս ըբազմա մեղս 'ի կանայսց մահու 'ի կեանսն յաճիտե նից :

Վասն սրբ բուհի Աստուծաձաձին բարե խօսու թեամբն տեր ընկն զաղաչանս մեր , եւ կեցն :

Հանգանակ Հաւարոց :

Հաւատամք 'ի մի Աստուծաձաձայրն ա մե նա կալ յարաբիցն երկնի եւ երկրի . երեւելեաց եւ աներեւու թից : Եւ 'ի մի տեր յիսուս քրիստոս Արդին ստտու ծոյ , ծրնեալ յԱստուծոյ Հօրե միաձին , այս ինքն յեւթե նե հօր : Աստուծաձաձ յաստուծոյ լոյս 'ի լուսոյ . Աստուծաձաձ ճըմաբիտ յԱստուծոյ ճըմարտե : Ծրնուեալ եւ ոչ արարած : Կրօն ինքն 'ի բընութե նե Հօր , որով ա մե նայն ինչեղև

և զև յեր կինս եւ ՚ի վե րայ երկ ըի . ե ըև ե լիք եւ
 ա նե րեւ ղ յթբ : **Որ** յա զազս մեր մարդ կան եւ վասն
 մե րոյ փրո կու թեան՝ ՚ի ջեալ ՚ի յե ըկ նից մարմ նա ցաւ
 մար դա ցաւ ծը նաւ կա տա րե լա պէս ՚ի **Մ**ա ըի ա մայ
 սրբ բոյ **Կ**ու սեն **Հ**ո գոն սրբ բով : **Որով** է առ ըզ
 մար մին ըզ հո գի եւ ըզ միտ , և զա մե նայն որ լից է
 ՚ի մարդ . ճը մար տա պէս եւ ոչ կար ծեօք : **Չար** չա
 րեալ , խա չեալ , թա ղեալ . յեր բորդ ա ճուր յա բու
 ցեալ , ե լեալ ՚ի յեր կինս նո վին մարմ նով՝ նըս տա
 ընդ սոյ մէ հօր : **Գ**ա լոց է նո վին մարմ նովն եւ վա
 ոգբ **Հ**օր ՚ի դա տեւ ըզ կեն դա նիս և ըզ մե ուեալս :
 ուրոյ թա դա լո բու թեանն ոչ զոյ փի ծան : **Հ**աւ ճա
 տանք և ՚ի սուրբ **Հ**ո գին . յա նեղն և ՚ի կա տա րեալն :
Որ խօ սե ցաւ յօ ընս և ՚ի մար դա րէս եւ յա ճե տա
 բանս : **Որ** էջն ՚ի յոր դա նան . քար բո զեաց զա ու
 քեալն . եւ բը նա կե ցաւ ՚ի **Ս**ուրբ սըն : **Հ**աւ ճա տանք
 և ՚ի մի մի այն ընդ հան բա կան եւ յա ու քե լա կան
Ե կե ղե ցի : **Ի** մի մը կըր տու թի . յա պաշ խա բու
 թիւն , ՚ի քա ճու թիւն եւ ՚ի թո ղու թիւն մե զաց :
Ի յա բու թիւն մե ուե լոց . ՚ի դա տա տանն յա լի
 տե տից . հոգ լոց եւ մարմ նոց : **Յար** քայ ու թիւնն
 երկ նից եւ ՚ի կեան սըն յա լի տե նա կանս :

Մին չեւ ցասք էն հուա քոյ բանս :

Ի սկ որք ա սեն էր եր բեմն յոր ժամ ոչ էր **Որ**
 դի . կամ էր եր բեմն յոր ժամ ոչ էր սուրբ **Հ**ո գի :
 կամ թե՛ յոչ է ից ե ղեն կամ յոյլ մէ է ու թե նե
 ա սեն լի նիլ զոր դին առ տու ծոյ և կամ ըզ սուրբ հո
 գին : և թե՛ փո փո խե լիք են կամ այ լայ լե լիք՝ զայն
 պի սի սըն նը զո վե կա թու ղի կե եւ ա ու քե լա

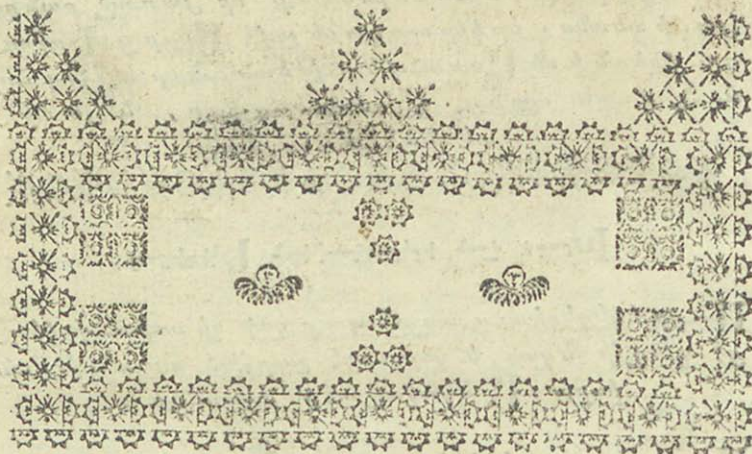
կան **Ա** ի **Ե** կե ղե ցի :

և զև յեր կինս եւ ՚ի վե րայ երկրի . ե ըև ե լիք եւ
 ա նե րեւ ղթք : Ար յա դադս մեր մարդ կան եւ վասն
 մե րոյ փրո կու թեան՝ ի ջեալ ՚ի յերկ նից մարմ նա ցաւ
 մար դա ցաւ ծը նաւ կա տա րե լա պէս ՚ի Մա րի ա մայ
 սրս բոյ Կու սեն Հո գոմն սրս բով : Արով է առ ըզ
 մար մին ըզ հո գի եւ ըզ միտ , և զա մե նայն որ ինչ է
 ՚ի մարդ . ճըռ մար տա պէս եւ ոչ կար ծեօք : Չար չա
 րեալ , խա չեալ , թա դեալ . յեր բորդ ա ճուր յա բու
 ցեալ , ե լեալ ՚ի յեր կինս նո վն մարմ նով՝ նըս տաւ
 ընդ այ մե հօր : Կա լոց է նո վին մարմ նովն եւ վաւ
 ոօք Հօր ՚ի դա տեւ ըզ կեն դա նիս և ըզ մե ուեալս :
 ուրոյ թա դաւ ո բու թեանն ոչ ղոյ փոխ ճան : Հաւճա
 տամք և ՚ի սուրբ Հո գին . յա նեղն և ՚ի կա տա րեալն :
 Ար խօ սե ցաւ յօ րենս և ՚ի մար դա րէս եւ յա ճե տա
 բանս : Ար էջն ՚ի յօր դա նան . քար բո զեաց զա ու
 քեալն , եւ բը նա կե ցաւ ՚ի Սուրբ սըն : Հաւճա տամք
 և ՚ի մի մի այն ընդ հան բա կան եւ յա ու քե լա կան
Ե կե ղե ցի : Ի մի մը կըր տու թի , յա պաշ խա բու
 թիւն , ՚ի քա ճու թիւն եւ ՚ի թո դու թիւն մե ղաց :
Ի յա բու թիւն մե ուե լոց . ՚ի դա տա տանն յա լի
 տե տից , հոգ լոց եւ մարմ նոց : Յար քոյ ու թիւնն
 երկ նից եւ ՚ի կեան սըն յա լի տե նա կանս :

Մին շեւ ցասք էն հաւա քոյ բանս :

Ի սկ որք ա սեն էր եր բեմն յօր ժամ ոչ էր Ար
 դի . կամ էր եր բեմն յօր ժամ ոչ էր սուրբ Հո գի :
 կամ թէ՛ յօչ է ից ե ղեն կամ յայլ մե է ու թե նե
 ա սեն լի նիլ զոր դին առ տու ծոյ և կամ ըզ սուրբ հո
 գին . և թէ՛ փօ փո խե լիք են կամ այ լայ լե լիք՝ զայն
 պի սի սըն նը զօ վե կա թու ղի կե եւ ա ու քե լա

կան Աք Ե կե ղե ցի :

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ
ՔՐԻՍՏՈՆԻԱԿԱՆ

Մասն Առաջին :

Հարց :

Բաբառնեաց կու :

Պարբ. Այն բաբառնեաց եմ շարժոքն Քրի :

Հարց. Օրհնէ նշանն բաբառնեաց :

Պարբ. Մարզ և պատուհանն իրանն Քրի :

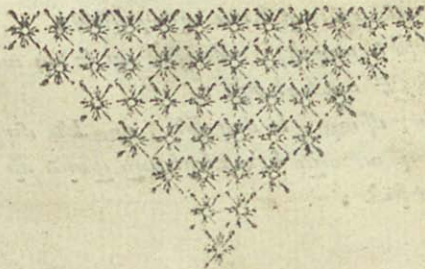
Հարց. Իրաչանկերն զն տեսից թէ իրպէս խաչակերտ :

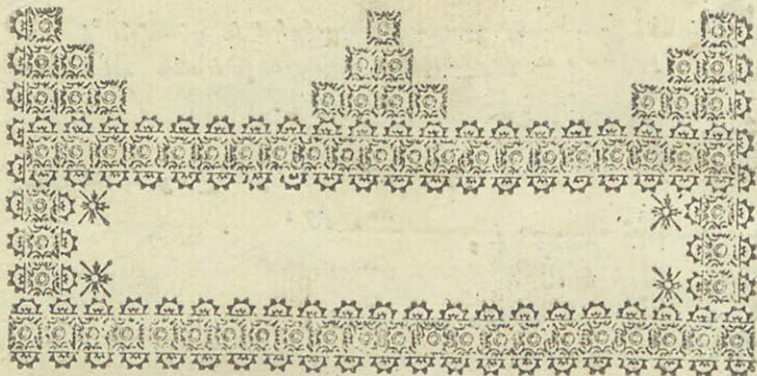
Պարբ. Յանունն Հոր և Որդւոց և Հոգւոյն սրբոյ :

Հարց. Ո՞վ տեսգը ըզքեզ :

Պարբ. Ա՞ն աննախարհն :

- Հ. 1009 Ման էր ստեղծ :
 Պ. 101 Մն այն զի զինքն ճանաչեցեմ և զիանքն կատարեցեմ : և վերջապէս արքայութեանն արժանաւորեցիմ :
- Հ. 1010 Օջնէ ՄՅ :
 Պ. 101 ի ստեղծող երկնի և երկրի երեւելաց և աներևուածից :
- Հ. 1011 ՄՅ քանի է :
 Պ. 101 Մի է :
- Հ. 1012 ՄՅ ային անձիք քանիք են :
 Պ. 101 Երեք են :
- Հ. 1013 Երեք անձանց անճանքն զի նշեմ :
 Պ. 101 Միոյն անունն՝ Հայր է, Երկրորդին՝ Արդի է, և Երրորդին՝ Հոգի Սուրբ :
- Հ. 1014 Արեւին Հայր ՄՅ է :
 Պ. 101 Այն ՄՅ է :
- Հ. 1015 Արդին ՄՅ է :
 Պ. 101 Այն ՄՅ է :
- Հ. 1016 Հոգին ՄՅ ՄՅ է :
 Պ. 101 Այն ՄՅ է :
- Հ. 1017 Այս ուրեմն երեք ձեռք են :
 Պ. 101 Այլ երեք ձեռք են, այլ մի ձեռք և երեք անձինք :

Ման Երկրորդ :

Հարց :

Ա

յո յերկից անձանց հր անձն մարդացաւ :

Պար միայն որդւոյ անձն մարդացաւ :

Հարց Մարդացաւ ասելն զի՞նչ ասել է :

Պար Մեզ նման կատարել մարդ եղև ասել է. մարմինս սունելոցն ՚ի մարտը յարեւելն կուսին մարիամու :

Հարց Մարմին առնողն ո՞վ է :

Պար ԲաննԱՏ, որ է միածին որդին :

Հարց Յորում առնըր էառ զմարմինն :

Պար Ի յեօթն ապրելի ամսոյն որ է օր աւետման :

Հարց Օրի՞նչ է առեցեալն :

Պար Հողի, միտք, և մարմին, որք էն մարդկայինք :

Հարց Օրարդ առնողն և առեցեալն լինին մի անձն և մի բնութ լան :

Պար

Պար Քանդի բանն ԱՅ այնպէս միաճորեաց ընդ անձինս
 և բնութեան իւրում զմարդկութիւնս, որպէս
 մարմին մեր միաճորեալ է ընդ հոգւոյ մերում, և մի
 բնութիւն եղեալ է ընդ նմա՝ առանց շիտման :
 Մայնպէս և մարդկութիւնն միաճորեցաւ ընդ
 անձինս և ընդ բնութեան բանին այ, և մի ԱՅ ա-
 մարդկային բնութիւնս եղև ընդ նմա, առանց
 շիտման և առանց փոփոխման, ոպ փայլեն Այ
 Հարբն Աթանաս, Կիւրեղ և այլք :

Հարց Յն ասելն զի նչ ասել է :

Պար Փրօկիչ ասել է, զի փրկեաց զմեզ 'ի ձեռաց սա-
 տանայի, և 'ի տանջանաց դժոխաց :

Հարց Քն ասելն զի նչ ասել է :

Պար Օծեալ ասել է, ին զի բան ԱՅ մարդացեալ օծե-
 ցաւ 'ի Հօրէն այ, Հոգւով սրբով, ոպ Պետ-
 րոս Աւաբեալն ուսուցանէ, Գործ, 10 :

Հարց Տեր մեր Յն Քն յորում աւուր ծնաւ :

Պար Ի յեցում աւուրն յունկարի ամայն :

Հարց Ուր ծնաւ :

Պար Ի բեթղէ հեմ քաղաքի 'ի մլտուրն անբանից :

Հարց Յունկար ծնաւ :

Պար Ի հուսէն Մարիամու, որպէս 'ի վերն ասացաւ :

Հարց Մարիամ Ածածինն կոչս քի աճ յետ ծնանելոյն :

Պար Այո, ին զի անսերմն յղացաւ, և անապականա-
 բար ծնաւ, ին որոյ յետ ծնանելոյն կոչս մնաց :

Հարց Քն յոր Ածութեն ծնեալ էր 'ի հօրէ :

Պար Այս ծնեալ էր :

Պար Ի սա մարդկութեանն ծնաւ 'ի մօրէ :

Պար Այո ծնաւ :

Հարց Առաջին ծնունդն որպէս էր :

- Պ֊֊ Կ՛ստանանակ և անմարմին ծնունդ առանց հոր :
- Հ֊֊ Երկրորդ ծնունդն օրակէս էր :
- Պ֊֊ Ժամանակեայ , և մարմնով ծնունդ առանց հոր :
- Հ֊֊ Քանի՛ ամաց էր Քրիստոս , յորժամ եկն ՚ի մկրտութի :
- Պ֊֊ Երեսնակեայ էր , ըստ վկայութեն Կապտուկէ տարանչին :
- Հ֊֊ Յորժամ ամաց մկրտեցաւ :
- Պ֊֊ Ի վեցն յունիարի անոյն , յորում աւուր ծընեալ էր ՚ի կուսեն՝ ծնաւ մկրտութի և ՚ի յորդանանէ յորինակ մեղ . և զի երկուքն ծնունդք են , թէպէտ և զանազանեայք են ՚ի միմեանց խորհրդանք և ժամանակաւ , որո՞ վկայեն բազում սուրբ Հարք , մանաւանդ Սուրբն Երսէս Չորհալի Հարսեան մեր Վկայեցի :
- Հ֊֊ Յուսկ՛ մկրտեցաւ Քրիստոս :
- Պ֊֊ Ի Յովաննէ որդւոյն զարքաբայի և եղևաբէթի :
- Հ֊֊ Ո՛ր մկրտեցաւ :
- Պ֊֊ Ի դեան յորդանան :
- Հ֊֊ Օ՛րն զքանչեւք եղեն անդ :
- Պ֊֊ Հայրն անհնախալ ձայնիւն , և Հոգին սուրբ իջևանին , յայտնեցին զՔրիստոսիւն : Վս որոյ օր ծննդեանն կոչի և օր յայտնութեան :
- Հ֊֊ Քրիստոսի տարի շրջագայեցաւ ՚ի վերայ երկրի :
- Պ֊֊ Երեսուն և երեք տարի և կէս :
- Հ֊֊ Այնքան ժամանակ զի՛նչ արար :
- Պ֊֊ Աւոյց զեակողաց իւրոց՝ զճանապարհս ճշմարտութեան :
- Հ֊֊ Յետ այնքան ժամանակի կատարմանն զի՛նչ արար :
- Պ֊֊ Եկն կամաւ ՚ի շարձարանս , խաչեցաւ և մեռաւ : Կանն մեր զսա առաքելոյն , թէ զ՛մ մեռաւ վս :

Մեզաց մերոց, և այլն :

Հարց Ո՞ր խաչեցաւ և մեռաւ :

Պատ Ի լեան գողցա՞ծայ : մերձ 'ի բաղարն՝ Լէրուսաղէմ :

Հարց Բնդէ՞ր մեռաւ :

Պատ Ա՞յ փրկու թեան մերոց :

Հարց Յորո՞յ վերայ մեռաւ :

Պատ Ի վերայ խաչասիւյտին :

Հարց Ե՞թէ ք՞մ անձ էր զի՞արդ մեռաւ :

Պատ Ո՞չ առեմ թէ անձային բնութիւն մեռաւ, այլ առեցէ՛ր մարմնոջն, սյոսինքն անձառելի միառօրութիւն, վան որոյ և առի անձ խաչեցաւ և մեռաւ :

Հարց Օ կնի մահուանն՝ զի՞նչ արարին զմարմինն Քրի :

Պատ Աշին 'ի խաչն, և եղին 'ի նորափոր զերեզմանի՝ անբաժանելի անձութեամբն :

Հարց Բանի՞ օր մնաց 'ի զերեզմանի :

Պատ Երեք օր :

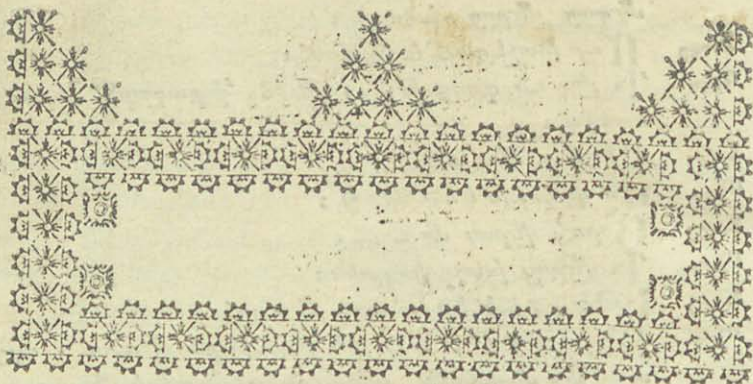
Հարց Ո՞րով էջ 'ի դժոխս :

Պատ Բանահան հոգւոյն :

Հարց Յորժամ էջ 'ի դժոխս զի՞նչ արար :

Պատ Աւերեաց զդժոխս և ազատեաց զհոգևն որք էին 'ի բանտին :

Մասն Երրորդ :

Հարց.

ուրբ Եկեղեցի ասելն զի՛նչ ասել է :
 Պատ Եկեղեցին է Ժողովաւն ամենայն հաւ
 Հատացելոց Քրիստոսեից, որք ավրտեալք են
 յանուն Հօր և Արդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ :

Հարց

Օրինչ է խորհուրդ Եկեղեցւոյ :

Պատ

Է ազատութիւն հոգւոր :

Հարց

Քանիք են :

Պատ

Եօթն են :

Հարց

Օրինչ են :

Պատ

Մկրտութիւն, Դրօշմ, Հաղորդութիւն,
 Ապաշխարութիւն, Պատկ, Չեղնադրութիւն.

և Մերձին օժումն :

Հարց Մկրտութիւնն զի՞նչ է :

Մկրտութիւնն արտաքին մարմնոյ և մարքումն ներքին հոգւոյ , և ազատութի՛ յսկզմնական մեղաց :

Հարց Ղարշմն զի՞նչ է :

Ղարշմն հաստատութե խորհուրդ ՚ի հաճատս Քսի , և կնիք ճանաչման , որ ստճեալ լինի առ ՚ի զօրացուցանել և քաջացուանել զմարդն , և լինիլ զինոճոր Քրիստոսի :

Հարց Հաղորդութիւնն զի՞նչ է :

Մարմին և Արիւն Տեսուն մեոյ Յսի Քսի , և կերակուր հոգևոր , որ և վերջապէս տայ մեզ ժառանգել զկեանս յաճիտեանականս :

Հարց Ապաշխարութիւնն զի՞նչ է :

Ղարշմն զանցեալ չարիսն լալ , և զլալի իրս մի՛ ևս գործել կամ դարձումն ՚ի մեղաց , և գտանել վերստին զկորուսեալ շնորհսն :

Հարց Քահանայութիւնն զի՞նչ է :

Ղարշմն հոգևոր իշխանութիւն իմն՝ որով կարող է մասուցանել զպատարագ , նա և զայլ խորհուրդս կատարել :

Հարց Պսակն զի՞նչ է :

Ղարշմն խորհուրդ եկեղեցւոյ , որ ՚ի բաց բառնայ ըզ շնութի և զպողոնկութի , և անլուծանելի կապանօք կապէ զայրն և զկինն ընդ իրեարս , վասն փրկութե իւրեանց , ծնանիլ և սնուցանել զօրդիս ՚ի պաշտումն Աստուծոյ :

Հարց Օրինչ է վերջին օժումն :

Ղարշմն խորհուրդ եկեղեցւոյ , որ կացուեալ է առ ՚ի սրբել զներելի մեղս :

- Հարց Եկեղեցին մեր ունի՞ գետրհուրդս զայս :
 Պատ Այն ունի . բայց 'ի մերաութեան ընդ դրոշմին
 տայ նա մերսելոց :
- Հարց Ման է՞ր սյապէս :
 Պատ Այն զի կացուցեալ էր խորհուրդս այս 'ի սրբել
 զնեթելն մեզս , ոյն խոստովանութիւնն զճահողունս
 խնկ ոմանք այսու յուսով զխոստովանութիւնն
 բառնային , ոյն այլ ազգք ոմանք բարձեալ են :
 ուստի հարկ եղև սրբոց հարցն կցել զսա ընդ դը
 րոշմին , զի մի այսու յուսով բարձեալ վրի խոս
 տովանութիւնն :
- Հարց Ինչ այլ ես պատճառ , յազազս կցելոյ զսա ընդ
 դրոշմին :
 Պատ Այն , 'ի բառնիլ թագաւորութիւն մերոց , Արք
 մեր տարազրեալք եղեն յաշխարհէ մերսէ ընդ
 տիեզերս . և բազումք 'ի մէջ գերութեն 'ի ձեռս
 անհաւատից՝ մեռանէին առանց քահանայի . վր
 այսորիկ սահմանեցին նք Հարքն մեր 'ի միտու
 թեանն ընդ դրոշմին տալ զօժուսն այս , զի մի
 զրկիցին 'ի սմանէ . այլ իբրև զնեղ նախապահ
 պանդղական՝ ամենեքեսն ունիցին առ ինքեանս :
- Հարց Օրի նչ է վերջին օժուսն քահանայից :
 Պատ Ի՞ պատիւ քահանայութեան կարգի :
 Հարց Ուստի աւեալ է եկեղեցին մեր զայս :
 Պատ Ի սչն Ի իննէօրոսէ Արիսպագացոյ , որ 'ի մէջ
 զրբին յազազս եկեղեցական քահանայայեառ
 թեան ՉԼԷ . 'ի մասն , Ք , ստէ . թէ Առաքե
 լական աւանդութի էր ըլստբազան նն էցեալն
 օժանել ,
- Հարց Առաքինութիւնն զի՞նչ է :

- Պար Է՛ ունակութիւն մտաց զոր ընդունի հոգին, և լինի բարեգործ ։
- Հարց Քանի՞ք են ։
- Պար Է՛ զթն են ։
- Հարց Արարիւիք են ասան, զոր լսեմ ։
- Պար Հաւատ, Յոյս, Սէր, Արիութիւն, Արդարութիւն, Խոհեմութիւն, և Աղջատահոյսութիւն ։
- Հարց Հաւատն զի՞նչ է ։
- Պար Է՛ պարզե մի հեղեալ ՚ի մեզ յայ, զի նուաճ մանասկեմք զ ԱՅ՝ ամենազոր և սանլծիչ լեալ ։
- Հարց Յոյսն զի՞նչ է ։
- Պար Յոյսն է ստոյլ անկողութի հանդերձեալ բարեացն, զոր տալոց է նաճ յաւուրն հատուցման ։
- Հարց Սէրն զի՞նչ է ։
- Պար Է՛ ունակութի մտաց, որով սիրեմք զԱՅ՝ լիք բարեբարութի, և զընկերս մեր հաւատար մեզ վասն Աստուծոյ ։
- Հարց Արիութիւնն զի՞նչ է ։
- Պար Է՛ ընդդէմ լինիլ փորձութեց աշխարհի, և դրժուճարին կրիքն անհանդուրժելի ։
- Հարց Արդարութիւնն զի՞նչ է ։
- Պար Է՛ հաւատարարաշխութիւն ՚ի հողի և ՚ի մարմին, և ոչ իւրադուցանել զինչն այլոց յինքան ։
- Հարց Խոհեմութիւնն զի՞նչ է ։
- Պար Է՛ ընտրութի առնել ՚ի մէջ բարւոյ և չարի, շիարեւ զպ, և չի իարիլ յուրեքէ ։
- Հարց Աղջատահոյսութիւնն զի՞նչ է ։
- Պար Է՛ ՚ի բաց մերժել յինքնն զամ մարմնական հեղտութիւնս և զանկութիւնս որք պատահին ։
- Հարց Քանի՞ք են պարզեք Հոգւոյն ԱՅ՝ ։

Պար Իօթն են : այս՝ Իմաստութի . Հանձար . Խորհ
հուրդ . Օրութիւն . Գիտութի . Աճպաշու
թիւն . և Իրկիւղ ւայ :

Հարց Բանիք են գործ ողորմութե որ 'ի յիշատակ դւն
յաւուրն դատաստանի :

Պար Իօթն են այսինքն : Կերակրել զբողջեալս :
Արբուցանել զծարաճեալս : Օգեցուցանել ըզ
մերկս : Եողովել զօտարս : Տեսանել զհիւճանդս :
Այց առնել բանտարկելոց : Թաղել զմեռեալս :
Այտքիք են մարմնաւոր ողորմութիւնք :

Հարց Գոն ևս հոգևոր ողորմութիւնք :

Պար Այն կան այլ ևս եօթն հոգևոր ողորմութիւնք ,
այսինքն : Խրատել զերկմիտոն : Աւաջնորդել
տգիտաց : Կշտամբել զմեղսատրս : Մխիթարել
գորովեալս : Թողուլ զպարտս : Զանձն առնուլ
զ վեշտս : Աղաչել զԱճ վնկենդանեաց և մեռելոց
և վր մեղաց :

Հարց Բանիք են օրինացն բանք . կամ 'ի ձեռն նրոյ ետ :

Պար Տասն են բանք օրինացն ւայ , և 'ի ձեռն Մովսէսի
ետ 'ի լեառն Մինայի :

Հարց Ասոն մի ըստ միոջէ զի գիտացից :

Պար Առաջինն՝ Եսեմ Տր Աճ քո . և մի՛ եղէցի քեզ
այլ ւած բայց յինէն . և մի՛ դիցես զանուն ւայ քո
'ի վերայ սնտոեաց : Իրկրորդն՝ մի՛ արացես քեզ
կուռս ըստ ամենայնի նմանութեան , յերկինս 'ի
վեր , և յերկիր 'ի խոնարհ : Երրորդն՝ Յիշեա՛ զե
սրբեացես զօր շաբաթուն , որ մեզ կիրակի : Չոր
րորդն՝ Պատուեա՛ զհայր քո և զմայր քո : Հինգ
երորդն՝ Մի՛ սպանաներ : Աեց երբն Մի՛ շնարհ
Իօթն

Իօթն երրորդն՝ Մի դողանար : Ութն երրորդն՝
 Մի սուտ վզկայեր զընկերէ քու մէ : Ինն երրորդն՝
 Մի երզնուր սուտ յանուն սննայ քո : Տասն
 երրորդն՝ Մի ցանկանար , կնոջ ընկերի քո , և մի
 տան նորայ , և մի ընչից նորայ , և մի ամենայն իրաց
 որք նորայ իցեն :

Հարց Բանի՞ք են ալքք մեղաց :

Պատ Երկու , այսինքն՝ սկզբնական և ներգործական :

Հարց Օրնչ է սկզբնականն , և զի՞նչ ներգործականն :

Պատ Ակզբնականն՝ ի հօրէն մերմ : ազամայ սերեալ ու
 նիմք ամենեքեան , որ ջնջի միրտութեամբ : Իսկ
 ներգործականն՝ յետ միրտութեն կամօք մերտութե
 որ գործեմք այն է :

Հարց Ներգործականն ի քանիսն բաժանի :

Պատ Յերիս , այսինքն՝ Մահացու՝ Ներելի և Փռ
 շատեսակ :

Հարց Մահացուն զի՞նչ է :

Պատ Ի՞նչն զի յորում վերայ դտանիցի՞ զնա մահա
 ցուցանէ :

Հարց Ներելի և Փռշատեսակն զի՞նչ է :

Պատ Նորք են , զի եթէ մարդ որ գործէ և մտանայ
 կամ թեթեալէս կրէ զապաշխարանքն , կամ լի
 ալէս շխտարէ՛ թողու Ա՛ծ , վն զի ներելի և փռ
 շատեսակ ասելն կարի թեթեալ մեղք ասել է , որ
 պէս անուանքն պարզապէս յայտենն :

Հարց Մահացու մեղք քանի՞ք են :

Պատ Իօթն են , այս՝ , Հարտութիւն , Կտխանծ
 Բարկութիւն , Ծուլութիւն , Աղահուլութիւն ,
 Որկրամարութիւն , և Բղձախտհուլութիւն :

Հարց Արի՞ժակնդիր մեղք յայնք են :

- Պար Են այսքիկ : Անմեղ սպանուեն . Արուճազխու
թիւն . Օրկանք աղքատաց . Հատանել զվարձ
մշակաց : Չորքս այսքիկ են սարսափելք :
- Հարց Բանիք են առսքինութիւն ընդ դեմեթն մու
լութեանց :
- Պար Եօթն են , այսինքն՝ Խնարհութիւն ընդ դեմ
Հարտութեան : Բարեհաճութիւն ընդ դեմ
Կախանձու : Հեղութի՛ ընդ դեմ Բարկութե :
Առատարտութիւն ընդ դեմ Ազաճութեան :
Արիութիւն ընդ դեմ Ծուլութե : Պահեցո
ղութիւն ընդ դեմ Ռկրամուլութե : Աղջախ
հարթիւն ընդ դեմ Բղջախահութեան :
- Հարց Մեղէն քանի՞ բանիւ գործեալ ընի :
- Պար Երեք , այսինքն՝ Խորհրդով , Բանիւ , և Գոր
ծով :
- Հարց Պատմեան մի ըստ միոճէ որ իմանամ :
- Պար Խորհրդուն մեղանչել , կոչի՛ յորժամ՝ ի սրտի մե
րում չար խորհիւք : Բանիւն այն է , երբ որ յիշք
հանեմք ՚ի բերանց : Գործուն որ ձեռօք , կամ
տախք կատարեմ , և ՚ի գլուխ ամեմք :
- Հարց Բանի՞ քանք են որ մարդն վախեցուցանեն զմեղս
գործելոյ :
- Պար Չորս . այսինքն , Մահն : Ահեղ դատաստանն :
Իժօրքն ահագինն : և արքայութիւնն անձառ :
- Հարց Մի միայն զբրիտանեական հաճառոյ զբարխու
թիւն ճանաչելով՝ մրկութե հասանի՞մք՝ թէ ոչ :
- Պար Մի միայն ճանաչողութեամբ ոչ հասանիւք :
- Հարց Մանն էր :
- Պար Մանն այն , զի հաճառք առանց գործոց նմանին
մեռեալ մարդոյ , սո՛ստաբա առօրեալն վկայէ , թէ
հաճառք

Հաճառք առանց գործոց մեռեալ է :

Հարց

Օրինչ են բարի գործքն :

Պար

Անթք . Պահք . և Ողորմութիւնք :

Հարց

Գիտե՞ս զտեղաւանիան աղօթքն :

Պար

Այո գիտեմ :

Հարց

Աստ զոր տեսանեմ :

Պար

Հայր մեր՝ որ յերկինս , սուրբ եղիցի անուն քո եկեղեցի արքայութիւն քո , եղիցին կաթք քո որպէս յերկինս և յերկրի : Օհաց մեր Հանապազորդ սուր մեզ պսօր , և թող մեզ զպարտիս մեր , սոյ և մեք թողու՛ք մերոց պարտապանաց , և մի՛ տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն , այլ փրկեան զմեզ 'ի չար է :

Օրինքն արքայութիւն , և զօրութիւն , և փառք յաճիտեանս Ամէն :

Հարց

Գիտե՞ս 'ի դեմս սրբուհոց ԱՅ ածին սահմանազը թեալ աղօթքն :

Պար

Այո գիտեմ :

Հարց

Աստ զոր լուսոյց :

Պար

Անկանխք առաջի քո տիրամայր տք ԱՅ ածին . և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ . բարեխօսեան վն անունց մերոց . և աղաչեան զփաճին սրդիւք փրկել զմեզ 'ի փորձութեան և յանեայն վրանգլոց մերոց : Որ սրձակիչդես կապելոց պարզեատու ամենեղուն , պսօր հայցմամբ ծերունւոյն՝ սրձիկեան և զիս զբազմաճեղս 'ի կապանաց մահու՛ 'ի կեանսդ յաճիտեանից . Ամէն :

Հարց

Յորժամ քահանայն ասէ զառեք կերպքն դուզի՛նչ ասել պարտիս :

Պար

Օ աղօթես զայս : Օրձեալ է պարզեատուն կեանց՝ և պարդեն անմահութեան ԲՅ ԱՅ մեր :

Հարց

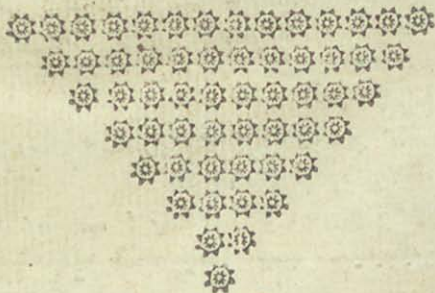
Հայր Զործամ ասէ զարբէք 'ի սմանէն՝ դու զի՛նչ ասել պարտիս :

Պատ Զ աղօթս զայս : Օրհնեալ է շնորհն ձրի , և պարգևն անձ ախելի , կենդանի և կենդանարար մարմինն և արիւնն Քրիստոսո՞ծոյ մերոյ :

Հայր Զործամ ասէ 'ի սրբութիւն սրբոց՝ դու զի՛նչ ասել պարտիս :

Պատ Զ աղօթս Սրբոյն Զօհանու Ոսկերբանին և Այսինքն՝ Օ երևեալք ինձ 'ի փրկութիւն խոստովանիմ ճշմարտապէս մարմին և արիւն Քրիստոսո՞ծոյ յուսոյ իմոյ . և աղաղակեմ առ քեզ , մեղաց յերկինս և առ սոյի քո : Մրեան զես յամ պի՞տութիւն հոգւոյ և մարմնոյ , շնորհեան ինձ ժամանակ , և ցանկութիւն ապաշխարհութեան , փրկեան զես յերևելի և յաներևոյթ թշնամոյ , տըպաճորեան զօգուան հոգոյ և մարմնոյ իմոյ , Պարգևեան ինձ բարեգործութեամբ՝ և բարեպաշտութեամբ՝ զքեզ արժանապէս ճաշակել և փառաւորել զՏայր և զսրբի և զսր հոգիդ այժմ և միշտ և յաճիսեանս յաճիսեանից Ամէն :

Վ Ե Ր Զ

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or a name, located in the upper right quadrant of the page. The text is partially obscured by a dark smudge.

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or a name, located in the lower half of the page. The text is partially obscured by a dark smudge.

